

Godkendelse

efter husdyrbrugloven

Bagmarken 4

5672 Broby

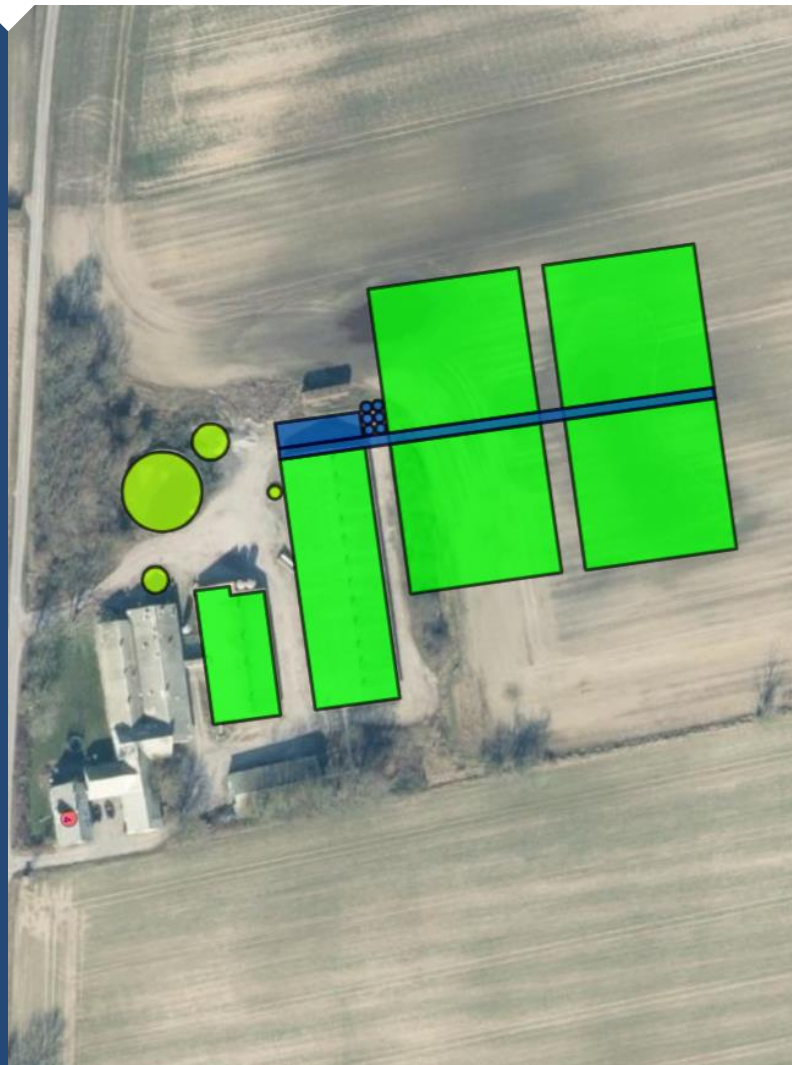
§ 16 a

Godkendelsen gives efter § 16 a, stk. 1, i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Godkendelsen omfatter en svineproduktion med et produktionsareal på i alt 6.140 m² på Bagmarken 4, 5672 Broby.

Godkendelsens vilkår ligger inden for rammerne af bekendtgørelser, vejledninger m.v. udgivet af Miljø- og Fødevareministeriet.

Godkendelsesdato: 23. januar 2025

Indhold

Godkendelse	4
<i>Datablad</i>	<i>4</i>
<i>Afgørelse</i>	<i>5</i>
<i>Ikrafttræden</i>	<i>6</i>
<i>Vilkår for godkendelsen.....</i>	<i>6</i>
<i>Andre regler.....</i>	<i>12</i>
<i>Supplerende tilladelser.....</i>	<i>12</i>
<i>Udnyttelsesfrist og bortfald.....</i>	<i>13</i>
<i>Retsbeskyttelse</i>	<i>13</i>
<i>Klagevejledning</i>	<i>14</i>
<i>Modtager orientering om afgørelsen</i>	<i>15</i>
Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	16
1 Indledning	16
1.1 <i>Ansøgning</i>	<i>16</i>
1.2 <i>Ansøger og ejerforhold.....</i>	<i>16</i>
1.3 <i>Kort beskrivelse af det ansøgte.....</i>	<i>17</i>
1.4 <i>Krav om godkendelse og godkendelsens omfang</i>	<i>17</i>
1.5 <i>Lovgivning</i>	<i>18</i>
1.6 <i>Offentlighed</i>	<i>18</i>
2 Beskrivelse af husdyrbruget.....	20
2.1 <i>Husdyrbrugets beliggenhed</i>	<i>20</i>
2.2 <i>Nuværende tilladelse.....</i>	<i>21</i>
2.3 <i>Indretning af stalde</i>	<i>21</i>
2.4 <i>Miljøteknologi</i>	<i>23</i>
2.5 <i>Beskrivelse og vurdering af ny bebyggelse.....</i>	<i>24</i>
2.5.1 <i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	<i>24</i>
2.6 <i>Gødningsopbevaringsanlæg og opbevaringskapacitet.....</i>	<i>30</i>
3 Ammoniakemission, BAT og påvirkning af naturområder	31
3.1 <i>Ammoniakemission fra husdyrbruget.....</i>	<i>31</i>
3.2 <i>Bedste tilgængelige teknologi (BAT).....</i>	<i>31</i>
3.3 <i>Husdyrbrugets påvirkning af naturområder.....</i>	<i>34</i>
4 Påvirkning af naboer m.v.	37
4.1 <i>Lugt.....</i>	<i>37</i>
4.2 <i>Støj</i>	<i>45</i>
4.3 <i>Transport</i>	<i>47</i>
4.4 <i>Støv</i>	<i>47</i>
5 Skadedyr	48

6	Døde dyr.....	48
7	Erhvervsaffald	49
8	Grænseoverskridende virkninger	49
9	Uheld og driftsforstyrrelser	49
10	0-alternativ	50
	Bilag 1: Ejendommens produktionsarealer	51
	Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport	53
	Bilag 3: Beregningsforudsætninger for OML	105
	Bilag 4: OML outputdata	111

Godkendelse

Denne godkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, der meddeles i godkendelsen.

Udgangspunktet for godkendelsen er den ansøgning om godkendelse, der er indsendt gennem Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk.

Datablad

Ansøger, ejer og kontaktperson	Eskebjerg v/Klaus Henrik Voldsgaard Langstedvej 34 5690 Tommerup
Husdyrbrugets navn og adresse	Eskebjerg Bagmarken 4 5672 Broby
Ejendomsnummer	4300000116
Matrikelnummer	2f, Ståby By, Broby
CHR-nummer	98579
CVR-nummer	31541204
Produktionstype	Smågrisebesætning med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission på over 3.500 kg NH ₃ -N pr. år.
Tilsynsmyndighed	Faaborg-Midtfyn Kommune By, Land og Kultur Mellemgade 15 5600 Faaborg Tlf. 7253 2140 miljoe-post@fmk.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	239649
Konsulent	Max Jakobsen Miljørådgivning / Max Jakobsen (mjb@maxjakobsen.eu)

Afgørelse

Faaborg-Midtfyn Kommune giver hermed godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven (jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.) til husdyrbruget på Bagmarken 4, 5672 Broby.

Godkendelsen erstatter den tidligere lovlige produktionstilladelse af svineproduktionen på Bagmarken 4, 5672 Broby, nemlig "Miljøgodkendelse af husdyrbrug og udbringningsarealer, Bagmarken 4, 5672 Broby" af 12. december 2008 samt afgørelser om efterfølgende ændringer til godkendelsen fra 9. februar 2011 ("Ændring af fodring af smågrise og slagtesvin på Bagmarken 4") og 1. december 2014 ("Afgørelse om ændring af dyrehold"). Vilklårene i disse afgørelser bortfalder og erstattes af vilklårene i denne godkendelse.

Faaborg-Midtfyn Kommune giver godkendelsen, da kommunen på baggrund af gældende lovgivning, Miljøstyrelsens vejledninger og beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem vurderer, at husdyrbruget ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gives under forudsætning af, at de gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes. Forudsætningerne for godkendelsen er de oplysninger, der er givet i ansøgningssystemet, jf. ansøgning fra Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 239649 (version 3), med tilhørende bilag, samt øvrigt materiale indsendt af ansøger eller ansøgers konsulent. Ansøgningssystemet er indsendt første gang den 30. maj 2023.

Hvis ikke godkendelsens forudsætninger er opfyldt, eller godkendelsens vilkår ikke efterleves, kan dette medføre, at hele eller dele af godkendelsen bortfalder.

Godkendelsesdato: 23. januar 2025

Venlig hilsen

Ole Tyrsted Jørgensen
Afdelingsleder

Jesper Tversted Christensen
Miljøsagsbehandler

Afgørelsen annonceres på www.fmk.dk den 23. januar 2025

Klagefristen udløber den 20. februar 2025

Søgsmålsfristen udløber den 23. juli 2025

By, Land og Kultur Miljø

Mellemgade 15
5600 Faaborg

Tlf. 7253 2140
Fax 7253 0531
miljoe-post@fmk.dk
www.fmk.dk

23-01-2025

Sagsid. 09.17.19-P19-1-23

Kontakt

Jesper Tversted Christensen
Dir. tlf. 7553 3330
jespc@fmk.dk

Åbningstid

Mandag	10:00-15:30
Tirsdag	10:00-14:00
Onsdag	LUKKET
Torsdag	10:00-17:00
Fredag	10:00-12:00

Telefontid

Mandag-onsdag	8:00-15:30
Torsdag	8:00-17:30
Fredag	8:00-12:30

Ikrafttræden

Godkendelsens vilkår gælder fra det tidspunkt, hvor godkendelsen er taget i brug, medmindre et senere tidspunkt er angivet i det enkelte vilkår. Godkendelsen regnes for at være taget i brug på det tidspunkt, hvor en godkendelsespligtig ændring eller udvidelse af husdyrbruget er påbegyndt. Dette vil eksempelvis sige det tidspunkt, hvor der påbegyndes opførelse af en ny stald eller et nyt opbevaringsanlæg, eller hvor dyreholdet ændres således, at det ikke længere svarer til den allerede tilladte produktion.

Den aktuelle godkendelse omfatter følgende godkendelsespligtige ændringer:

- Udvidelse af produktionsarealet.
- Mulighed for ændring af antallet af dyr i husdyrbrugets staldanlæg (inden for dyrevelfærdskravene).

Med en godkendelse vil husdyrbruget overgå til den nye miljøregulering af husdyrbrug, hvor godkendelser er baseret på produktionsareal i stedet for antal dyr eller dyreenheder. Dette giver øget fleksibilitet, så produktionen i en vis grad kan ændres¹ i de tilladte/godkendte stalde, uden at dette kræver yderligere godkendelser fra kommunen.

Vilkår for godkendelsen

Godkendelsen meddeles på de vilkår, der er oplistet nedenfor. Vilkårene skal medvirke til at sikre, at indretning og drift af husdyrbruget sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering

- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, nedsættes.

Overordnede vilkår

1. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering samt godkendelsens vilkår.
2. Der skal i den daglige drift være en person, der er bekendt med vilkårene i denne godkendelse, og som sikrer, at de overholdes.

Produktionens omfang

3. Produktionsarealet i de enkelte staldafsnit må ikke overstige den i tabellen nedenfor angivne størrelse. Dyrearter, dyretyper og staldsystem nævnt i tabellen må ikke fraviges.

Stald	Staldareal (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Tilladte dyrearter og -typer samt staldsystem	Miljøteknologi
1. Eksisterende stald	1.644	1.340	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	-
2. Ny stald	3.570	2.400	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling
3. Ny stald	3.570	2.400	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling

Nyt byggeri

4. Der må opføres to nye stalde på hver maksimalt 85 m x 42 m (3.570 m²), som indrettes med et produktionsareal på maksimalt 2.400 m² i hver stald og etableres som toklimastald med delvis spaltegulv. Staldene skal placeres som angivet i ansøgningsmaterialet (jf. Figur 2.2 i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering).

¹ Inden for dyrevelfærdskravene.

5. Den eksisterende stald (Stald 1) må forlænges med maksimalt 10 m mod nord. Udvidelsen må benyttes som mellemgang mellem staldene og servicebygning. Servicebygningen skal placeres som angivet i ansøgningsmaterialet (jf. Figur 2.2 i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering).
6. Der må opføres seks nye fodersiloer, hver med en diameter på maksimalt 3 m og en højde over terræn på maksimalt 10 m. Fodersiloerne skal placeres som angivet i ansøgningsmaterialet (jf. Figur 2.2 i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering).
7. Der må opføres en ny gyllebeholder (G3) med et overfladeareal på maksimalt 79 m² og en højde over terræn på 2 m. Gyllebeholderen skal placeres som angivet i ansøgningsmaterialet (jf. Figur 2.2 i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering).
8. Den nye gyllebeholder (G3) skal forsynes med fast overdækning i form af betonlåg inden gyllebeholderen tages i brug.
9. Åbning af beholderen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
10. Skader på overdækningen skal reparerer inden for en uge af skadens opståen.
11. Såfremt en skade ikke kan reparerer inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
12. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på overdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Landskabelige hensyn

13. Udvendige bygningsdele skal holdes i afdæmpede farver, som harmonerer med omgivelserne. Ny bebyggelse skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet med hensyn til bygningshøjde og placering.

Skærmende beplantning

14. Beplantningen skal etableres jf. Figur 2.4.
15. Beplantningsbælterne skal bestå af minimum tre rækker buske/træer, der er naturligt forekommende i området, og mindst en række skal udgøres af træer, der når en højde på minimum 8 meter. Beplantningen skal være etableret senest ét år efter, at den nye stald er opført.
16. Beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.
17. Eksisterende beplantning syd og vest for husdyrbruget skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.

Størrelse på gyllebeholder

18. Overfladearealerne af gyllebeholderne og fortanken må maksimalt være på henholdsvis 381 m², 39 m², 79 m² og 11 m².

Gyllekøling

19. Der skal etableres gyllekøling i Stald 2 ("Nr. 2. Ny stald") og Stald 3 ("Nr. 2. Ny stald").
20. Gyllekølingen skal være installeret og fuldt operativt senest fra den dag, der sættes dyr i stalden.
21. Gyllekanalerne i Stald 2 ("Nr. 2. Ny stald") – i alt 1.800 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
22. Gyllekanalerne i Stald 3 ("Nr. 3. Ny stald") – i alt 1.800 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

23. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 4,96 W/m².
24. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af den årlige driftstid.
25. Den årlige driftstid skal være mindst 5.319 timer.
26. Hvis der indsættes en varmepumpe, med en anden ydelse, en den, der er beskrevet i projektet, skal kommunen på ny vurdere og godkende køleydelsen og antallet af driftstimer inden ibrugtagning.
27. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
28. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
29. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
30. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet
 - alarmerne samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse
 - aflæsning og registrering af driftstimer.
31. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
32. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Lugt

33. Der skal være 16 afkast i alt på den eksisterende stald (stald 1), og 4 fælles afkast på hver af de nye stalde (stald 2 og stald 3).
34. Afkastene skal placeres som vist på figuren nedenfor.

35. Ventilationssystemet skal indrettes på følgende måde:

Ansøgt scenarie med afvigende ventilation.

Stald	Antal afkast	Afkast nr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m)	Ydre diameter (m) ^a
Stald 1	16	1 – 16	7,5	0,8	0,84
Stald 2	4	17 – 20	9,2	1,1	1,2
Stald 3	4	21 – 24	9,2	1,1	1,2

^a Ydre diameter er fast i hele afkastets længde.

36. Der skal i de enkelte stalde anvendes følgende ventilationsydelse:

Stald	Minimums ventilationsydelse i alt (m ³ /t)
Stald 1	178.560
Stald 2	320.000
Stald 3	320.000

37. Der skal inden etablering af afkastene indsendes en redegørelse til Faaborg-Midtfyn Kommune, med dokumentation for følgende:

- Antal ventilationsafkast på Stald 2 og Stald 3.
- Afkasthøjder for alle afkastene.
- Indre og ydre diameter for alle afkast, herunder at den ydre diameter er fast i hele afkastets længde.
- Ventilationsydelse i alt for alle staldafsnit.
- Etablering af miljøkryds i afkast på Stald 2 (afkast nr. 17 – 20) og Stald 3 (afkast nr. 20 – 24).

Dokumentationen skal tage udgangspunkt i leverandøroplysninger.

38. Der skal til stadighed holdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at produktionsarealer og foderarealernes bund holdes tørre, og at staldene og fodringsanlægget holdes rent.
39. Ventilationsanlæg skal renholdes og rengøres efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
40. Dato for rengøringen skal registreres i en logbog. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
41. Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige lugtgener. Ved væsentlige lugtgener forstås, at nedenstående genekriterier er overskredet.

Kategori	Genekriterie (OU _E /m ³)
Byzone eller sommerhusområde	5
Bolig i samlet bebyggelse i landzone eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål e.l.	7
Enkeltholger uden landbrugspligt, der ikke er ejet af driftsherren	15

42. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra husdyrbruget er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at husdyrbruget for egen regning lader foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder. Lugtmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages efter en metode, som er autoriseret af Miljøstyrelsen eller efter en metode anvist af tilsynsmyndigheden.
43. Hvis lugtmålingen viser, at husdyrbruget medfører væsentlige lugtgener, skal husdyrbruget gennemføre lugtreducerende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene reduceres så meget, at lugtgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.

Støj

44. Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige støjgener. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier.

	Mandag-fredag		Lørdag		Søndag og helligdage	Alle dage
Tidsrum	7-18	18-22	7-14	14-22	7-22	22-7
Enkeltboliger i landzone	55	45	55	45	45	40
Byzone og områder i landzone udlagt til boligformål	45	40	45	40	40	35
Sommerhusområder og områder udlagt til rekreative formål	40	40	40	40	40	35

45. I natperioden mellem kl. 22-7 (alle dage) må der ikke forekomme spidsværdier, der overstiger grænseværdien med mere end 15 dB(A).
46. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning efterviser, at de stillede støjkrav er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder.
47. Hvis støjmålingen viser, at støjkravene ikke er overholdt, skal husdyrbruget udarbejde et projekt med tidsplan for udførelse af støjdæmpende foranstaltninger.

Støv

48. Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets areal. Det er tilsynsmyndigheden, der vurderer, om støvgenerne er væsentlige.
49. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støv fra husdyrbruget er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at husdyrbruget gennemfører støvreducerende foranstaltninger, således at støvgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.

Skadedyr

50. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.
51. Opbevaring og håndtering af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Døde dyr

52. Døde dyr skal opbevares således, at de ikke giver anledning til væsentlige gener for omkringboende eller forbipasserende.

Andre regler

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Ændringer af husdyrbruget

Ændringer på husdyrbruget, der kræver tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugloven, må ikke påbegyndes eller gennemføres, inden der er meddelt skriftlig tilladelse eller godkendelse.

Erhvervsaffald

Husdyrbrugets affald skal sorteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for Faaborg-Midtfyn Kommune.

Farligt affald

Farligt affald, herunder spildolie, skal håndteres i henhold til det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for Faaborg-Midtfyn Kommune. Hermed gælder blandt andet, at farligt affald skal opbevares i egnede beholdere på tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde. Beholdere skal være løftet fra gulvet, så evt. utætheder opdages, og således at spild ikke beskadiger andre beholdere.

Dokumentation for bortskaffelse af affald og farligt affald skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende indenfor en frist på 4 uger. Dokumentationen skal gemmes i 5 år.

Miljøuheld

Ved akut forurening af jord, overfladevand eller grundvand skal husdyrbruget straks alarmere alarmcentralen på tlf. 112. Det gælder blandt andet ved spild af gylle, ajle, ensilagesaft, møddingsvand, olie, benzin eller kemikalier. Opdages der forurening, der ikke er opstået akut, skal kommunens miljøafdeling kontaktes telefonisk i åbningstiden (tlf. 7253 2140). Ved tvivlstilfælde skal husdyrbruget kontakte alarmcentralen på tlf. 112.

Ændringer i BBR

Det er ejers eget ansvar at meddele ændringerne på ejendommen til Bygnings- og Boligregistret (BBR), når byggearbejdet er gennemført. Der skal sendes information om byggeriets størrelse, anvendelse, materialer og placering på grunden til miljoe-post@fmk.dk eller BYG, Mellemgade 15, 5600 Faaborg.

Supplerende tilladelser

Nedenstående tilladelser er ikke inkluderet i denne godkendelse og skal søges særskilt.

Byggetilladelse

Der skal søges og meddeles byggetilladelse ved kommunen inden opstart af byggeri og ændring af bygningers anvendelse. Byggetilladelsen er *ikke* indeholdt i denne godkendelse.

Nedrivningstilladelse

Der skal søges og meddeles nedrivningstilladelse ved kommunen, inden nedrivning af bygninger påbegyndes. Nedrivningstilladelsen er *ikke* indeholdt i denne godkendelse.

Udledningstilladelse/medbenyttelsestilladelse

Der skal søges og meddeles udledningstilladelse/medbenyttelsestilladelse ved kommunen inden opstart af byggeri og ændring af bygningers anvendelse. Udledningstilladelsen/medbenyttelsestilladelsen er *ikke* indeholdt i denne godkendelse.

Spildevandstilladelse

Der skal søges og meddeles spildevandstilladelse ved kommunen, inden byggeri påbegyndes. Spildevandstilladelsen er *ikke* indeholdt i denne godkendelse.

Udnyttelsesfrist og bortfald

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år, efter at den er meddelt (jf. husdyrbruglovens § 59 a, stk. 1). Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

En godkendelse anses for udnyttet, når byggeriet er afsluttet. Hvis der ikke bygges nyt, anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens, bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023, § 59).

Hvis godkendelsen efter at være taget i brug efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav (jf. husdyrbruglovens § 59 a, stk. 2).

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen.

Kommunen skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i husdyrbrugloven, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Første revurdering skal ske efter 8 år. Kommunen tager initiativ til dette ved at sende et oplæg til indehaveren af godkendelsen om kommunens foreløbige overvejelser om revurderingen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven).

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Her logger du på, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er på ca. 900 kr. for privatpersoner og ca. 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Faaborg-Midtfyn Kommune. Vi videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret.

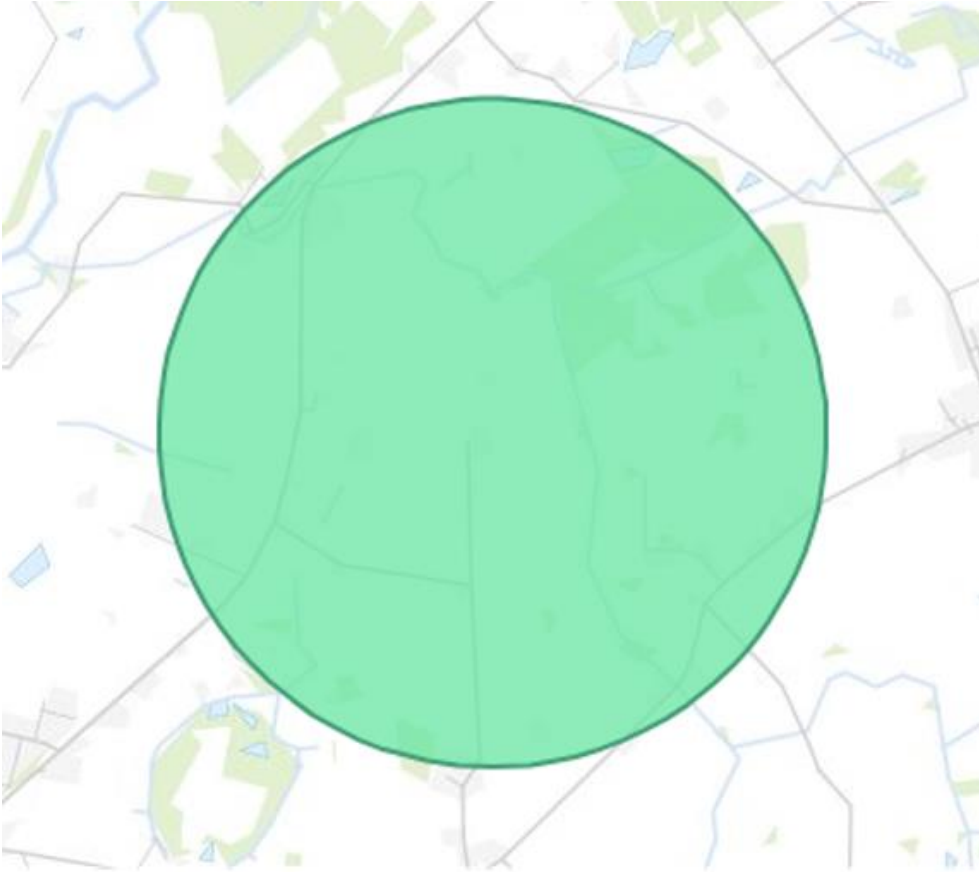
Vi giver ansøger besked, hvis afgørelsen påklages. Senest tre uger efter klagefristens udløb videregiver vi klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Vores bemærkninger sendes også til klagesagens parter.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt senest 6 måneder efter, afgørelsen har været offentligt annonceret.

Modtager orientering om afgørelsen

Der er sendt orienteringsbrev om afgørelsens udfald samt at afgørelsen forefindes på kommunens hjemmeside (www.fmk.dk) til følgende: Ejere/beboere over 18 år af ejendomme/virksomheder på følgende matrikler inden for konsekvenszonen for husdyrbruget samt tilstødende matrikler til anlægsmatriklen.

Nedenstående har modtaget en kopi af afgørelsen:

- Klaus Henrik Voldsgaard, Langstedvej 34, 5690 Tommerup
- Max Jakobsen Miljørådgivning / Max Jakobsen (mjb@maxjakobsen.eu)
- Styrelsen for Patientsikkerhed (trvest@stps.dk)
- Danmarks Fiskeriforening (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen af Danmark (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Forbrugerrådet (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening (dnfaaborg-midtfyn-sager@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening Faaborg-Midtfyn (faaborg-midtfyn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Lars Brinch Thygesen, (lbt@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, afdeling Fyn, (fyn@sportsfiskerforbundet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening (natur@dof.dk)
- Det Økologiske Råd (husdyr@ecocouncil.dk)
- Rådet for Grøn Omstilling (info@rgo.dk)

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

1 Indledning

I det følgende er nærmere beskrevet angående ansøgning, ansøger og ejerforhold, kort beskrivelse af det ansøgte, krav om godkendelse og godkendelsens omfang, lovgivning samt offentlighed.

1.1 Ansøgning

Klaus Henrik Voldsgaard, Langstedvej 34, 5690 Tommerup, har søgt om godkendelse efter husdyrbrugloven til husdyrbruget på Bagmarken 4, 5672 Broby.

Ansøgningen om godkendelse er indsendt til Faaborg-Midtfyn Kommune gennem Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, første gang den 30. maj 2023 (skemanummer 239649).

IT-ansøgningssystemet har foretaget en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra husdyrbrugets anlæg. Disse beregninger udgør sammen med ansøgningens øvrige oplysninger grundlaget for kommunens miljøvurdering og afgørelse.

1.2 Ansøger og ejerforhold

Oplysninger om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for, at husdyrbruget indrettes og drives i overensstemmelse med den meddelte godkendelse, er rettet mod den korrekte juridiske enhed. Dette er den person eller virksomhed, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget.

Godkendelsen er meddelt til CVR-nr. 31541204, Maskinstation v/Klaus Henrik Voldsgaard Johansen, Langstedvej 57, 5690 Tommerup.

Ejer af ejendommen ifølge Bygnings- og Boligregistret (BBR): Klaus Henrik Voldsgaard, Langstedvej 57, 5690 Tommerup.

Ejer af dyreholdet ifølge det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR): CVR-nr. 31541204 (Maskinstation v/Klaus Henrik Voldsgaard Johansen).

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer ud fra ovenstående oplysninger, at godkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske enhed.

Godkendelsen følger ejendommen ved ejerskifte.

1.3 Kort beskrivelse af det ansøgte

Eskebjerg v/Klaus Henrik Voldsgaard har søgt om at udvide svineproduktionen på Bagmarken 4. Der opføres i forbindelse med projektet to nye staldbygninger, en ny gyllebeholder og 6 nye siloer. Hver af de nye staldbygninger får en længde på 85 meter og en bredde på 42 meter, i alt 3.570 m² og den nye gyllebeholder har et overfladeareal på 79 m² og en kapacitet på 300 m³. Den nye gyllebeholder forsynes med betonlåg. Al ny bebyggelse etableres i tilknytning til det eksisterende byggeri.

Med en godkendelse vil husdyrbruget overgå til den nye miljøregulering af husdyrbrug, hvor godkendelser er baseret på produktionsareal i stedet for antal dyr eller dyreenheder. Dette giver øget fleksibilitet, så produktionen i en vis grad kan ændres i de tilladte/godkendte stalde (inden for dyrevelfærdskravene), uden at dette kræver yderligere godkendelser fra kommunen.

Trods stigningen i lugt viser en analyse af lugtspredningen, at genekriterierne for lugt i forhold til enkeltboliger uden landbrugspligt, boliger i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides.

Udvidelsen af dyreholdet medfører, at ammoniaktabet fra husdyrbruget fordobles. Dette giver en øget påvirkning af næringsstoffølsomme naturområder i nærheden af husdyrbruget. Merpåvirkningen er beregnet til at være så lille, at den ikke forventes at give tilstandsændringer af naturområder, der er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven.

1.4 Krav om godkendelse og godkendelsens omfang

Husdyrbruget på Bagmarken 4, 5672 Broby, er omfattet af en godkendelse efter § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, uden en godkendelse eller en tilladelse til dette efter § 16 a eller § 16 b i husdyrbrugloven².

I denne sag kræves godkendelse, da der opføres nye stalde.

Husdyrbruget skal have en godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 1, idet der er tale om en godkendelsespligtig ændring af et husdyrbrug (ejendom med over 100 m² produktionsareal³), der er omfattet af godkendelsespligten efter § 16 a, stk. 1, (idet ammoniakemissionen er over 3.500 kg NH₃-N/år, og der ikke er tale om et IE-husdyrbrug⁴).

Hvis husdyrbruget er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, skal husdyrbrugene godkendes eller tillades samlet, jf. husdyrbruglovens § 16 c.

Ansøger ejer Brandholmvej 11, 5672 Broby, som ligger ca. 1.200 m syd for Bagmarken 4, 5672 Broby. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at Bagmarken 4, 5672 Broby ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, herunder Brandholmvej 11, 5672 Broby, i en sådan grad, at de skal have en samlet tilladelse eller godkendelse. Denne godkendelse skal derfor kun omfatte husdyrbruget på Bagmarken 4, 5672 Broby. Vurderingen er foretaget på baggrund af et notat fra Skov- og Naturstyrelsen om anlægsbegrebet⁵.

² Jf. § 10 i lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love (lov nr. 204 af 28. februar 2017).

³ Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. C, nr. 1, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til, jf. bilag 3, pkt. C, nr. 2.

⁴ IE-husdyrbrug: Husdyrbrug med flere end 750 stipladser til søer, flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller flere end 40.000 stipladser til fjerkræ

⁵ Miljø- og Energiministeriets og Fødevareministeriets redegørelse for begrebet anlæg/projekt i relation til VVM-reglerne, planlovens regler om landzonetilladelse og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrproduktion. Skov- og Naturstyrelsen, 12. april 1999.

1.5 Lovgivning

Rammerne for behandlingen af ansøgninger om tilladelse og godkendelse er fastsat i den på ansøgningstidspunktet gældende husdyrbruglov og husdyrgodkendelsesbekendtgørelse (med tilhørende vejledning):

- Husdyrbrugloven: Bekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.
- Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrbrug. Tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside, <http://husdyrvejledning.mst.dk/>.

Her står der blandt andet hvilke forhold, kommunen skal vurdere, samt beskyttelsesniveauer for de miljøpåvirkninger, der er fra husdyrbruget.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter generelle regler for indretningen af husdyrbrug.

- Husdyrgødningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning.

Reglerne for miljøregulering af husdyrbrug indebærer (fra 1. august 2017), at når der sker ændringer af husdyrbrug, vurderes miljøpåvirkningen på baggrund af produktionsarealet. Tidligere har vurderingen været baseret på antallet af dyr. Produktionstilladelser bliver dermed givet til et bestemt produktionsareal samt dyretype og staldsystem, mens der ikke er begrænsninger på antallet af dyr (ud over dem, der følger af dyrevelfærdskrav).

Et husdyrbrug er en ejendom med et produktionsareal på mere end 100 m². Ændringer af husdyrbrug vil som udgangspunkt kræve en godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a⁶ eller en tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b. Nogle ændringer kan gennemføres uden godkendelse eller tilladelse, f.eks. hvis der er tale om bagatelagtige ændringer, eller ændringen kan gennemføres under anmeldeordningerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afsnit IV. For visse produktionstyper kan der etableres op til 300 m² produktionsareal, inden der kræves tilladelse (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7).

1.6 Offentlighed

Ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 1 og 2, er der udvidede krav om offentlighed i forbindelse med kommunens behandling af sagen. Dette indebærer blandt andet, at ansøgningen skal annonceres offentligt så tidligt som muligt i processen, og at udkast til afgørelse skal sendes til naboer og andre berørte og andre, der har anmodet om det, med 30 dages frist til at kommentere udkastet (jf. § 55, stk. 2-4, i husdyrbrugloven).

1. juni 2023: Indledende annoncering på kommunens hjemmeside, www.fmk.dk. Der kom ingen kommentarer i denne forbindelse.

29. august 2024: Udkast sendt i høring hos ansøger og dennes konsulent. Der indkom ikke bemærkninger til udkastet.

31. oktober 2024: Udkast til afgørelse sendt i høring i 30 dage. Der indkom i forbindelse med høringen en bemærkning fra omboende. Bemærkninger fremgår af afsnit herunder sammen med kommunens kommentarer hertil.

23. januar 2025: Afgørelsen eller orientering om afgørelsen sendt til klageberettigede.

⁶ Ved en samlet ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N, eller ved tale om et IE-husdyrbrug.

Indkomne bemærkninger i forbindelse med høring:

Der er indsendt en bemærkning til projektet fra en omboende:

Transport

Der er bekymring omkring mængden af transporter på Bagmarken, der bliver forøget. Der stilles spørgsmål til kommunens ansvar i forhold til vedligehold af infrastrukturen.

Kommunens bemærkninger til høringssvaret:

En miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven kan primært regulere hvilke af ejendommens adgangsveje, som skal anvendes ved transport til og fra husdyrbruget, samt at til- eller frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter. Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Forhold omkring revner og sætningsskader på bygninger som følge af tung trafik er et privatretligt spørgsmål om erstatningsansvar, der ikke kan afgøres af kommunen.⁷

Bagmarken er en offentlig vej, som vedligeholdes af Faaborg-Midtfyn Kommune.

Ifølge vejloven § 1 skal vejmyndigheden sikre et velfungerende vejnet, samt sikre den trafikale fremkommelighed, og trafikafvikling fra hjem, erhverv og arbejdspladser.

Dermed skal kommunens veje kunne benyttes af alle former for køretøjer. I tilfælde af vejen ikke kan tåle den færdsel der benyttes på vejen, skal vejmyndigheden finde en løsning og udbedre vejen.

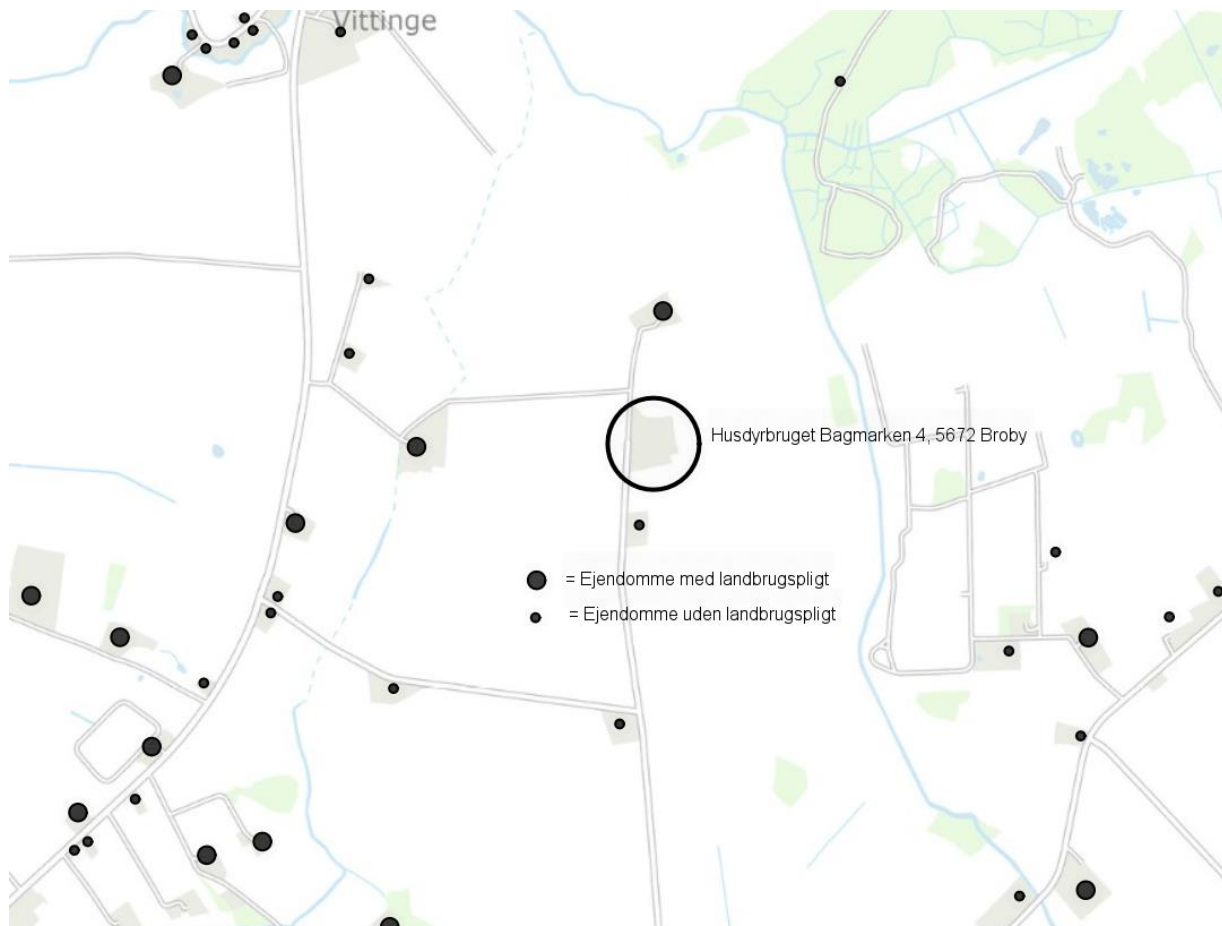
⁷ [Miljø og Fødevareklagenævnets afgørelse 19/04204 af 29. juli 2022](#)

2 Beskrivelse af husdyrbruget

I det følgende er nærmere beskrevet angående husdyrbrugets beliggenhed, nuværende tilladelse, indretning af stalde, miljøteknologi, beskrivelse og vurdering af ny bebyggelse samt gødningsopbevaringsanlæg og opbevaringskapacitet.

2.1 Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget på Bagmarken 4, 5672 Broby, er placeret i landzone mellem Nr. Broby og Vejle. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til de nærmeste omboende fremgår af Figur 2.1, og de korteste afstande fra staldanlæg til omkringboende er angivet i Tabel 2-1.

Figur 2.1: Oversigtskort over husdyrbrugets beliggenhed i forhold til de nærmeste naboer.

Tabel 2-1: Korteste afstand fra husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg til nabobeboelse/byzone.

Type af beboelse / zone	Afstand
Nærmeste nabobeboelse (Bagmarken 2, 5672 Broby (uden landbrugspligt))	170 m
Nærmeste nabobeboelse (Bagmarken 6, 5672 Broby (med landbrugspligt))	200 m
Samlet bebyggelse ^a eller nærmeste område lokalplanlagt til blandt andet boligformål eller offentlige formål (Brandholmvej 6, 5672 Broby)	ca. 1.8 km
Byzone/sommerhusområde (byzone Alv.BE.2 – Allested-Vejle)	ca. 1,7 km

^a Samlet bebyggelse: En beboelsesbygning ligger i samlet bebyggelse, hvis der inden for en afstand af 200 m fra beboelsesbygningen ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 769 af 7. juni 2018 af lov om udstykning og anden registrering af matriklen. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, medregnes ikke. Alle beboelsesbygninger skal ligge i landzone.

2.2 Nuværende tilladelse

Det hidtil tilladte dyrehold inden meddelelse af denne godkendelse er en årlig produktion af 25.480 smågrise (5,5 – 30 kg) og 1.500 slagtesvin (30 – 110 kg).

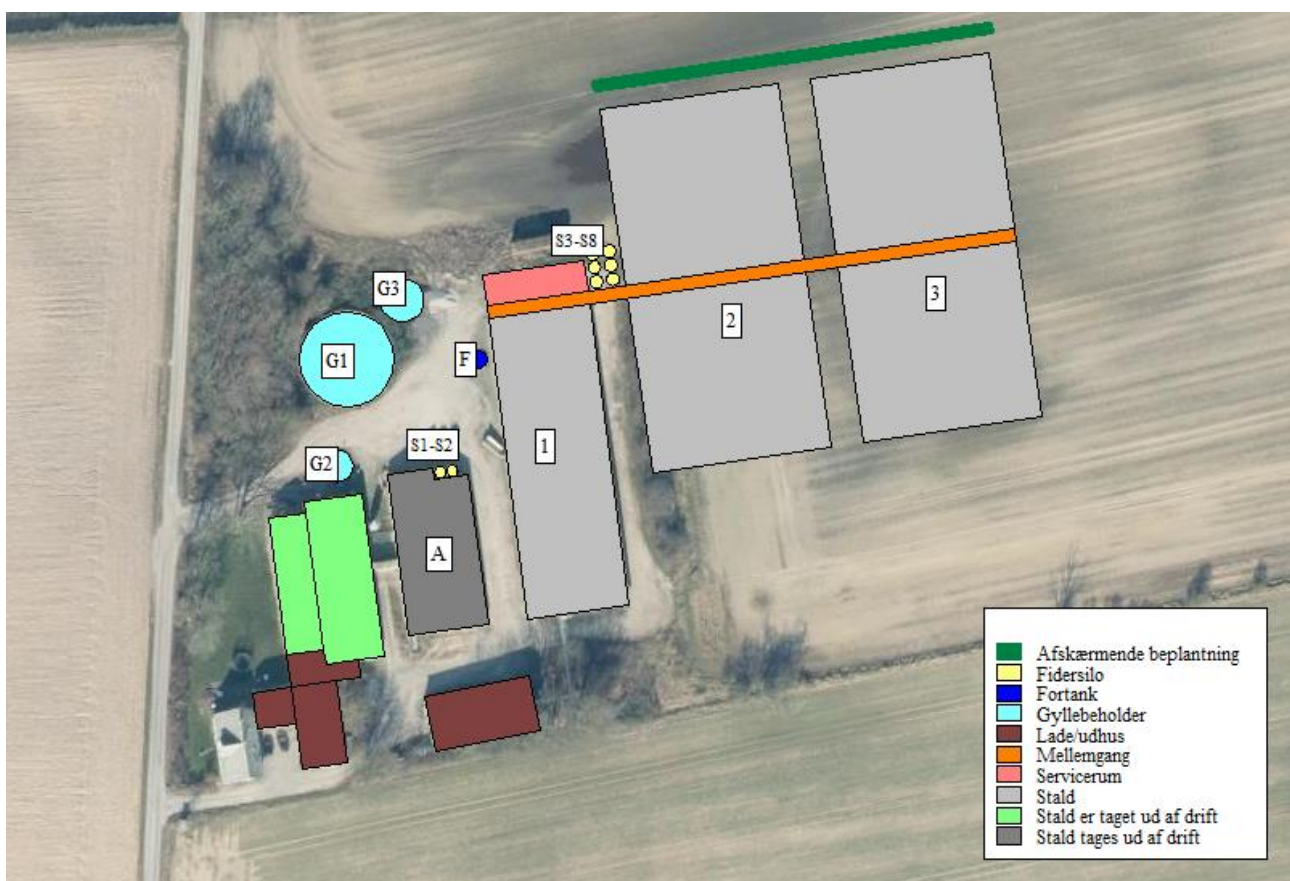
Kommunen skal ved vurderingerne i denne tilladelse inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste otte år (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 2).

I denne sag er der ikke givet tilladelser eller godkendelser m.v. til ændring af husdyrbruget inden for de seneste otte år. Der er en anmeldelse om skift i dyretype fra d. 1. december 2014, hvor dyreholdet blev ændret fra 21.000 smågrise (7,2 – 30 kg) og 2.880 slagtesvin (30 – 104 kg) til 25.480 smågrise (5,5 – 30 kg) og 1.500 slagtesvin (30 – 110 kg).

2.3 Indretning af stalde

En oversigt over husdyrbrugets staldanlæg fremgår af Figur 2.2. I Tabel 2-2 er de enkelte staldafsnit gennemgået nærmere, hvad angår størrelse, dyretyper og staldindretning i hhv. 8-års drift, nudrift og ansøgt drift.

Alle stalde er med mekanisk ventilation.

Figur 2.2: Oversigtskort over husdyrbrugets staldanlæg. "G3", "Servicerum" "S3-S8", "2" og "3" er nyetableringer, der søges om i det nærværende projekt.

Fastlæggelse af produktionsareal

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Det er derfor det areal, som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Ansøger har for det ansøgte projekt opgjort produktionsarealet for den stald (Stald A), der tages ud af drift, på Figur B1.1, Bilag 1.

Staldtegning for den eksisterende stald 1 findes på Figur B1.2, Bilag 1. Det opgjorte produktionsareal for den eksisterende stald 1 er ca. 124 m² større, end hvad der fremgår af staldtegningen (1.216 m²). Da der ikke sker ændringer eller udvidelser i denne stald, giver stalden ikke anledning til en meremission af ammoniak eller lugt. Faaborg-Midtfyn Kommune anser opgørelsen som en "worst case" situation og accepterer derfor forskellen.

Stald 2 og stald 3 er endnu ikke etablerede, og staldtegninger forefindes derfor ikke endnu.

Tabel 2-2: Ansøgers oplysninger om dyretyper og staldindretning i 8-års drift, nudrift og ansøgt drift. Staldbetegnelser henviser til Figur 2.2.

Stald	Størrelse af stald (m ²)	Dyretype og staldindretning	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift			
1. Eksisterende stald	1.644	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1.340
2. Ny stald	3.570	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	2.400
3. Ny stald	3.570	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	2.400
Produktionsareal i alt			6.140
Nudrift			
A. Stald tages ud af drift	672	Slagtesvin. Delvis spaltegulv (25 – 49 % fast)	214
		Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33%/ 67%)	222
Nr. 1. Eksisterende stald	1.644	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1.340
Produktionsareal i alt			1.776
8-års drift			
A. Stald tages ud af drift	672	Slagtesvin. Delvis spaltegulv (25 – 49 % fast)	214
		Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33%/ 67%)	222
Nr. 1. Eksisterende stald	1.644	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1.340
Produktionsareal i alt			1.776

Staldsystem, dyretype og produktionsareal må ikke ændres eller udvides uden forudgående godkendelse eller tilladelse fra Faaborg-Midtfyn Kommune (jf. husdyrbruglovens §§ 16 a og 16 b).

På baggrund af ovenstående redegørelse stiller Faaborg-Midtfyn Kommune følgende vilkår:

- **Produktionsarealet i de enkelte staldafsnit må ikke overstige den i tabellen nedenfor angivne størrelse. Dyrearter, dyretyper og staldsystem nævnt i tabellen må ikke fraviges.**

Stald	Stald-areal (m ²)	Produktions-areal (m ²)	Tilladte dyrearter og -typer samt staldsystem	Miljøteknologi
1. Eksisterende stald	1.644	1.340	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	-
2. Ny stald	3.570	2.400	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling
3. Ny stald	3.570	2.400	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling

Rengøring af ikke-produktionsarealer

Der skal ske rengøring af ikke-produktionsarealer efter lovens regler. Det betyder at arealer, som ikke er indregnet i produktionsarealet og hvor dyr opholder sig kortvarigt som f.eks. udleveringsrum og staldgange og lignende, skal rengøres effektivt, efter endt ophold.

Arealerne skal være effektivt rengjort senest:

- 4 timer efter endt ophold på arealer, som dyrene har adgang til dagligt (f.eks. staldgange).
- 12 timer efter ophold på arealer som dyrene ikke har adgang til dagligt (f.eks. udleveringsrum).

Ovenstående regler er lovbestemte. Faaborg-Midtfyn Kommune finder ikke anledning til at stille skærpede krav.

2.4 Miljøteknologi

Ansøger kan for at nedbringe ammoniakemissionen eller lugt fra husdyrbruget vælge at anvende forskellige typer af miljøteknologi. De anvendte teknologier er beskrevet i Tabel 2-3.

Tabel 2-3: Anvendte typer miljøteknologi.

Nr.	Stald/lager	Miljøteknologi	Effekt af den anvendte teknologi (% reduktion af lugt)	Effekt af den anvendte teknologi (% reduktion af ammoniak)
2. Ny stald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling	0	2,5
3. Ny stald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling	0	2,5

2.5 Beskrivelse og vurdering af ny bebyggelse

Der er søgt om at opføre to nye klimastalde til smågrise (Stald 2 og stald 3 på Figur 2.2). Begge bygninger får ydre mål på 85 m x 42 m (3.570 m²) og en kiphøjde på 8 m. Derudover etableres en ny gyllebeholder med et overfladeareal på 79 m² og en højde over terræn på 2 m, 6 fodersiloer med en diameter på 3 m og en højde på 10 m, og den eksisterende stald (Stald 1) forlænges med 10 m mod nord (primært servicebygning). Nyetableringerne fremgår af Figur 2.2 samt ansøgningens miljøkonsekvensrapport (Bilag 2).

De eksisterende stalde på ejendommen, hvoraf et par af dem allerede er taget ud af drift, er fra henholdsvis ca. 1954, 1977 og 1996. Staldene har derfor overskredet deres normale afskrivningsperiode på 15 – 20 år fra etableringstidspunktet, jf. praksis på området⁸.

2.5.1 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ansøger har redegjort for den erhvervsmæssige nødvendighed af nybyggeriet:

"De ansøgte driftsbygninger er erhvervsmæssige nødvendige for at fremtidssikre husdyrproduktionen på ejendommen.

Det er nødvendigt at udvikle og effektivisere produktionsanlægget, for at kunne stå imod den stigende konkurrence. Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes produktionen på Bagmarken 4 omlagt og udvidet, og til det skal der bruges et større staldanlæg. Større enheder giver mulighed for at reducere omkostningerne og miljøbelastningen pr. produceret enhed.

De seks ansøgte fodersiloer er erhvervsmæssigt nødvendige, da de skal bruges til at opbevare foder til smågrisene. Hver fodersilo er på 40 ton. Foderforbruget til smågrisene er ca. 5.400 ton pr. år til en produktion af ca. 130.000 smågrise (maksimal produktionskapacitet). Så fodersiloerne fyldes ca. 2-3 gange pr. uge.

De eksisterende stalde er udtjente og kan ikke anvendes til en produktion af smågrise efter nutidens krav om ammoniakreduktion og dyrevelfærd. Det er ikke muligt at have samme klimastyring i de gamle stalde som i nye og moderne stalde. Der henvises i øvrigt til Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis på området, hvor nævnet har afgjort at svinestalde har en afskrivningsperiode på maksimalt 20 år. De eksisterende stalde, der tages ud af drift stalde på Bagmarken 4, er ældre end 20 år. Det kan ikke betale sig at renovere de gamle stalde, da det vil kræve en så omfattende renovering, at det er billigere og bedre at rive bygningerne ned og bygge nye stalde, der lever op til nutidens krav om BAT og dyrevelfærd.

Den ansøgte gyllebeholder er erhvervsmæssig nødvendig til opbevaring af den flydende husdyrgødning før levering til biogasanlæg."

På baggrund af ansøgers redegørelse, samt den ansøgte placering af bygningerne, vurderer Faaborg-Midtfyn Kommune at det nye byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, og at byggeriet ligger i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

⁸ Højesteretsdom: Sag BS-26317/2022-HJR, af 19. april 2023.

Afstandskrav og byggelinjer

Byggeriet er vurderet i forhold til afstandskravene for nye stalde, jf. §§ 6-8 i husdyrbrugloven.

Det nye byggeri skal overholde afstandskravene til følgende:

Tabel 2-4: Afstandskrav jf. husdyrbruglovens §§ 6-8.

	Afstandskrav (m)	Faktiske afstand (m)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	> 1.600
Et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign	50	> 2.500
Nabobeboelse	50	200
Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturområder	10	ca. 330
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	> 51
Almene vandforsyningsanlæg	50	> 2.000
Vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m ²	15 ^a	> 300
Offentlig vej og privat fællesvej	15	> 40
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	> 90
Naboskel	30	ca. 48

^a 100 m for nyetablering af gyllebeholder.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at afstandskravene er overholdt.

Faaborg-Midtfyn Kommune har ikke mulighed for at afgøre, om der ligger dræn inden for 15 m fra nybyggeriet, men godkendelsen meddeles under forudsætning af, at dette afstandskrav er opfyldt.

Da den nye gyllebeholder (G3) etableres under 300 m fra nabobeboelser, skal den forsynes med fast overdækning (jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 21, stk. 3). Ansøger har redegjort for, at der bliver etableret betonlåg på beholderen.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller på baggrund af ovenstående følgende vilkår:

- **Der må opføres to nye stalde på hver maksimalt 85 m x 42 m (3.570 m²), som indrettes med et produktionsareal på maksimalt 2.400 m² i hver stald og etableres som toklimastald med delvis spaltegulv. Staldene skal placeres som angivet i ansøgningsmaterialet (jf. Figur 2.2 i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering).**
- **Den eksisterende stald (Stald 1) må forlænges med maksimalt 10 m mod nord. Udvidelsen må benyttes som mellemgang mellem staldene og servicebygning. Servicebygningen skal placeres som angivet i ansøgningsmaterialet (jf. Figur 2.2 i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering).**
- **Der må opføres seks nye fodersiloer, hver med en diameter på maksimalt 3 m og en højde over terræn på maksimalt 10 m. Fodersiloerne skal placeres som angivet i ansøgningsmaterialet (jf. Figur 2.2 i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering).**
- **Der må opføres en ny gyllebeholder (G3) med et overfladeareal på maksimalt 79 m² og en højde over terræn på 2 m. Gyllebeholderen skal placeres som angivet i ansøgningsmaterialet (jf. Figur 2.2 i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering).**
- **Den nye gyllebeholder (G3) skal forsynes med fast overdækning i form af betonlåg inden gyllebeholderen tages i brug.**

- **Åbning af beholderen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.**
- **Skader på overdækningen skal repareres inden for en uge af skadens opståen.**
- **Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.**
- **Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på overdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.**

Eksisterende anlæg må ikke udvides eller ændres på en måde, der medfører forøget forurening, hvis afstanden til byzone, sommerhusområder, lokalplanlagte boligområder m.v. eller nabobeboelser er mindre end 50 m, jf. § 6 i husdyrbrugloven. Alle eksisterende stalde og gødningsopbevaringsanlæg ligger mere end 50 m fra sådanne områder.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb. Erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri er ikke omfattet af de begrænsninger, der er inden for byggelinjerne omkring skove, søer, åer og strande (jf. Naturbeskyttelsesloven⁹).

Det nye byggeri ligger ikke inden for lavbundsarealer eller byggelinjer omkring kirker og fortidsminder og berører ikke beskyttede sten- og jorddiger.

Landskabelige hensyn

Kommunen skal ved afgørelsen sikre sig, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til landskabelige værdier (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 39 og 41). Kommunen skal i den forbindelse fastsætte de nødvendige vilkår (efter husdyrbruglovens § 27, stk. 1).

I Faaborg-Midtfyn Kommunes Kommuneplan 2019¹⁰ er kommunens åbne land opdelt i tre kategorier, nemlig landskaber, der hhv. skal beskyttes, skal vedligeholdes og kan ændres. Bagmarken 4, 5672 Broby, ligger inden for et landskab, der skal vedligeholdes.

Bagmarken 4 ligger ikke inden for fredede områder, arkæologiske beskyttelsesområder eller særligt bevaringsværdige landsbyer, landsbyejerlav eller hovedgårdsejerlav.

Ejendommen ligger ikke inden for kystnærhedszonen. Ifølge lovbemærkningerne til husdyrbrugloven skal landzoneadministrationen inden for kystnærhedszonen styres af hensynet til både at friholde det åbne land og selve kystområderne for ny bebyggelse.

Som nævnt ovenfor ligger anlægget inden for et "Landskab der skal vedligeholdes". I områder, hvor de karaktergivende landskabstræk skal vedligeholdes, skal udviklingen og de deraf følgende forandringer ske i overensstemmelse med den eksisterende landskabskarakter, som den er beskrevet for det enkelte karakterområde. Nyt byggeri og tekniske anlæg kan således opføres, hvis det indpasses i den eksisterende landskabskarakter og tager hensyn til de særlige visuelle oplevelsesmuligheder.

Landskabsmæssigt ligger Bagmarken 4, 5672 Broby, inden for "Vejle-Egeskov Moræneflade". I Fyns Amts landskabskarakterbeskrivelse og -analyse fra 2006 for dette område, er landskabskarakteren blandt andet beskrevet således:

"Landskabskarakteren er betinget af en bølget moræneflade, som har været grundlaget for udbredelsen af jordbrug, med intensiv dyrkning, drevet af middelstore gårde. Området er præget af middel/storskala

⁹ Bekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 af lov om naturbeskyttelse.

¹⁰ Kommuneplan 2019 kan ses på [Kommuneplan 2019 \(fmk.dk\)](https://www.fmk.dk/kommuneplan-2019)

jordbrug i omdrift samt små/middelstore løvskovsområder, som ligger spredt i området. Bebyggelsen, som er meget velholdt, består af mange mindre landsbyer, husmandssteder og gårde langs vejene samt gårde som ligger tilbagetrukket fra vejen.

De overordnede landskabsrum afgrænses af skovene, mens landskabsrummene opdeles af bevoksede diger af forskellig bevoksningstæthed, som primært betinger en åben afgrænsning. Muligheden for at se langt findes mange steder, og landskabet opleves som et middel-/storskala landskab med et svagt mønster. Strukturen præges primært af landbrugs- og skovflader som brydes af linier i form af de bevoksede diger. Antallet af landskabselementer får området til at fremstå med en sammensat kompleksitet.

Landskabskarakteren har sin kulturhistoriske oprindelse i tiden omkring udskiftningen, hvor jorderne blev fordelt ved blok-, kam- og stjerneudskiftninger.

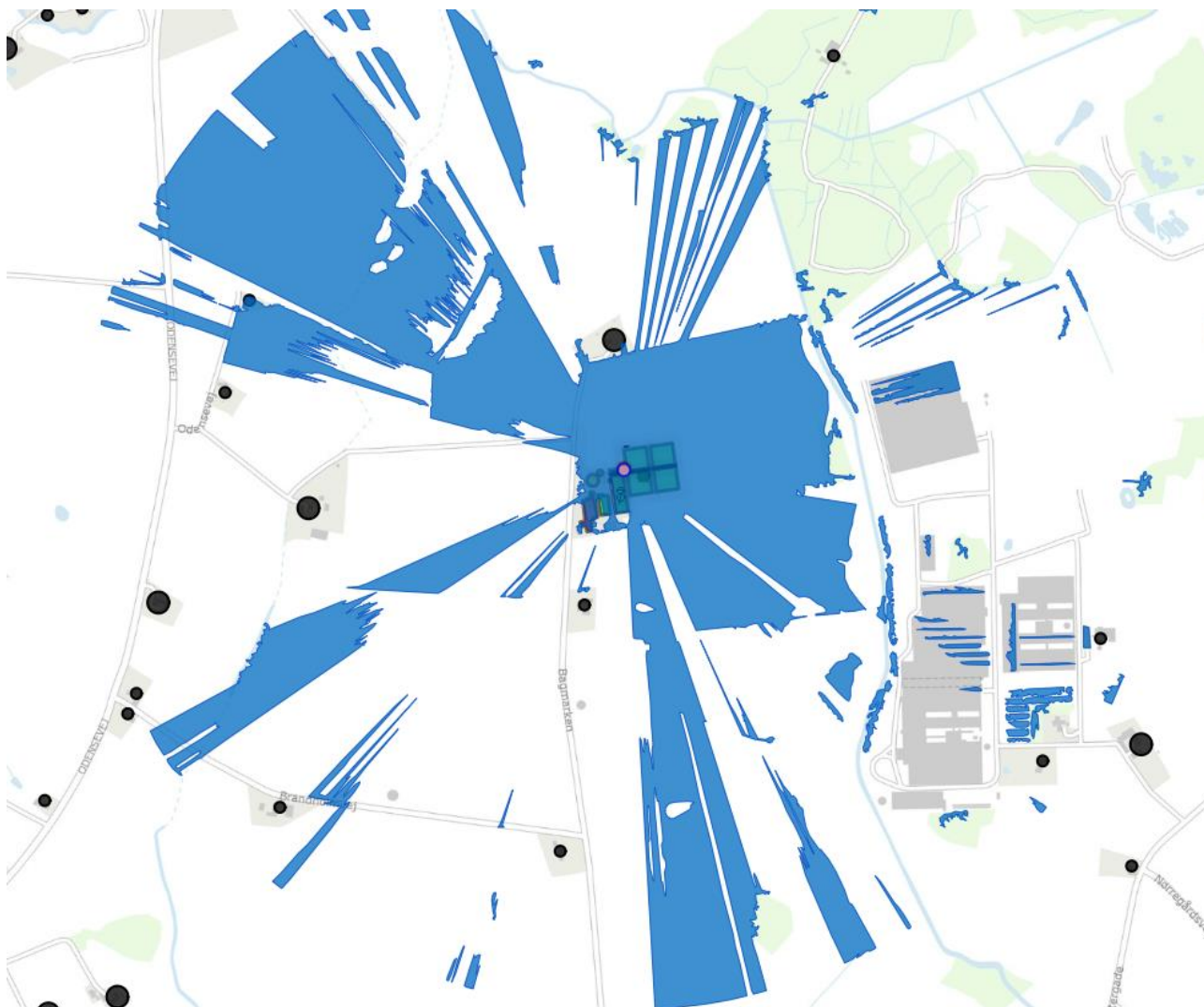
Søbysøgård, Boltinggård, Egeskov og Lydinge Mølle fremstår som kulturmiljøer med visuelle oplevelsesmuligheder.

Landskabskarakterens intakthed i forhold til den kulturhistoriske oprindelse afspejles i den fortsatte landbrugsdrift, de større sammenhængende skovområder, de bevarede hovedgårdsstrukturer samt hegnssstrukturen. Området har været præget af en del eng og mosearealer, som i dag enten er inddraget til landbrug eller sprunget i skov og krat. Nybebyggelse fra omkring 1910 og af nyere dato forekommer spredt i området. De fleste landsbyer er ikke vokset nævneværdigt. Den vedligeholdelsesmæssige tilstand af de karaktergivende landskabselementer afspejles i den gode vedligeholdelse af bebyggelsen og hegnssstrukturen. Højspændingsledningerne, Kværndrup, Svendborg Landevej samt vindmøllerne i og uden for karakterområdet er alle elementer, som virker forstyrrende på landskabskarakteren i større dele af karakterområdet."

I landskabsanalysen er der udpeget områder med visuelle oplevelsesmuligheder. Bagmarken 4, 5672 Broby, ligger ikke inden for et af disse områder.

Der bygges to nye stalde på 3.570 m² hver, en ny gyllebeholder, med en højde på 2 m over terræn, seks nye siloer med højder på 10 m samt en udvidelse af den eksisterende stald i forbindelse med godkendelsen. Alle nyetableringer sker i tilknytning til eksisterende byggeri. Nye driftsbygninger passer til eksisterende byggeri med hensyn til højde, materialer og farvevalg (jf. miljøkonsekvensrapporten, Bilag 2, afsnit 2.2).

På baggrund af elementhøjden på 10 m over terræn for fodersiloerne, har Faaborg-Midtfyn Kommune lavet en synlighedsberegning. Synlighedsberegningen (Figur 2.3) viser, at én nabobeboelse inden for en radius af 1 km (Odensevej 46, 5672 Broby), kan blive visuelt generet af det nye byggeri.

Figur 2.3: Synlighedsberegning for det nye byggeri med udgangspunkt i fodersiloerne med en højde på 10 m over terræn. Betragterhøjden er 1,5 m. Ved en 1 km radius er beholderen synlig fra én ejendom, med den nuværende beplantning. Blå markering: Område hvorfra husdyrbruget er synligt. Lyserød prik: Udgangspunktet for synlighedsberegningen. Sorte prikker: Beboelsesejendomme indenfor 1 km radius.

I synlighedsberegningen indgår eksisterende beplantning mod nord.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det er påkrævet at stille skærpede vilkår af landskabelige hensyn. Der stilles på baggrund af §§ 39 – 41 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vilkår om etablering af skærmende beplantningsbælte. Beplantningsbæltet etableres af hensyn til at mindske synligheden af husdyrbruget i landskabet og dermed til bevarelse af de landskabelige værdier. Den afskærmende beplantning der sættes vilkår om ses på Figur 2.4.

Figur 2.4: Beplantningsbælter er markeret som grønne aflange linjer.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller på baggrund af ovenstående følgende vilkår:

- *Udvendige bygningsdele skal holdes i afdæmpede farver, som harmonerer med omgivelserne. Ny bebyggelse skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet med hensyn til bygningshøjde og placering.*
- *Beplantningen skal etableres jf. Figur 2.4.*
- *Beplantningsbælterne skal bestå af minimum tre rækker buske/træer, der er naturligt forekommende i området, og mindst en række skal udgøres af træer, der når en højde på minimum 8 meter. Beplantningen skal være etableret senest ét år efter, at den nye stald er opført.*

- **Beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.**
- **Eksisterende beplantning syd og vest for husdyrbruget skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.**

Tagvand

Ansøgers har redegjort for at tagvand ledes til markdræn (afsnit 5.4.1 i miljøansøgningen, Bilag 2). Dette kræver en udledningstilladelse.

Udledningstilladelsen er ikke indeholdt i miljøgodkendelse, men skal søges separat.

2.6 Gødningsopbevaringsanlæg og opbevaringskapacitet

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til husdyrgødning udgøres af tre gyllebeholdere og en fortank. Gyllebeholderne har et overfladeareal på henholdsvis 381 m², 39 m² og 79 m² og volumener på henholdsvis 1.550 m³, 120 m³ og 300 m³. Fortanken har et overfladeareal på 11 m² og et volumen på 25 m³. Derudover er der en lejet gyllebeholder på 10.608 m³.

Ansøgers opgørelse af gødningsproduktion og opbevaringskapacitet fremgår af miljøkonsekvensrapportens (Bilag 2) afsnit 5.4.2.

Der er redegjort for en årlig gødningsproduktion på 16.770 t gylle.

Med en samlet opbevaringskapacitet på 1.990 m³ på ejendommen, og 12.578 m³ inkl. lejet beholder rækker kapaciteten til i alt 9 måneder.

I henhold til § 10, i husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel. Dog skal ejendomme med dyrehold have adgang til en kapacitet svarende til minimum 6 måneders tilførsel af oplagret husdyrgødning.

I dette tilfælde er der på ejendommen opbevaringskapacitet svarende til lidt over 1 måneds produktion af gødning. Der skal foreligge skriftlige aftaler om afsætning på ejendommen, der skal kunne forevises i forbindelse med tilsyn. Opbevaringsaftalen skal have en varighed på mindst 5 år.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for, at husdyrbruget er koblet op på biogasanlæg.

Kravene til opbevaringskapacitet er underlagt lovgivningen og Faaborg-Midtfyn Kommune er tilsynsmyndighed på reglerne. Kommunen kontrollerer på tilsyn at reglerne om opbevaring overholdes.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer i den aktuelle sag, at husdyrbruget råder over en tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning for at leve op til husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

3 Ammoniakemission, BAT og påvirkning af naturområder

I det følgende er nærmere beskrevet angående ammoniakemission fra husdyrbruget, bedst tilgængelige teknologi (BAT) samt husdyrbrugets påvirkning af naturområder.

3.1 Ammoniakemission fra husdyrbruget

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem vil der være følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning):

- Ansøgt drift: 3.575 kg kvælstof/år
- Nudrift: 1.840 kg kvælstof/år
- 8 års-drift: 1.840 kg kvælstof/år

8 års-drift: Kommunen skal ved vurderingerne i denne godkendelse inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 2). 8 års-driften er derfor den produktion, som der var tilladelse til for 8 år siden. I dette tilfælde er ammoniakemissionen fra 8 års-driften og nudriften den samme.

3.2 Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

Hvis husdyrbruget har en årlig ammoniakemission på mere end 750 kg kvælstof (NH₃-N), skal kommunen fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (jf. husdyrbruglovens § 27, stk. 2).

Kravene til den maksimalt tilladte ammoniakemission ud fra BAT afhænger af dyretype og staldsystem, og af hvorvidt der er tale om nye eller eksisterende stalde. BAT-kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt A, nr. 2.1. I IT-ansøgningssystemet er de samlede BAT-krav til husdyrbruget beregnet.

Det beregnede BAT-krav og den beregnede faktiske ammoniakemission fra staldene er angivet i Tabel 3-1, og den beregnede ammoniakemission fra gødningsopbevaringslagrene ses i Tabel 3-2.

Tabel 3-1: Beregnet BAT-krav og beregnet faktisk ammoniakemission fra staldene i ansøgt drift.

Stald	Ansøgt drift	Produktionsareal (m ²)	BAT-krav pr. m ² (kg NH ₃ -N/m ² /år)	BAT-krav samlet (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Nr. 1. Eksisterende stald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1.340	0,56 ^a	750	750
Nr. 2. Ny stald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	2.400	0,55 ^{b, c}	1.311	1.310
Nr. 3. Ny stald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	2.400	0,55 ^{b, c}	1.311	1.310
I alt				3.372	3.371

^a BAT-krav for eksisterende stalde.

^b BAT-krav for nye stalde.

^c Ammoniakemissionen skal korrigeres i forhold til det samlede produktionsareal størrelse, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens, Bilag 3, afsnit 2.1.1.

Godkendelsen gives på baggrund af de ansøgte staldsystemer (jf. vilkår 3).

Tabel 3-2: Beregnet faktisk ammoniakemission fra gødningsopbevaringsanlæg i ansøgt drift.

Lager	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi	Effekt af miljøteknologi		Ammoniak-emission (kg NH ₃ -N/år)
			(%)	(kg NH ₃ -N/år)	
G1. Gyllebeholder	381	-	-	-	152
G2. Gyllebeholder	39	-	-	-	15
G3. Gyllebeholder	79	-	-	-	32
F. Fortank	11	-	-	-	5
I alt					204

Ud fra oplysningerne i IT-ansøgningen (som gengivet i Tabel 3-1 og Tabel 3-2) kan det vurderes, om BAT-kravet er opfyldt:

- Samlet BAT-krav: 3.372 (stalde) + 204 (lagre) = 3.576 kg NH₃-N/år
- Faktisk emission: 3.371 (stalde) + 204 (lagre) = 3.575 kg NH₃-N/år

For de eksisterende stalde svarer BAT-kravet til den beregnede, faktiske emission. Derfor har der ikke været behov for miljøteknologi for at overholde BAT i de eksisterende stalde.

Da den faktiske emission ikke overstiger det samlede BAT-krav, er kravet overholdt.

Kommunen stiller dog vilkår til gyllebeholderens overfladeareal, da dette ligger til grund for beregningerne af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget:

- **Overfladearealerne af gyllebeholderne G1, G2, G3 og fortanken må maksimalt være på henholdsvis 381 m², 39 m², 79 m² og 11 m².**

I husdyrbrugets eksisterende miljøgodkendelse fra 2017, blev der stillet vilkår til opfyldelse af BAT. Vilkåret lød, at husdyrbruget skulle etablere gyllekøling med en køleeffekt svarende til en ammoniakreduktion på 1,9%.

Ansøger har redegjort for gyllekøling i miljøkonsekvensrapportens Bilag 3 (Bilag 2).

Spørgsmålet om samlinger af køleslangerne i samlebrønde, herunder at disse skal kunne inspiceres på tilsyn, skal reguleres i forbindelse med byggetilladelsen og ikke i selve miljøgodkendelsen.

Der etableres gyllekøling i stald 2 og 3 ("Nr. 2. Ny stald" og "Nr. 3. Ny stald"). Ifølge IT-ansøgningen har etablering af gyllekøling i de to stalde en samlet effekt på 67 kg NH₃-N/år (8.760 driftstimer/år).

Gyllekølingen er i IT-ansøgningsskemaet sat til at resultere i en faktisk reduktion (effekt) på 2,5 %. For at opnå en reduktion på 2,5 %, skal varmepumpen have en minimums køleydelse, der afhænger af typen af gyllekøling.

I miljøkonsekvensrapporten (Bilag 2), er der redegjort for, at der anvendes rørudsug og timetæller, og at der indsættes en varmepumpe/varmepumper med en samlet varmeydelse på 25 kW på 3.600 m². Køleydelsen er sat til 17,856 kW.

Nedenstående beregninger tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens beskrivelse¹¹.

Køleeffekten pr. m² opgøres derfor til: 17.856 W / 3.600 m² = 4,96 W/m².

¹¹ [Staldindretning - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](#)

For gyllekøling i stalde med rørudsug beregnes effekten (reduktionen) efter følgende formel:

$$0,85x - 0,004 \times 2 = \text{effekten i \%}$$

Hvor $x = W/m^2$

Den faktiske reduktion i driftstiden opgøres derfor til: $0,85 \times 4,96 - 0,004 \times 4,96^2 = 4,12\%$

Reduktionsprocenten, der er fastlagt i ansøgningen (årsreduktionsprocenten) er på 2,5% ved 8760 driftstimer.

Det nødvendige antal driftstimer med den faktiske effekt, kan derfor opgøres til:

$$(2,5\% / 4,12\%) \times 8760 \text{ timer} = 5.319 \text{ timer}$$

Da effekten af gyllekøling indgår i det ansøgte projekt, stiller Faaborg-Midtfyn Kommune følgende vilkår:

- **Der skal etableres gyllekøling i Stald 2 ("Nr. 2. Ny stald") og Stald 3 ("Nr. 2. Ny stald").**
- **Gyllekølingen skal være installeret og fuldt operativt senest fra den dag, der sættes dyr i stalden.**
- **Gyllekanalerne i Stald 2 ("Nr. 2. Ny stald") – i alt 1.800 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.**
- **Gyllekanalerne i Stald 3 ("Nr. 3. Ny stald") – i alt 1.800 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.**
- **Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 4,96 W/m².**
- **Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af den årlige driftstid.**
- **Den årlige driftstid skal være mindst 5.319 timer.**
- **Hvis der indsættes en varmepumpe, med en anden ydelse, end den, der er beskrevet i projektet, skal kommunen på ny vurdere og godkende køleydelsen og antallet af driftstimer inden ibrugtagning.**
- **Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.**
- **Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.**
- **Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.**
- **Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:**
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet
 - alarmerne samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse
 - aflæsning og registrering af driftstimer.
- **Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.**
- **Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.**

3.3 Husdyrbrugets påvirkning af naturområder

Retsgrundlag

Kommunen skal ved afgørelsen sikre sig, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet, blandt andet i forhold til natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 39 og 41). Kommunen skal i den forbindelse fastsætte de nødvendige vilkår (efter husdyrbruglovens § 27, stk. 1).

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26-29 er der fastsat krav til den maksimale påvirkning af forskellige kategorier af naturområder. Disse beskyttelsesniveauer er opsummeret i Tabel 3-3.

Tabel 3-3: Husdyrbruglovens krav vedrørende påvirkning af naturområder med ammoniak. De præcise krav fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26-29.

Kategori	Naturtype	Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau
1	Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder	Maksimal totaldeposition afhænger af antallet af andre husdyrbrug i nærheden ^a : 0,2 kg N/ha/år ved mere end 1 husdyrbrug. 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug. 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.
2	Overdrev større end 2,5 ha (samt højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha)	Maksimal totaldeposition 1,0 kg N/ha/år.
3	Heder, moser, overdrev og ammoniakfølsomme skove, der ikke er omfattet af kat. 1 og 2	Kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3-natur. Kravet kan dog ikke være under 1,0 kg N pr. ha pr. år.

^a Antal husdyrbrug i nærheden opgøres således: Antal med en emission over 150 kg NH₃-N/år inden for 200 m + antal > med en emission over 450 kg NH₃-N/år inden for 200-300 m + antal med en emission over 750 kg NH₃-N/år inden for 300-500 m + antal med en emission over 1.500 kg NH₃-N/år inden for 500-1.000 m + antal med en emission over 5.000 kg NH₃-N/år inden for 1.000-2.500 m. Afstanden måles i forhold til det mest kritiske naturpunkt.

I forbindelse med tilladelser og godkendelser skal kommunen desuden foretage en vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen¹². I henhold til habitatbekendtgørelsen kan der ikke gives tilladelse til et projekt, hvis projektet i sig selv eller sammen med andre projekter kan skade et Natura 2000-område (jf. § 7), eller det kan beskadige levesteder for dyre- eller plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV (jf. § 10).

De fleste søer, heder, moser, enge og overdrev er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Dette betyder, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af disse naturområder. En væsentligt øget tilførsel af ammoniak kan medføre tilstandsændringer af sårbare naturområder.

Ifølge Miljøstyrelsen vil en merbelastning på mindre end 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år ikke kunne medføre en tilstandsændring af et konkret § 3-område. Miljøstyrelsen anfører, at en merbelastning af denne størrelse er så lav, at det ikke er muligt biologisk at påvise, at det ansøgte har nogen effekt på området.

I Kommuneplan 2019 for Faaborg-Midtfyn Kommune er der opstillet målsætninger for størsteparten af kommunens § 3-beskyttede moser, ferske enge, overdrev og strandenge. Retningslinjerne i Kommuneplan 2019 er, at der, med henblik på at bevare de biologiske bevaringsinteresser i det åbne land, ikke må meddeles tilladelser til aktiviteter, der gennem forurening kan påvirke naturområder i et omfang, som kan hindre opfyldelsen af de fastlagte naturkvalitetsmål. Retningslinjerne er fastsat i medfør af planlovens § 11.

Naturkvalitetsmålene (se Tabel 3-4) er fastsat på baggrund af områdernes aktuelle naturindhold, områdernes størrelse og struktur, oplysninger om tidligere naturværdier, potentiale for genopretning samt den aktuelle eller potentielle landskabsøkologiske betydning som en del af større sammenhængende naturområde eller forbindelsesområde.

¹² Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). Bek. nr. 2091 af 12. november 2021.

Tabel 3-4: Definition af målsætningskategorier for naturområder, der er målsat i Kommuneplan 2019 for Faaborg-Midtfyn Kommune.

Målsætning	Områdets betydning	Beskrivelse
A	Områder af international eller national betydning	Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for betydende bestande af naturtypernes karakteristiske dyre- og plantearter, herunder meget sjældne arter internationalt, nationalt eller regionalt set.
B	Områder af national eller regional betydning	Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for naturtypernes karakteristiske dyre- og plantearter, herunder sjældne arter i Danmark og på Fyn med øer.
C	Områder af regional betydning	Områderne skal være egnede som levested og spredningskorridor for naturtypernes karakteristiske og mere almindelige dyre- og plantearter.
D	Områder af regional eller lokal betydning	Områderne skal være egnede som spredningskorridor i landskabet eller blot være levested for visse af naturtypernes almindelige dyre- og plantearter.

Naturområder nær husdyrbruget

I Tabel 3-5 er der gennemgået de mest relevante ammoniakfølsomme naturområder i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Naturområderne er opdelt på kategori 1, 2 og 3, jf. Tabel 3-3.

Tabel 3-5: Oversigt over naturpunkter, hvor der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget. Afstand er den korteste afstand fra stald/gødningsopbevaringsanlæg til naturområdet.

Kategori	Navn (beskrivelse af naturområde)	Ruhed i naturpunkt	Ruhed i opland	Afstand / retning	Mer-deposition (kg N/ha/år)	Total-deposition (kg N/ha/år)
1	Aske- og Elleskov (Natura 2000)	S	Landbrug	Ca. 1.517 m SV	0,0	0,0
2	Overdrev over > ha	Bn	Landbrug	Ca. 1.293 m NV	0,0	0,1
3	Lysåben skov	Mk	Landbrug	Ca. 358 m NØ	0,8	1,3
3	Mose – øst	Mk	Landbrug	Ca. 764 m Ø	0,2	0,4
3	Mose - nordøst	Mk	Landbrug	Ca. 623 m NØ	0,3	0,6
§ 3 natur						
3	Vandhul - sydøst	V	Landbrug	Ca. 523 m SØ	0,2	0,3

For kategori 1-natur afhænger grænseværdien for ammoniakpåvirkningen af antallet og størrelsen af andre husdyrbrug i nærheden af naturområdet (jf. Tabel 3-3). Da den beregnede totaldeposition i kategori 1-natur ikke overstiger 0,2 kg N/ha/år, er det Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at bidraget af ammoniak fra det ansøgte projekt, uafhængigt af andre husdyrbrug i området, er så lille, at det ikke vil føre til en tilstandsændring for de pågældende kategori 1-naturområder. Derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke opgjort i denne sag.

Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering

Det er kommunens vurdering, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vil påvirke et Natura 2000 område. Det nærmeste Natura 2000 område er N119 "Storelung" som ligger ca. 1.3 km fra området. Udpegningsgrundlaget for dette natura-2000 område er bestemte naturtyper og arter der findes indenfor området.

Den ammoniakdeposition, som husdyrbruget giver anledning til, i naturområder i kategori 1, 2 eller 3, er lavere end grænseværdierne (jf. Tabel 3-3 og Tabel 3-5). Husdyrbruget vurderes dermed ikke at ville give en væsentlig påvirkning af disse områder.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at husdyrbruglovens krav vedrørende ammoniakpåvirkning af naturområder er overholdt.

I henhold til blandt andet Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser, skal § 3 natur vurderes på samme vis, som kategori 3 natur¹³. Derved må der på arealet være en merdeposition på op til 1,0 kg kvælstof/ha/år, uanset om naturområdets tålegrænse allerede er overskredet. Grænsen på 1,0 kg kvælstof/ha/år er ikke overskredet for § 3 områderne. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at beskyttelseskravet vedrørende ammoniakpåvirkning af naturområder er overholdt, og der stilles derfor ikke yderligere krav til depositionen i disse områder.

Bilag IV-arter

I lokalområdet omkring husdyrbruget er der forekomst af arter optaget på habitatdirektivets Bilag IV over strengt beskyttede arter¹⁴. Herunder sydflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander og tykskallet malermusling.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer dog ikke at projektet vil have nogen indflydelse på yngle- eller rasteområder for Bilag IV arter.

¹³ Miljø og Fødevareklagenævnets afgørelse af 25. maj 2022, nr. 20/13491: "...at husdyrbrug i forbindelse med etablering, udvidelse og ændring må have en merdeposition på op til 1,0 kg N/ha pr. år i forhold til ammoniakfølsomme § 3-naturtyper og ammoniakfølsomme skove. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha per år, forudsat det ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 3. Beskyttelsesniveauet agtes nærmere fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Dette beskyttelsesniveau vil som altovervejende hovedregel være tilstrækkeligt til at undgå væsentlige miljøpåvirkninger med ammoniak på ammoniakfølsomme naturtyper, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og dermed undgå en tilstandsændring af området".

¹⁴ Flagermusarter fremgår af "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" og andre arter fremgår af "Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 520 2023".

4 Påvirkning af naboer m.v.

Kommunen skal ved afgørelsen sikre sig, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v. (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 34 og 36). Kommunen skal i den forbindelse fastsætte de nødvendige vilkår (efter husdyrbruglovens § 27, stk. 1).

4.1 Lugt

I husdyrbrugloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 31-33 og Bilag 3, punkt B. Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem beregner geneafstandene for lugt i forhold til forskellige typer af beboelser og områder. Inden for geneafstanden kan lugten fra husdyrbruget overstige det vejledende geneniveau. Beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem tager ikke højde for eksempelvis ændrede ventilationsforhold, vindretning, terrænforskelle eller omkringliggende bygninger, der kan have en effekt på spredningen af lugten. Beregningerne giver en radius med udgangspunkt i lugtcentrum, og give et billede af, hvordan lugten i "værste fald" udbredes.

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra staldens ventilation. I forbindelse med en ansøgning, er det derfor lugten herfra, der skal regnes på. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Når gyllen pumpes og omrøres, vil der altid være lugtafgivelse. Der forekommer ligeledes lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året. Der foreligger kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om bl.a. flydelag/overdækning af gyllebeholder, samt tidspunkter for, hvornår husdyrgødning må udbringes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen¹⁵.

Når kommunen modtager en ansøgning om udvidelser eller ændringer af et dyrehold, er der i ansøgningen lavet beregninger af lugtbelastningen fra stalde (lugtemission) til omgivelserne. Lugtemissionen fra et husdyrbrug beregnes ud fra normtal. Emissionen afhænger af dyretype, produktionsareal, staldsystem og af eventuelle lugtreducerende foranstaltninger.

Udover lugtemissionens størrelse, kan lugtens udbredelse i nærområdet, afhænge af:

- geografisk placering
- ventilationsforhold
- øvrige husdyrbrug indenfor 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone og indenfor 100 m fra enkeltbolig i landzonen (kumulation)

Lugtbelastningen angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Geneafstanden måles fra et beregnet lugtcentrum for staldanlægget. For at genekriterierne for lugt kan overholdes, skal afstanden til naboer være længere end de beregnede geneafstande. Kravene til de forskellige typer af beboelsesområder er forskellige.

Geneafstanden beregnes i Miljøstyrelsens lugtmodel ("NY", beregnet i enheden OU_E/m^3) og i "FMK-modellen" (beregnes i enheden LE/m^3). Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes.

Hvor meget lugt, de tre kategorier af omkringboende skal tåle, fremgår af nedenstående tabel (Tabel 4.1).

Tabel 4.1. Lugtgenegrænser

Områdetype	Vejledning geneniveau "NY"	Vejledende geneniveau "FMK-modellen"
Enkeltpolit uden landbrugspligt	15 OU_E/m^3	10 LE/m^3
Samlet bebyggelse m.v.	7 OU_E/m^3	3 LE/m^3
Byzone/sommerhusområde	5 OU_E/m^3	1 LE/m^3

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 1551 af 2. juli 2021 om anvendelse af gødning.

Husdyrbrugloven stiller ikke krav til lugtpåvirkning af boliger *med* landbrugspligt. Genekriteriet i forhold til byzone (5 OU_E/m³) svarer til, at registrerbar, men ikke genegivende, lugt fra husdyrbruget undtagelsesvis kan forekomme.

Kommunen kan ikke stille vilkår om at lugten skal mindskes yderligere, hvis lugten overholder det tilladte.

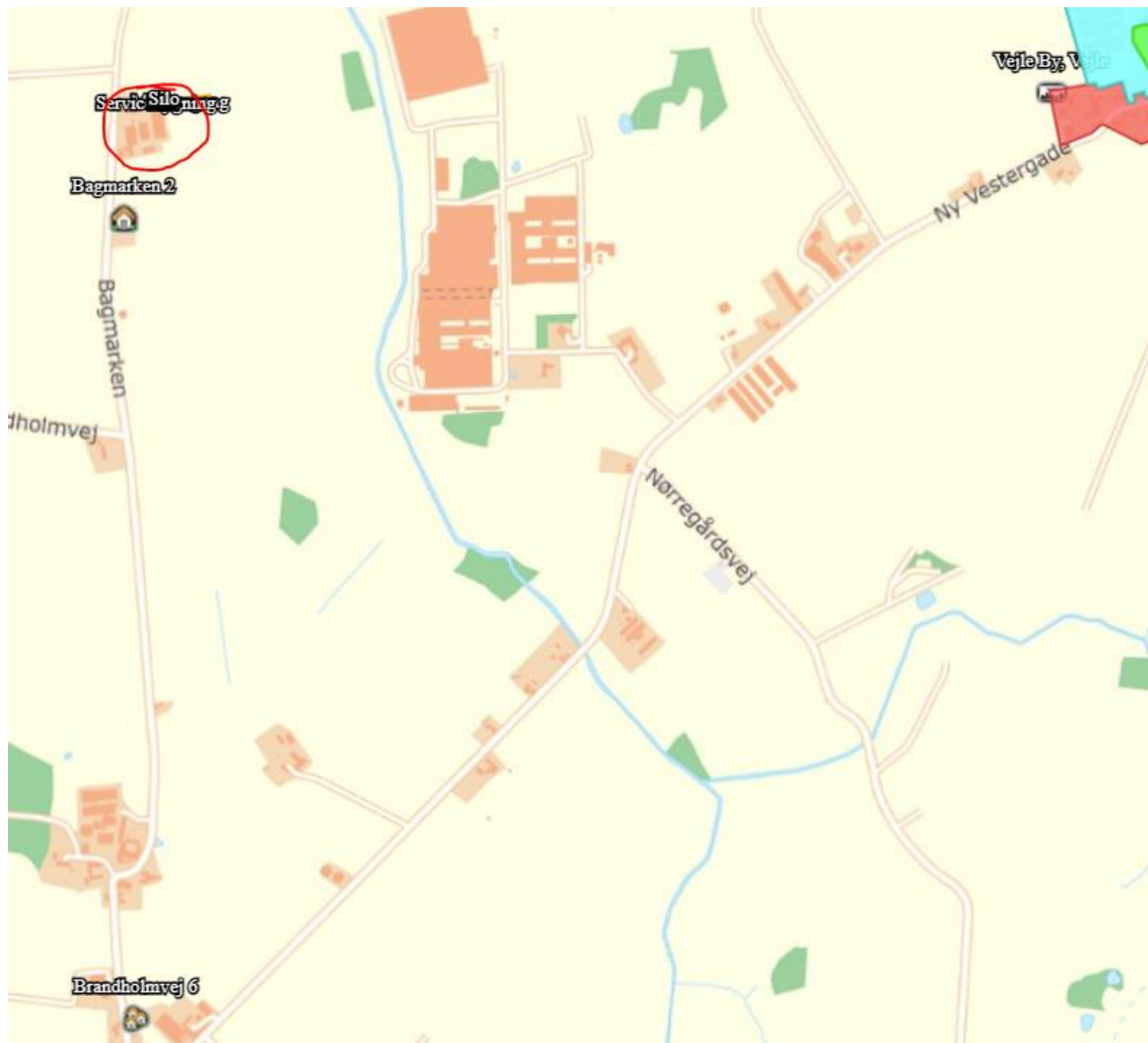
I denne sag er beregningen sket ud fra de dyretyper og staldsystemer, der fremgår af den ansøgte drift i Tabel 2.2.

Der etableres gyllekøling i stalden. Ansøger ønsker ikke at medtage den lugtreduktion på op til 20 %, som gyllekølingen kan give anledning til, og der er derfor ikke taget højde for en eventuel reduktion i lugtvurderingen.

Med udgangspunkt i ovenstående er der i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem lavet en beregning af geneafstanden i forhold til de forskellige typer af nabobeboelser.

Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering af udpegning af naboer

Ansøger har udpeget Bagmarken 2 som nærmeste nabo uden landbrugspligt i landzonen, Brandholmvej 6 som nærmeste nabo i samlet bebyggelse og nærmeste byzone ved Allested-Vejle (vedtaget fremtidig byzone Alv.BE.2). Oversigt over ejendommen og staldanlæggets placering i forhold til byzone, enkeltbolig/nabo og samlet bebyggelse fremgår af Figur 4.1. Faaborg-Midtfyn Kommune er enig i udpegningen.

Figur 4.1: Oversigt over ejendommen og staldanlæggets placering i forhold til byzone, enkeltbolig/nabo og samlet bebyggelse.

Resultatet af lugtberegningen ses i Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Sammenligning af beregnet geneafstand for lugt og vægtet gennemsnitsafstand fra staldanlæggets lugtcentrum til de nærmeste beboelser af forskellig type, ved brug af husdyrgodkendelse.dk's beregningsmodeller (NY model og FMK-modellen). For adresser markeret med rød er lugtgenekriterierne overskredet. For adresser markeret med grøn er lugtgenekriterierne overholdt.

Type af beboelse	Adresse/område	Model	Geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand
Enkeltbolig uden landbrugspligt	Bagmarken 2	NY	309 m	257 m ^a
Samlet bebyggelse m.v.	Brandholmvej 6	NY	720 m	1.831 m
Byzone/sommerhusområde	Vedtaget fremtidig byzone Alv.BE.2 ved Allested-Vejle	NY	1.053 m	1.740 m

^a Den vægtede gennemsnitsafstand er kortere end den beregnede geneafstand.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres de model-beregnedede geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende (300° til 60°). Omvendt forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/ha/år, indenfor 300 m fra byzone og lignende eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltliggende boliger.

I denne ansøgning, er der ingen andre husdyrbrug indenfor 300 meter af byzone/samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltbolig i landzonen. Faaborg-Midtfyn Kommune er derfor enig i, at der ikke er kumulation i forhold til omkringboende.

Det fremgår af resultaterne for de beregnede geneafstande og vægtede gennemsnitsafstande, jf. Tabel 4.1, at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens genekriterier for lugt ikke overholdes for nærmeste enkeltbolig. Genekriteriet for lugt, kan dog overholdes i forhold til samlet bebyggelse og byzone. Det fremgår desuden, at lugtemissionen fra husdyrbruget øges med 85.048 OU/s for ansøgt drift (jf. IT-ansøgningen).

Når genekriterierne ikke kan overholdes, og lugtemissionen samtidig øges i forhold til nudrift, vil der ifølge Miljøstyrelsens vejledning være tale om, at husdyrproduktionen som udgangspunkt medfører en væsentlig påvirkning af omgivelserne. Der bør derfor meddeles afslag på ansøgningen om etablering af husdyrproduktionen. Dog har ansøger mulighed for at påvise, at lugtgenekriterierne i det ansøgte projekt faktisk kan overholdes. Dette gøres ved at benytte sig af yderligere teknologi, der ikke tages højde for i ansøgningsværktøjet på www.husdyrgodkendelse.dk, og/eller ved at benytte en mere retvisende lugtspredningsmodel.

I sådanne tilfælde erstattes ansøgningsskemaets beregninger af en konkret OML-beregning (Operationelle Multi Luftkvalitetsmodel). OML-modellen er udarbejdet af Aarhus Universitet og er bl.a. beskrevet i Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, december 2006, Skov- og Naturstyrelsen.

Udgangspunktet er, at det kun er ansøgningsskemaets beregninger efter NY-model, der direkte kan erstattes af en OML-beregning. Kun ved markante ændringer af ventilationsforholdene, for eksempel ved etablering af centrale afkast, kan en beregning efter FMK-modellen erstattes af en konkret OML-beregning.

En konkret OML-beregning kan give et mere retvisende billede af de faktiske lugtspredningsforhold, og væsentlige virkemidler samt vind- og terrænforhold kan inddrages i lugtberegningerne. Ifølge klagenævnets praksis¹⁶ skal kommunen vurdere, hvorvidt OML-beregningen giver et retvisende billede af de faktiske forhold, og det skal vurderes, hvorvidt den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis.

Forskel i terrænhøjden mellem stalde og naboer kan have betydning, men oftest er dette ikke aktuelt hvis afstanden til naboer er stor. Det er beskrevet i OML-vejledningen, at *"Terrænets forløb i større afstande end ca. 20 x skorstenshøjden normalt er uinteressant for de maksimalt forekommende koncentrationer. Terrænet behøver kun at beskrives i hovedtræk og kan ofte betragtes som fladt."*

¹⁶ NMK-132-00750 Afgørelse i sag om miljøgodkendelse af et svinebrug på en ejendom beliggende i Svendborg Kommune. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 27. juni 2017.

Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering af omgivelsernes påvirkning af lugt.

I Figur 4.2 ses den detaljerede lugtberegning fra IT-ansøgningen. Lugtkravene efter FMK-modellen er ikke overholdt for Stald 3 til Bagmarken 2.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bagmarken 2	0	NY	385,7	308,6	257,2	Nej
Staldnavn:		NY (ansøgt)	0	0	0	Ja
A. Stald tages ud af drift		NY (nudrift)	101,1	80,9	-	-
		FMK (ansøgt)	0	0	0	Ja
		FMK (nudrift)	79,4	79,4	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	62,9	50,3	206,3	Ja
Nr. 1. Eksisterende stald		NY (nudrift)	130,6	104,5	-	-
		FMK (ansøgt)	126,8	126,8	206,3	Ja
		FMK (nudrift)	149,6	149,6	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	189,7	151,8	238,9	Ja
Nr. 2. Ny stald		NY (nudrift)	130,6	104,5	-	-
		FMK (ansøgt)	211,8	211,8	238,9	Ja
		FMK (nudrift)	149,6	149,6	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	385,7	308,6	257,2	Nej
Nr. 3. Ny stald		NY (nudrift)	130,6	104,5	-	-
		FMK (ansøgt)	271,4	271,4	257,2	Nej
		FMK (nudrift)	149,6	149,6	-	-
 Bagmarken 6	0	NY	385,7	385,7	253,9	Nej
 Brandholmvej 6	0	NY	799,5	719,5	1830,8	Ja
 Vejle By, Vejle	0	NY	1052,8	1052,8	1740,3	Ja

Figur 4.2. Resultat af lugtberegning i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Der ses i denne sag bort fra resultaterne for Bagmarken 6, da denne ejendom har landbrugspligt, og derfor ikke er lugtbeskyttet.

Beregningerne af lugtemissionen fra husdyrbruget viser, at den længste geneafstand i forhold til enkeltbolig uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse opnås med NY-modellen. Dog kan lugt ikke overholdes for hverken efter NY-model eller efter FMK-modellen for Stald 3 (jf. Figur 4.2). Der skal derfor være tale om væsentlige ændrede ventilationsforhold for at OML-beregningen kan erstatte beregningerne i IT-ansøgningen.

Ansøger har redegjort for, at der er tale om væsentligt ændrede ventilationsforhold:

"Det er valgt at foretage konkrete OML-beregninger med følgende tiltag, hvilket betyder at ventilationsforholdene er væsentligt ændrede:

- *Normalt vil afkastene være placeret symmetrisk i forhold til sektionernes placering i stalden, hvilket ville betyde, at afkastene ved en normal ventilation ville sidde placeret et stykke fra kip længere nede på tagfladen. Dermed ville afkastene ved normale ventilationsforhold sidde under kip og jævnt fordelt på tagfladen.*
- *I den eksisterende stald er alle afkast placeret tæt ved kip. I hver af de to nye stalde salmes afkastene i fire fællesafkast, hvor der i hvert fællesafkast sidder fire enkeltafkast tæt sammen. Alle afkast i alle stalde kommer til at sidde over kip. Endvidere monteres der miljøkryds i afkastene i de to nye stalde.*

De nævnte forhold ovenfor giver en væsentlig reduceret lugtafsætning i lokalområdet. De beregnede lugtgenæafstande overholdes og der er tale om ændret ventilation i forhold til en "normal ventilation". De beregnede lugtgenæafstande er væsentligt kortere med den konkrete OML-beregning i forhold til de lugtgenæafstande, der er beregnet med FMK-modellen."

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at der i dette tilfælde er tale om væsentlig ændrede ventilationsforhold for det ansøgte projekt. IT-ansøgningens lugtberegninger kan erstattes af en konkret OML, med de beskrevne tiltag for projektet.

Faaborg-Midtfyn Kommune har gennemgået beregningsgrundlaget for OML-beregningen (Bilag 3). Kommunen konkluderer, at det indtastede beregningsgrundlag er korrekt.

OML-beregningerne viser, at lugtgenekriterierne for nærmeste kritiske nabobeboelse (Bagmarken 2) kan overholdes med det ansøgte projekt.

Resultatet af OML-beregningen er gengivet herunder (Tabel 4.2). Det fulde resultat af beregningen fremgår af Bilag 4. Resultatet for Bagmarken 2 findes ved 210° – 220° og i en afstand af 255 m (Bilag 4 i tabellerne for de største månedlige 99%-fraktiler).

Tabel 4.2. Resultat af OML-beregningen for scenariet med almindelige afkast og afvigende ventilation ved fælles afkast (ansøgt scenarie).

Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt i landzone	Almindelige afkast	Afvigende ventilation
Bagmarken 2	31 OU _E /m ³	13 OU _E /m ³

OML-beregningen viser at husdyrbruglovens lugtgenekrav er overholdt til nærmeste enkeltbolig.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at lugtgenekriterierne til samlet bebyggelse og byzone er overholdt ud fra standartberegningerne i IT-ansøgningen.

Faaborg-Midtfyn Kommune har i Bilag 3 foretaget en vurdering af, om de OML-beregnete geneafstande kan opnås i praksis. Samlet er det Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at OML-beregningernes resultater kan opnås i praksis under forudsætning af, at der stilles vilkår om placering af afkast, afkasthøjde, indre diameter, ydre diameter, ventilationsydelse og miljøkryds.

På baggrund af den konkrete OML-beregning for det ansøgte projekt, og for at kunne overholde lugtgenekriterierne, stilles der vilkår til indretning og drift af ventilationssystemets afkast.

- **Der skal være 16 afkast i alt på den eksisterende stald (stald 1), og 4 fælles afkast på hver af de nye stalde (stald 2 og stald 3).**
- **Afkastene skal placeres som vist på figuren nedenfor.**

- **Ventilationssystemet skal indrettes på følgende måde:**

Ansøgt scenarie med afvigende ventilation.

Stald	Antal afkast	Afkast nr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m)	Ydre diameter (m) ^a
Stald 1	16	1 – 16	7,5	0,8	0,84
Stald 2	4	17 – 20	9,2	1,1	1,2
Stald 3	4	21 – 24	9,2	1,1	1,2

^a Ydre diameter er fast i hele afkastets længde

- **Der skal i de enkelte stalde anvendes følgende ventilationsydelse:**

Stald	Minimums ventilationsydelse i alt (m³/t)
Stald 1	178.560
Stald 2	320.000
Stald 3	320.000

- **Der skal inden etablering af afkastene indsendes en redegørelse til Faaborg-Midtfyn Kommune, med dokumentation for følgende:**
- Antal ventilationsafkast på Stald 2 og Stald 3.
 - Afkasthøjder for alle afkastene.
 - Indre og ydre diameter for alle afkast, herunder at den ydre diameter er fast i hele afkastets længde.
 - Ventilationsydelse i alt for alle staldafsnit.
 - Etablering af miljøkryds i afkast på Stald 2 (afkast nr. 17 – 20) og Stald 3 (afkast nr. 20 – 24).

Dokumentationen skal tage udgangspunkt i leverandøroplysninger.

Personer, der bor inden for konsekvenszonen¹⁷, kan betragtes som "berørte" af projektet i forhold til lugt. I den aktuelle sag er der krav om, at berørte af projektet orienteres, når der er lavet et udkast til afgørelse i sagen.

I den aktuelle sag er der 27 nabobeboelser inden for 1.332 m, svarende til konsekvenszonen (målt fra et estimeret lugtcentrum).

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår vedrørende rengøring af stald- og ventilationsanlæg med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt. Desuden stiller Faaborg-Midtfyn Kommune vilkår om, at lugtgenekriterierne skal overholdes, og at kommunen kan kræve, at ansøger for egen regning får foretaget en undersøgelse af lugten.

- **Der skal til stadighed holdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at produktionsarealer og foderarealernes bund holdes tørre, og at staldene og fodringsanlægget holdes rent.**
- **Ventilationsanlæg skal renholdes og rengøres efter behov, dog mindst 1 gang årligt.**
- **Dato for rengøringen skal registreres i en logbog. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.**
- **Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige lugtgener. Ved væsentlige lugtgener forstås, at nedenstående genekriterier er overskredet.**

Kategori	Genekriterie (OU _E /m ³)
Byzone eller sommerhusområde	5
Bolig i samlet bebyggelse i landzone eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål e.l.	7
Enkeltholger uden landbrugspligt, der ikke er ejet af driftsherren	15

- **Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra husdyrbruget er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at husdyrbruget for egen regning lader foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder. Lugtmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages efter en metode, som er autoriseret af Miljøstyrelsen eller efter en metode anvist af tilsynsmyndigheden.**
- **Hvis lugtmålingen viser, at husdyrbruget medfører væsentlige lugtgener, skal husdyrbruget gennemføre lugtreducerende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene reduceres så meget, at lugtgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.**

Lugtmålinger kan kun kræves, når der er begrundet mistanke om, at produktionen giver anledning til større lugtemission, end der er forudsat i forbindelse med denne godkendelse, og krav til ejeren om lugtmålinger bør ske ud fra en proportionalitetsbetragtning. Vilkårene skal sikre, at ejendommen ikke giver større lugtgener, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

¹⁷ Konsekvenszonen for lugt skal betragtes som området uden for hvilket husdyrbruget under normale forekomne drifts- og vejrforhold kun undtagelses vil kunne registreres, jf. Lugtvejledningen fra FMK 2002.

4.2 Støj

Ansøgers redegørelse for støj findes i afsnit 5.3.2. i miljøkonsekvensrapporten (Bilag 2), og er gengivet nedenfor:

" Støjklender fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende kilder:

- o Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m.) og ventilationsanlæg.*
- o Påfyldning af gyllebeholder (periodevis støjkilde ved udbringning af husdyrgødning)*
- o Ind- og udlevering af grise.*

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af grise, der kan påbegyndes før kl. 07.00. Det forventes at ca. 80 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00. Ventilationsanlægget er tændt i døgndrift.

Der kan også være afvigelser i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, der i et begrænset antal dage om året kan forekomme på alle tider af døgnet.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Ventilationsanlægget vil være i konstant drift, men støjen herfra vil være lav. Der er installeret ventilatormotorer med et lavt støjniveau. Ventilationsanlægget serviceres og vedligeholdes, hvilket er medvirkende til, at støj herfra er minimal.

Der fodres med færdigblandet foder, hvor levering sker ved tipning i korngrav, hvorfra foderet snegles over i siloerne. Der er dermed ingen støjende aktivitet fra foderindblæsning. Der leveres foder ca. 3 gang pr. uge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00 og eventuelt på lørdage i tidsrummet 07.00-14.00.

Staldanlægget er et moderne anlæg og motorer fra fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m. er placeret indendørs, hvorfor støj herfra er minimal.

Det forventes ikke, at transporter vil give anledning til væsentlige støjgener, da der er gode til og frakørselsveje til ejendommen i stor afstand til nabobeboelser.

Det vurderes at alle generelle krav vedrørende støj fra produktionsanlægget vil blive overholdt.

Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

Driftstiden for påfyldning af gyllevogn er ca. 2-4 minutter pr. halve time i tidsrummet 06.00- 22.00 og kun i korte perioder af få dages varighed i foråret og efteråret. Gyllebeholderne omrøres en af gangen i forbindelse med udbringning. Det er en traktordreven omrører, der kører ca. 30-60 minutter af gangen i perioden, hvor gylleudbringningen foregår. Det er ganske få dage om året gylleudbringningen foregår. Men i den periode vil der i ca. 20 % af tiden, omrøres gylle i en gyllebeholder.

Bygningsparcellen på Bagmarken 4 ligger hensigtsmæssigt i forhold til de nærmeste nabobeboelser, og det forventes, at de støjende aktiviteter, der er på ejendommens bygningsparcel, ikke vil give væsentlige støjgener for de nærmeste nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for omboende."

Miljøstyrelsen vejledende støjgrænser kan ses Tabel 4-1. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige værdierne i tabellen.

I natperioden mellem kl. 22-7 (alle dage) må der ikke forekomme spidsværdier, der overstiger grænseværdien med mere end 15 dB(A).

Nærmeste nabobeboelse ligger ca. 160 m fra de nærmeste anlæg.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at de omkringboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille vilkår om overholdelse af konkrete støjgrænser samt vilkår om, at der skal foretages målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller følgende vilkår:

- **Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige støjgener. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier.**

Tabel 4-1: Miljøstyrelsen vejledende støjgrænser.

	Mandag-fredag		Lørdag		Søndag og helligdage	Alle dage
Tidsrum	7-18	18-22	7-14	14-22	7-22	22-7
Enkeltboliger i landzone	55	45	55	45	45	40
Byzone og områder i landzone udlagt til boligformål	45	40	45	40	40	35
Sommerhusområder og områder udlagt til rekreative formål	40	40	40	40	40	35

- **I natperioden mellem kl. 22-7 (alle dage) må der ikke forekomme spidsværdier, der overstiger grænseværdien med mere end 15 dB(A).**
- **Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning efterviser, at de stillede støjkrav er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder.**
- **Hvis støjmålingen viser, at støjkravene ikke er overholdt, skal husdyrbruget udarbejde et projekt med tidsplan for udførelse af støjdæmpende foranstaltninger.**

4.3 Transport

Ansøgers redegørelse for transport findes i afsnit 5.3.6. i miljøkonsekvensrapporten (Bilag 2) og er gengivet nedenfor:

"Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Bagmarken. Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter. Det forventes, at ca. 80 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00. Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende."

Tabel 4-2: Omtrentlig antal transporter til/fra Bagmarken 4, 5672 i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift		Ansøgt drift	
	Hyppighed	Antal læs/år	Hyppighed	Antal læs/år
Levering af grise	Hverdage	52	Hverdage	52
Afhentning af grise	Hverdage	52	Hverdage	200
Afhentning af døde dyr	Alle dage	26	Alle dage	100
Levering af foder	Hverdage Evt. lørdage	52	Hverdage Evt. lørdage	140
Gylle til biogasanlæg	-	-	-	425
Gylleudbringning	Alle dage sæsonbestemt	125	Alle dage sæsonbestemt	125
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	Hverdage	26	Hverdage	26
I alt		333		1.068

Fra den sydlige indkørsel til husdyrbruget er der ca. 115 m til nærmeste nabo. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet (ca. 3 pr. dag) og karakteren af transporter, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omboende.

4.4 Støv

Ansøgers redegørelse for støv findes i afsnit 5.3.5. i miljøkonsekvensrapporten (Bilag 2), og er gengivet nedenfor:

"Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm m.m. Al håndtering af mulige støvkilder foregår indendørs. Staldanlægget, hvor støvende aktiviteter kan forekomme, ligger i god afstand til de nærmeste nabobeboelser. Desuden er der bygninger og/eller levende hegn imellem støvende aktiviteter og nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omboende."

Med henblik på at kunne gribe ind, hvis der skulle opstå væsentlige støvgener, stiller Faaborg-Midtfyn Kommune følgende vilkår:

- **Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets areal. Det er tilsynsmyndigheden, der vurderer, om støvgenerne er væsentlige.**
- **Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støv fra husdyrbruget er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at husdyrbruget gennemfører støvreducerende foranstaltninger, således at støvgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.**

5 Skadedyr

Ansøgers redegørelse for fluer og skadedyr findes i afsnit 5.3.4 i miljøkonsekvensrapporten (Bilag 2), og er gengivet nedenfor:

"Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget. I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet."

Med henblik på at kunne gribe ind, hvis der skulle opstå væsentlige gener med rotter og fluer stiller Faaborg-Midtfyn Kommune følgende vilkår:

- ***Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på ejendommen efter de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.***
- ***Opbevaring og håndtering af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).***

Det er tilsynsmyndigheden, der vurderer, om generne er væsentlige.

Derudover er ejendommen omfattet af kommunens årlige tilsyn angående rotter¹⁸.

6 Døde dyr

Ansøgers redegørelse for døde dyr findes i afsnit 5.4.3 i miljøkonsekvensrapporten (Bilag 2), og er gengivet nedenfor:

"Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011).

Døde dyr opbevares ved gyllebeholder på fast plads i containere."

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr¹⁹, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at der herudover skal stilles følgende vilkår:

- ***Døde dyr skal opbevaring således, at de ikke giver anledning til væsentlige gener for omkringboende eller forbipasserende.***

Det er tilsynsmyndigheden, der vurderer, om generne er væsentlige.

¹⁸ jf. § 8 i Bekendtgørelse nr. 2307 af 6. december 2021 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

¹⁹ Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

7 Erhvervsaffald

Ansøgers redegørelse for affald findes i afsnit 5.4.3 i miljøkonsekvensrapporten (Bilag 2), og er gengivet nedenfor:

"Al affaldshåndtering sker i henhold til Faaborg-Midtfyns Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.*
- Eventuelt olie- og kemikalieaffald afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads. Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.*
- Døde dyr afhentes af DAKA."*

Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering

Husdyrbruget er omfattet af reglerne beskrevet i affaldsbekendtgørelsen²⁰ samt Faaborg-Midtfyn Kommunes erhvervsaffaldsregulativ. Erhvervsaffaldsregulativet stiller vilkår vedrørende sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

I henhold til § 60, stk. 2, i førnævnte bekendtgørelse, skal affaldsproducerende virksomheder senest d. 31. december 2022 sortere deres husholdningslignende affald i overensstemmelse med sorteringskriterierne i bekendtgørelsens bilag 6. Derudover skal beholdere til indsamling af husholdningslignende affald mærkes med de relevante piktogrammer (jf. bekendtgørelsens bilag 6). Affaldsproducerende virksomheder skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet (jf. § 60, stk. 5.). Kommunalbestyrelsen kan anmode om dokumentation for, hvor stor en del af de enkelte affaldsfraktioner der reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt (jf. § 60, stk. 5.).

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at det ikke er behov for at stille skærpede vilkår vedrørende håndtering af ejendommens affald.

8 Grænseoverskridende virkninger

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på grundlag af husdyrbrugets placering, at der ikke er behov for særlige vilkår i forbindelse med grænseoverskridende virkninger.

9 Uheld og driftsforstyrrelser

Ansøgers redegørelse for uheld og risici findes i afsnit 8 i miljøkonsekvensrapporten (Bilag 2), og er gengivet nedenfor:

"Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Gylleudslip ved f.eks. lækage på pumperør, spild ved overpumpning fra gyllebeholder til gyllevogn eller væltet gylletransport.*
- Spild af olie og kemikalier/pesticider.*
- Strømsvigt i staldanlægget.*

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.*
- Der udføres regelmæssig beholderkontrol på gyllebeholderne.*
- Ved strømsvigt er der nødopluk i staldene, og der gives en alarm til mobiltelefon hos den driftsansvarlige.*
- Opbevaring af olie sker forsvarligt, og der anvendes kun godkendt olietank.*
- Ved uheld med gylle eller olie kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings- og forebyggelsesforanstaltninger. Således at gene og risiko for en forurening begrænses mest muligt. Et eventuelt spild af olie opsuges med savsmuld/kattegrus. Ved større spild opdæmmes med halmballer, jord og lignende.*

²⁰ Bekendtgørelse nr. 2512 af 10. december 2021 om affald.

Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld."

Kommunen skal ved afgørelsen sikre sig, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til jord, grundvand og overfladevand (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 40 og 42). Kommunen skal i den forbindelse fastsætte de nødvendige vilkår (efter husdyrbruglovens § 27, stk. 1).

Ved akut forurening af jord, overfladevand eller grundvand skal husdyrbruget straks alarmere alarmcentralen på tlf. 1-1-2. Det gælder blandt andet ved spild af gylle, ajle, ensilagesaft, møddingsvand, olie, benzin eller kemikalier. Opdages der forurening, der ikke er opstået akut, skal kommunens miljøafdeling kontaktes telefonisk i åbningstiden (tlf. 7253 2140). Ved tvivlstilfælde skal husdyrbruget kontakte alarmcentralen på tlf. 1-1-2.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at husdyrbrug kan give anledning til risiko for forurening ved uheld og driftsforstyrrelser, især gennem håndtering og opbevaring af husdyrgødning.

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring og anvendelse af husdyrgødning. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at når disse regler bliver fulgt, og driftsherren i øvrigt udviser den nødvendige agtpågivenhed, er risikoen for uheld og driftsforstyrrelser, der medfører forurening, begrænset.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller derfor ikke særlige vilkår med henblik på at begrænse risikoen for forurening i forbindelse med uheld og driftsforstyrrelser.

10 0-alternativ

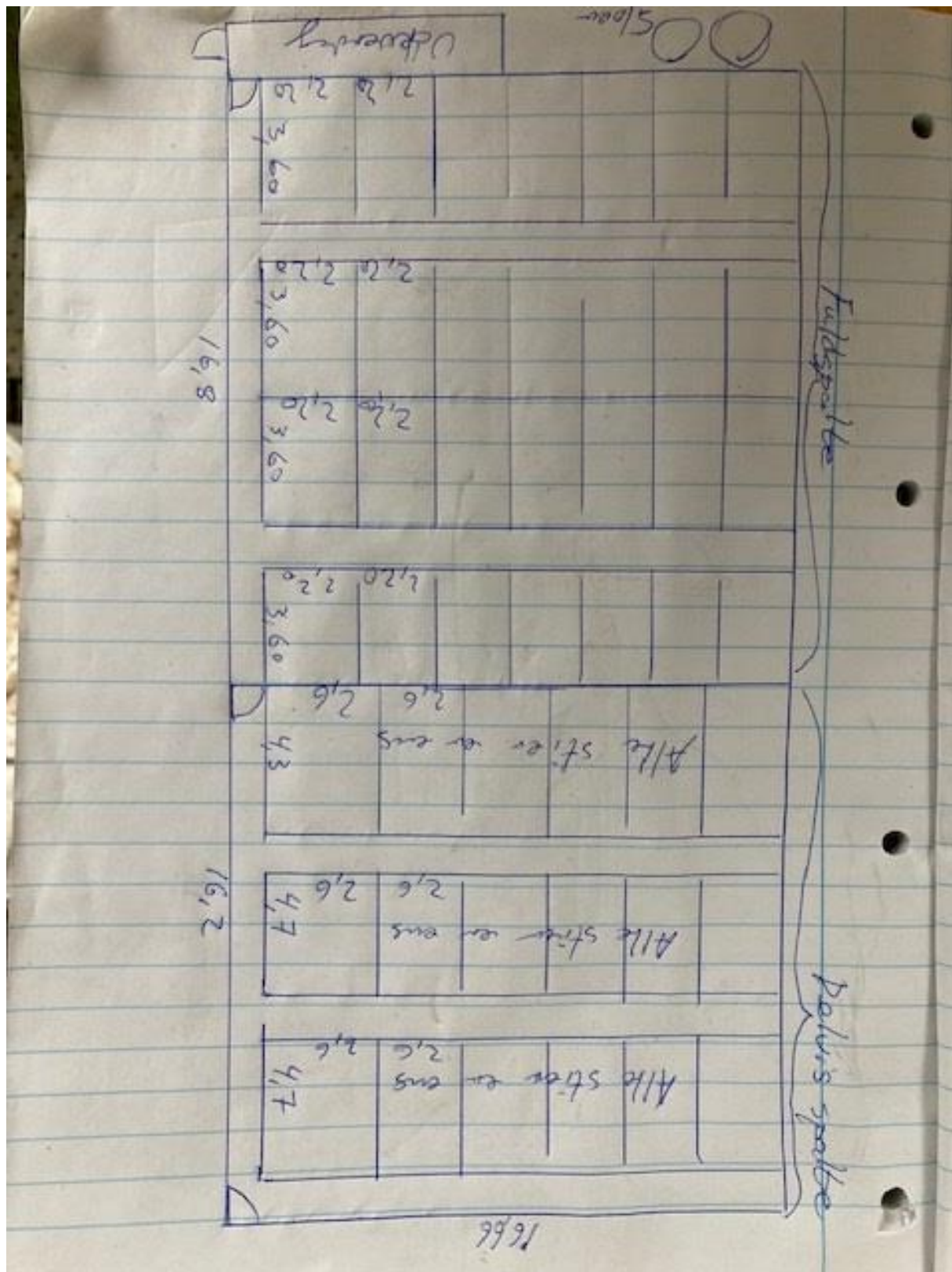
Ansøgers redegørelse for 0-alternativet findes i afsnit 3 i miljøkonsekvensrapporten (Bilag 2) og er gengivet nedenfor:

"Beskrivelsen af et referencescenario og den sandsynlige udvikling heraf, hvis projektet ikke gennemføres, er det grundlag, hvorpå væsentligheden af projektets indvirkninger på miljøet vurderes. Hermed etableres en baseline for vurderingen af projektet. Baseline er en fortsættelse af det eksisterende produktionsanlæg som består af de komponenter, der er beskrevet i IT-ansøgningsskema nr. 239.649 i afsnittet "nudriften". I kapitel 5 i miljøkonsekvensrapporten er væsentligheden af projektets indvirkninger på omgivelserne vurderet i forhold til baseline. Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Bagmarken 4 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget. Ved at opføre de nye driftsbygninger sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der er en synergieffekt, der giver en større effektivitet, hvor ressourceforbrug og emissioner pr. produceret enhed holdes lavest muligt."

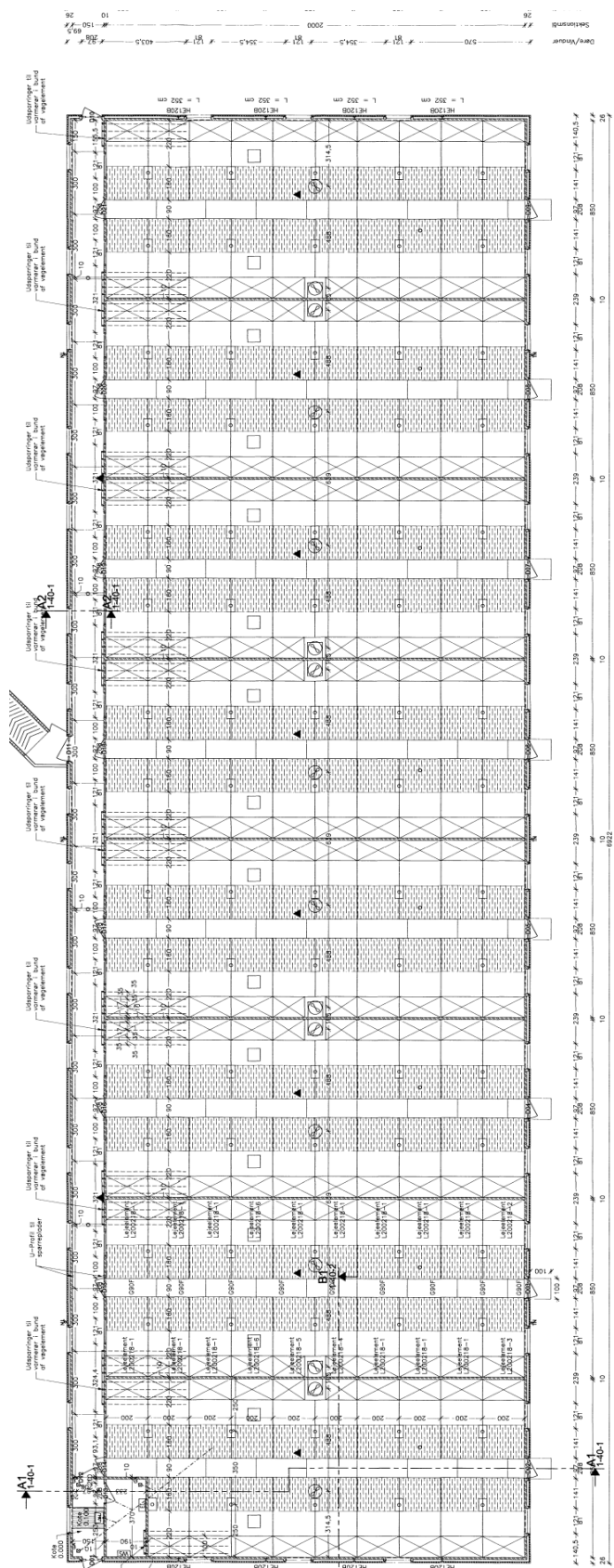
0-alternativet beskriver forholdene, hvis ændringen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion reguleret efter gammel lovgivning.

Alle lovgivningens miljøkrav vedrørende ammoniak og lugt samt anvendelse af BAT er overholdt.

Bilag 1: Ejendommens produktionsarealer

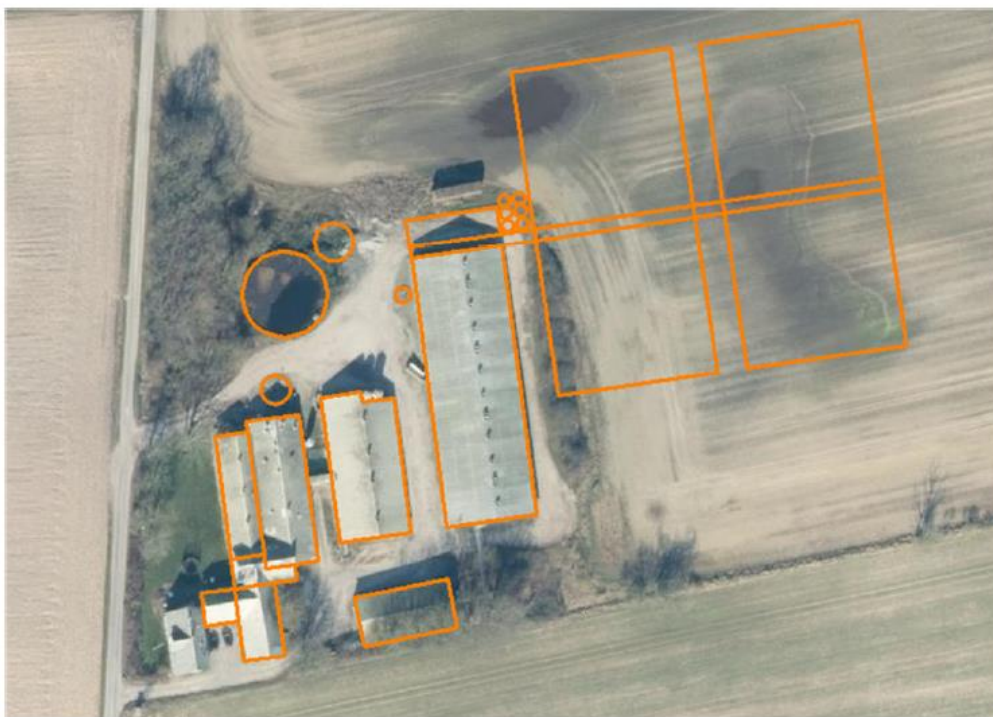
Figur B1.1. Opgørelse over produktionsarealet for Stald A. Stald A tages ud af drift i forbindelse med det ansøgte projekt.

Figur B1.2. Staldtegning over Eksisterende stald 1.

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapport til ansøgning om miljøgodkendelse af svineproduktionen på Bagmarken 4, 5672 Broby

EJER OG DRIFTSFORHOLD

Ejendommens adresse:	Bagmarken 4, 5672 Broby
Matr.nr.:	2f m.fl. Ståby By, Nr. Broby
CVR nr.:	31 54 12 04
CHR nr.:	98579
Ansøger og ejer:	Klaus Henrik Voldsgaard, Langstedvej 34, 5690 Tommerup E-mail: khvoldsgaard@hotmail.com Mobil: 28 69 76 84
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning Mobil: 31 34 07 17, Mail: mjb@maxjakobsen.eu
IT-skema nr.:	239.649_Version 3

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	4
1 Ikke teknisk resumé	4
2 Beskrivelse af projektet	6
2.1 Godkendelsespligt	6
2.2 Det ansøgte projekt	7
2.2.1 Tidligere godkendelser	8
2.2.2 Nudrift og 8-års drift	8
2.2.3 Erhvervsmæssig nødvendig	8
2.2.4 Biaktiviteter	9
2.2.5 Husdyrbrugets ophør	9
3 Beskrivelse af alternativer	9
4 Beskrivelse af ressourceforbrug	10
4.1.1 Energiforbrug	10
4.1.2 Vandforbrug	10
5 Beskrivelse af miljøpåvirkninger	10
5.1 Lokalisering	10
5.1.1 Faste afstandskrav	11
5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet	12
5.3 Vurdering af gener i lokalområdet	13
5.3.1 Lugt	13
5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner	16
5.3.3 Lys	17
5.3.4 Fluer og skadedyr	18
5.3.5 Støv	18
5.3.6 Transport	18
5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier	19
5.4.1 Spildevand	19
5.4.2 Husdyrgødning	20
5.4.3 Affald og kemikalier	20
5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning	21
5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager	21
5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet	21
5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder	22
5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder	23
5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder	23
5.5.6 Kategori 3-naturområder	24
5.5.7 Øvrige naturområder	24
5.5.8 Samlet konklusion naturområder	25
6 BAT-redegørelse	25
6.1 BAT i relation til Management	25
6.2 BAT i relation til ammoniak	25
6.3 BAT i relation til foder	26
6.4 BAT i relation til energi og vand	26
6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger	26
6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger	27
6.4.3 BAT på opbevaring af husdyrgødning	27
7 Husdyrbrugets indvirkning på klimaet og sårbarhed overfor klimaændringer	28
7.1 Indvirkning på klimaet	28
7.2 Sårbarhed overfor klimaændringer	29
8 Uheld og risici	29
8.1 Driftsforstyrrelser og uheld	29
9 Egenkontrol	29

10 Samlet vurdering.....	30
11 Kilder	32
12 Metode	32
Bilag 1 – Oversigt over anlægget.....	34
Bilag 2 – Produktionsarealer	35
Bilag 3 – Beregning på gyllekøling	36
Bilag 4 – Redegørelse til OML-beregning	37
Bilag 5 – Redegørelse for meget ændrede ventilationsforhold	44

INDLEDNING

Klaus Henrik Voldsgaard, Langstedvej 34, 5690 Tommerup ansøger om miljøtilladelse til svineproduktionen på landbrugsejendommen Bagmarken 4, 5672 Broby.

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 1 i Husdyrbrugsloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Rapporten redegør for de faktuelle forhold ved den ansøgte produktion samt de forhold, der gør sig gældende ved den eksisterende produktion. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i henhold til retningslinjerne i bilag 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 443 af 26. april 2023).

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Ikke teknisk resumé
- Beskrivelse af projektet
- Beskrivelse af alternativer
- Beskrivelse af ressourceforbrug
- Beskrivelse af miljøpåvirkninger
- BAT-redegørelse
- Uheld og risici
- Egenkontrol
- Samlet vurdering
- Bilag 1 – oversigt over anlægget
- Bilag 2 – plantegning over produktionsarealer
- Bilag 3 – redegørelse til OML-beregning
- Bilag 4 – redegørelse for meget ændrede ventilationsforhold

1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der er en eksisterende svineproduktion bestående af smågrise og slagtesvin på Bagmarken 4.

Der søges om at få en ny miljøgodkendelse, hvor det eksisterende produktionsareal på 1.776 m² udvides til 6.140 m².

Produktionen omlægges til en smågriseproduktion og der tages i den sammenhæng et ældre staldafsnit ud af drift.

Der opføres to nye stalde med hver en længde på 85 meter og en bredde på 42 meter, en ny gyllebeholder med en kapacitet på 300 m³ og seks fodersiloer med hver en kapacitet på 40 ton. Endvidere forlænges den nordvendte gavl af den eksisterende klimastald med 10 meter (servicebygning og mellemgang). Alle nye driftsbygninger opføres i tilknytning til de eksisterende bebyggelsesarealer.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1. På bilag 2 er der en plantegning over staldene.

Lugt

For at reducere lugtgenerne mest muligt fra staldanlægget tages en eksisterende slagtesvinestald ud af drift og der vil fremadrettet kun være smågrise, der har en mindre lugtemission pr. kvadratmeter produktionsareal på ejendommen.

Afkastene i de to nye stald bliver samlet i grupper af afkast, der sidder tæt sammen i fællesafkast. Endvidere vil alle afkastene i de to nye stalde blive monteret med miljøkryds og ført mindst 1,2 meter over kip. Afkastene vil dermed have et bedre røgfanløft, hvor staldluften ventileres højere op i atmosfæren. Dette tiltag er med til at reducere lugtafsætningen i lokalområdet væsentligt, da ventilationsluften fra staldene slipper fri af vindturbulensen omkring staldene.

Lugtgenerafstanden til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og byzone bliver overholdt.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende. I forhold til nudriften vil der være tale om en forøgelse af antallet af transporter. På grund af ejendommens beliggenhed i forhold til overkørsel til offentlig vej vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener som følge af det forøgede antal transporter.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 1,3 km sydvest for ejendommen. Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Den planlagte ændring af husdyrproduktionen vil ikke medføre væsentlige tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Klimapåvirkninger og sårbarhed herfor

Det vurderes ikke, at projektet vil have en væsentlig påvirkning på klimaet. Landbrugets udledning af drivhusgasser bliver håndteret nationalt og det konkrete husdyrbrug vil ikke i sig selv have en negativ effekt på de globale klimaændringer.

Det vurderes ikke, at det konkrete projekt er sårbart overfor de klimaændringer, der forventes at være i projektets levetid, som forventes at være ca. 30 år. Driftsbygningerne ligger ikke sårbart i forhold til de forventelige klimaændringer.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdi) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT. Der er desuden anvendt BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte, da der er tale om en opførsel af nye driftsbygninger i tilknytning til de eksisterende bebyggelsesarealer. De nye staldafsnit skal placeres i direkte tilknytning til de eksisterende stalde, da det ellers ødelægger logistikken på ejendommen. Desuden skal nye driftsbygninger så vidt muligt placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelsesarealer.

Det vurderes derfor, at der ikke er alternativer, der er bedre end det ansøgte.

0-alternativ (referencescenario)

Beskrivelsen af et referencescenario og den sandsynlige udvikling heraf, hvis projektet ikke gennemføres, er det grundlag, hvorpå væsentligheden af projektets indvirkninger på miljøet vurderes. Hermed etableres en baseline for vurderingen af projektet. Baseline er en fortsættelse af det eksisterende produktionsanlæg som består af de komponenter, der er beskrevet i IT-ansøgningsskema nr. 239.649 i afsnittet "nudriften".

I kapitel 5 i miljøkonsekvensrapporten er væsentligheden af projektets indvirkninger på omgivelserne vurderet i forhold til baseline.

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Bagmarken 4 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

Ved at opføre de nye driftsbygninger sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der er en synergieffekt, der giver en større effektivitet, hvor ressourceforbrug og emissioner pr. produceret enhed holdes lavest muligt.

2 BESKRIVELSE AF PROJEKTET

2.1 Godkendelsespligt

Der har været en produktion bestående af et smågrise og slagtesvin. Produktionen ønskes udvidet og omlagt til smågrise. Efter udvidelsen vil der være et produktionsanlæg med en ammoniakemission $> 3.500 \text{ kg NH}_3/\text{år}$. Det konkrete projekt er derfor omfattet af § 16a stk. 1 i Husdyrbruget (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Ansøgningsskema (nr. 239.649) med beregninger er indsendt til Faaborg-Midtfyn Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

Selvstændigt produktionsanlæg

Ansøger har husdyrbrug på andre ejendomme, men der er ingen driftsmæssige forhold, der betyder, anlægget på Bagmarken 4 skal vurderes sammen med andre anlæg på andre ejendomme. Det altovervejende udgangspunkt er, at hver enkelt landbrugsejendom har sin egen selvstændige godkendelse/tilladelse. Husdyrbruget på ejendommen på Bagmarken 4 er en selvstændig produktionsenhed, der drives uafhængigt af øvrige husdyrproduktioner. Husdyrbruget på Bagmarken 4 er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug. Det er derfor i henhold til § 16c i husdyrbruget kun ejendommen på Bagmarken 4, der er omfattet af den konkrete miljøansøgning.

Husdyrbruget på Bagmarken 4 drives uafhængigt af andre produktionsenheder og kan frasælges som en selvstændig produktionsenhed. I henhold til Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis skal der være meget tungtvejende grunde før et husdyrbrug på en ejendom skal godkendes samlet med et husdyrbrug på en anden ejendom. Det følger af Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis, at anvendelse af reglerne om samlet godkendelse forudsætter et sådant teknisk fællesskab omkring driften, at det reelt ikke er muligt at beregne og vurdere miljøpåvirkningerne for hvert husdyrbrug for sig, og at dette typisk vil kræve, at det teknisk ikke er muligt at drive husdyrproduktionerne uafhængigt af hinanden (jf. NMK 18/04781).

2.2 Det ansøgte projekt

Der søges om at udvide husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal på 1.776 m² til et produktionsareal til på 6.140 m².

Der opføres følgende nye driftsbygninger:

- To nye klimastalde med hver et bruttoareal på 3.570 m² og et produktionsareal på 2.400 m².
- En gyllebeholder med et overfladeareal på 79 m² og en kapacitet på 300 m³. Gyllebeholderen får fast overdækning i form af et betonlåg.
- Forlængelse af den eksisterende klimastalds nordvendte gavl med 10 meter. Forlængelsen af stalden skal bruges til dels 3 meter bred mellemgang, der forbinder de nye stalde med den eksisterende stald og en servicebygning på 7 meter i længde.
- Seks fodersiloer til opbevaring af færdigblandet foder til fasefodring af grisene.

De nye driftsbygninger bygges i tilknytning til de eksisterende bebyggelsesarealer og opføres i samme stil, materialer og farvevalg som de eksisterende driftsbygninger.

Vedrørende ophør af produktion i eksisterende slagtesvine-/poltestald

Når opførsel af stald nr. 3 er fuldført og begge de nye stalde er taget i brug tages den eksisterende slagtesvinestald ud af drift.

Nye klimastalde (smågrisestalde) (bygning nr. 2 og 3 på bilag 1)

De nye klimastalde bygges på i tilknytning til den eksisterende klimastald på østsiden.

Dimensioner på hver klimastald:

Længde: 85,0 meter

Bredde: 42,0 meter

Kiphøjde: 8,0 meter

Bruttoareal: 3.570 m²

Produktionsareal: 2.400 m²

Ny gyllebeholder (bygning nr. G3 på bilag 1)

Den nye gyllebeholder placeres ved den eksisterende gyllebeholder.

Dimensioner på gyllebeholder:

Diameter: 10,0 meter

Søjlehøjde: 4,0 meter

Højde over terræn: 2 meter

Overfladeareal: 79 m²

Kapacitet: 300 m³

Nye fodersiloer (bygning nr. S3-S8 på bilag 1)

Der opføres seks fodersiloer til opbevaring af færdigblandet foder til fasefodring af grisene. Fodersiloerne opføres imellem eksisterende klimastald og den ene af de nye klimastalde.

Dimensioner på hver fodersilo:

Diameter: 3,0 meter

Højde: 10 meter

Kapacitet: 40 ton

Forlængelse af eksisterende klimastald mod nord

Den eksisterende klimastald forlænges med 10 meter mod nord. Heraf går 3 meter til en mellemgang fra de nye klimastalde og 7 meter til en servicebygning.

Dimensioner på forlængelse af klimastald:

Længde: 10,0 meter

Bredde: 24,6 meter

Kiphøjde: 7 meter

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1. På bilag 2 er der en plantegning over staldenes indretning i nudrift. Der er endnu ikke lavet en detaljeret tegning over de to ansøgte klimastalde.

2.2.1 Tidligere godkendelser

Der er tidligere den 12. december 2008 givet miljøgodkendelse til husdyrholdet, som senest er ændret ved anmeldelse om skift i dyretype den 1. december 2014.

2.2.2 Nudrift og 8-års drift

Inden for de seneste år er der ikke foretaget ændringer af husdyrbruget, der har medført ændringer i produktionsarealet. Derfor er produktionsarealerne i nudriften og 8-årsdriften de samme.

2.2.3 Erhvervsmæssig nødvendig

De ansøgte driftsbygninger er erhvervsmæssige nødvendige for at fremtidssikre husdyrproduktionen på ejendommen.

Det er nødvendigt at udvikle og effektivisere produktionsanlægget, for at kunne stå imod den stigende konkurrence. Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes produktionen på Bagmarken 4 omlagt og udvidet, og til det skal der bruges et større staldanlæg. Større enheder giver mulighed for at reducere omkostningerne og miljøbelastningen pr. produceret enhed.

De seks ansøgte fodersiloer er erhvervsmæssigt nødvendige, da de skal bruges til at opbevare foder til smågrisene. Hver fodersilo er på 40 ton. Foderforbruget til smågrisene er ca. 5.400 ton pr. år til en produktion af ca. 130.000 smågrise (maksimal produktionskapacitet). Så fodersiloerne fyldes ca. 2-3 gange pr. uge.

De eksisterende stalde er udtjente og kan ikke anvendes til en produktion af smågrise efter nutidens krav om ammoniakreduktion og dyrevelfærd. Det er ikke muligt at have samme klimastyring i de gamle stalde som i nye og moderne stalde. Der henvises i øvrigt til Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis på området, hvor nævnet har afgjort at svinestalde har en

afskrivningsperiode på maksimalt 20 år. De eksisterende stalde, der tages ud af drift stalde på Bagmarken 4, er ældre end 20 år. Det kan ikke betale sig at renovere de gamle stalde, da det vil kræve en så omfattende renovering, at det er billigere og bedre at rive bygningerne ned og bygge nye stalde, der lever op til nutidens krav om BAT og dyrevelfærd.

Den ansøgte gyllebeholder er erhvervsmæssig nødvendig til opbevaring af den flydende husdyrgødning før levering til biogasanlæg.

2.2.4 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

2.2.5 Husdyrbrugets ophør

Efter udvidelsen af husdyrproduktionen er der ingen umiddelbare planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, og det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat moderniseres, effektiviseres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen mod forventning ophører, vil stalde og gødningsopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- Overskydende husdyrgødning i kummer og kanaler tømmes og fjernes på forsvarlig vis.
- Staldene bliver rengjorte.
- Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

3 BESKRIVELSE AF ALTERNATIVER

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte, da der er tale om en opførsel af nye driftsbygninger i tilknytning til de eksisterende bebyggelsesarealer. De nye staldafsnit skal placeres i direkte tilknytning til de eksisterende stalde, da det ellers ødelægger logistikken på ejendommen. Desuden skal nye driftsbygninger så vidt muligt placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelsesarealer.

Det vurderes derfor, at der ikke er alternativer, der er bedre end det ansøgte.

0-alternativ (referencescenario)

Beskrivelsen af et referencescenario og den sandsynlige udvikling heraf, hvis projektet ikke gennemføres, er det grundlag, hvorpå væsentligheden af projektets indvirkninger på miljøet vurderes. Hermed etableres en baseline for vurderingen af projektet. Baseline er en fortsættelse af det eksisterende produktionsanlæg som består af de komponenter, der er beskrevet i IT-ansøgningsskema nr. 239.649 i afsnittet "nudriften".

I kapitel 5 er væsentligheden af projektets indvirkninger på omgivelserne vurderet i forhold til baseline.

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Bagmarken 4 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

Ved at opføre de nye driftsbygninger sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der er en synergieffekt, der giver en større effektivitet, hvor ressourceforbrug og emissioner pr. produceret enhed holdes lavest muligt.

4 BESKRIVELSE AF RESSOURCEFORBRUG

Virksomhedens ressourceforbrug går primært til el- og vandforbrug, der anvendes til husdyranlægget.

4.1.1 Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg, opvarmning og rengøring. Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug.

Tabel 1. Energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	60.000 kWh	375.000 kWh

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på energibesparende foranstaltninger.

4.1.2 Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand. Nedenstående tabel 2 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede vandforbrug.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand (inkl. drikkevandsspild)	4.000 m ³	17.500 m ³
Vand til vask af stalde	250 m ³	2.000 m ³
Vandforbrug i alt	4.250 m³	19.500 m³

Der anvendes vand fra offentligt vandværk. I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på vandbesparende foranstaltninger.

5 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

5.1 Lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzonen med hhv. ca. 155 meter og 190 meter til de nærmeste nabobeboelser uden landbrugspligt (Bagmarken 2 og 6). Nærmeste nabobeboelse i samlet bebyggelse er Brandholmvej 6, der ligger ca. 1.750 meter syd for driftsbygningerne. Nærmeste byzone/sommerhusområde ligger ved Vejle ca. 1.700 meter øst for driftsbygningerne. Der ligger ingen områder i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende indenfor en afstand på <2 km til driftsbygningerne. Afstandene

er målt fra de nærmeste stalde- og husdyrgødningsopbevaringsanlæg. Nedenstående figur 1 viser et kort med placering af nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse.

Figur 1. Beliggenhed i forhold til nærmeste nabobeboelse (Bagmarken 2 og 6). Samlet bebyggelse (Brandholmvej 6), byzone (Vejle) og nærmeste lokalplanlagte område i landzone udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende ligger i så stor en afstand, at disse områder ikke fremgår af figuren ovenfor.

5.1.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg til de respektive områder.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer)	>15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt (Bagmarken 2)	155 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse* (Brandholmvej 6)	1.750 meter	50 meter
Nærmeste byzone/sommerhusområde (ved Vejle)	1.700 meter	50 meter

* En bolig ligger i samlet bebyggelse, når der indenfor en afstand af 200 meter fra boligen ligger mindst 7 andre boliger. Ingen af boligerne må været ejet af ansøger eller være med landbrugspligt.

5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet

Beskrivelse af nye bygninger

Gyllebeholderen opføres i grå betonelementer med gråt betonlåg. Gyllebeholderens diameter er 10 meter og højde over terræn er ca. 2-2,5 meter. Gyllebeholderen placeres ved eksisterende gyllebeholder.

Fodersiloerne opføres i glasfiberarmeret polyester med gråhvid topcoat. Fodersiloerne placeres imellem eksisterende stald, der forlænges med 10 meter og den ene af de nye stalde. Fodersiloerne er ca. 3 meter i diameter og ca. 10 meter høje.

De to stalde placeres i tilknytning til eksisterende stald. De ansøgte stalde er hver 42 meter brede og 85 meter lange. Sidehøjden er 2,6 meter og kiphøjden er ca. 8 meter. Staldene opføres med lyse facader af elementsten og med tagplader af grå eternitplader.

Alle nye bygninger opføres i samme stil, materialer og farvevalg som eksisterende bygninger.

Beskrivelse og vurdering af påvirkningerne på landskabet

Ejendommen er beliggende ca. 1,7 km vest for Vejle. Ejendommen er placeret i landzone i et område uden særlige landskabelige udpegninger og indenfor et område, der er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Lokalområdet er præget af et let kuperet landskab i middelskala domineret af marker, spredte beplantninger, levende hegn, skove samt spredt bebyggelse.

Husdyrbrugets anlæg påvirker ikke fredninger og ligger udenfor skov-, fortidsminde-, strand-, klit- sø- og å-beskyttelseslinjer. Der ligger ingen sten- og jorddiger i nærheden af driftsbygningerne.

Ejendommen ligger udenfor kulturhistoriske værdifulde områder som kystkulturmiljøer, bevaringsværdige landsbyer, bevaringsværdige ejerlav og udenfor kirkebeskyttelseszoner.

Ejendommens driftsbygninger vil efter den planlagte udvidelse fortsat ligge som en samlet enhed, hvor alle bygninger ligger harmonisk i tilknytning til hinanden. Der er et eksisterende levende hegn/beplantning langs Bagmarken vest for driftsbygningerne og et levende hegn syd for driftsbygningerne. Der er endvidere læhegn og en mindre bevoksning lidt øst for driftsbygningerne. Det vurderes derfor, at det er tilstrækkeligt at vedligeholde disse hegn og beplantninger og etablere yderligere afskærmende beplantning nord for de to ansøgte stalde. På bilag 1 fremgår forslag til placering af supplerende afskærmende beplantning.

Ejendommens driftsbygninger ligger harmonisk på ejendommen i tilknytning til hinanden. De eksisterende levende hegn og den supplerende afskærmende beplantning betyder, at driftsbygningerne ikke vil virke dominerende i landskabet. I den sammenhæng skal det nævnes at de nye stalde er relativt lave med en kiphøjde på ca. 8 meter, der ikke stikker frem i landskabet. Fodersiloerne med en højde på 10 meter er relativt smalle bygninger, der ikke i sig selv vil virke dominerende i landskabet.

Området er karakteriseret ved, at der ligger flere landbrugsejendomme med anlæg til husdyrbrug, gartnerier og enkelte fritliggende huse og mindre landsbyer. De nye driftsbygningers størrelse og karakter afspejler de øvrige ejendomme og driftsanlæg i lokalområdet. De ansøgte driftsbygninger kan ikke karakteriseres som et "større teknisk anlæg".

På grund af landskabets karakter som middelskala landskab med spredte beplantninger og læhegn omkring ejendommen vurderes det, at ejendommens samlede bebyggelse ikke kommer til at virke dominerende i landskabet. På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil påvirke de landskabelige interesser væsentligt.

5.3 Vurdering af gener i lokalområdet

5.3.1 Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning af gødning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og fra udbringning af husdyrgødning primært reguleres ved generelle regler om bl.a. flydelag/overdækning af gyllebeholdere samt regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes ud fra produktionsarealets størrelse i m² og de fastsatte emissionsfaktorer for dyretypen og staldsystemet med fradrag for effekten af eventuelle lugtreducerende tiltag. Lugtbelastningen i omgivelserne angives ved modelberegnete geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal således være længere end de beregnede geneafstande, for at genekriterierne kan overholdes, og lugt fra staldanlægget vurderes til ikke at medføre en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Beregningsmodel af geneafstandene foretages både efter FMK-modellen og Miljøstyrelsens lugtmodel (NY). Geneafstanden fastsættes på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to modeller. FMK-modellen er en simpel statisk beregning uden korrektion for faktuelle ventilationsforhold, vindforhold m.m. NY model tager udgangspunkt i standard stalde, normal ventilation og standardomgivelser, og der korrigeres for vindretning samt eventuel lugt fra andre husdyrbrug. De beregnede lugtgeneafstande reduceres således, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstandene, hvis der ligger andre større husdyrbrug tæt på beboelserne, dvs. der indregnes kumulation.

Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier. Genekriterierne er fastlagt for følgende kategorier af boliger: enkeltboliger, boliger i samlet bebyggelse/lokalplanlagt boligområde m.v. og nuværende eller fremtidigt byzone/sommerhusområde.

Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren for det ansøgte anlæg, er ikke omfattet af krav til lugtbelastning og indgår derfor ikke ved opgørelsen af enkeltbolig og bolig i samlet bebyggelse.

I tabel 4a nedenfor er resultatet vist af lugtberegningerne i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnit 5.1 og 5.1.1.

Tabel 4a. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller lokalplanlagte områder. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Bagmarken 2	0	NY	385,7	308,6	257,2	Nej	▼
 Bagmarken 6	0	NY	385,7	385,7	253,9	Nej	▼
 Brandholmvej 6	0	NY	799,5	719,5	1830,8	Ja	▼
 Vejle By, Vejle	0	NY	1052,8	1052,8	1740,3	Ja	▼

Lugtberegninger i IT-ansøgningsskemaet viser, at lugtgeneafstandskravene ikke overholdes til fritliggende bolig (Bagmarken 2 og 6). Lugtgeneafstandene til og byzone/sommerhusområde og samlet bebyggelse overholdes.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, at ansøger har mulighed for at lade ansøgningssystemets standardiserede spredningsmodel erstatte af en konkret spredningsberegning med OML-modellen (Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodel).

Udgangspunktet er, at det kun er ansøgningssystemets beregninger efter den "Ny model", der direkte kan erstattes af en konkret OML-beregning. Ved meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis kan en beregning efter FMK-modellen, erstattes af en konkret OML-beregning.

I det konkrete tilfælde for Bagmarken 4 er lugtgeneafstanden hverken overholdt for FMK-modellen eller ny model, hvorfor der skal være afvigende ventilationsforhold, for at beregninger med OML-modellen kan anvendes.

I tabel 4a ovenfor fremgår lugtgeneafstanden beregnet med FMK ikke, da det umiddelbart er ny model, der har den længste beregnede lugtgeneafstand. I tabel 4b nedenfor er lugtgeneafstanden vist med FMK-modellen.

Tabel 4b. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk), hvor lugtgeneafstanden med FMK-modellen fremgår.

Bebyggelse	Kumulativ	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Bagmarken 2	0	NY	385,7	308,6	257,2	Nej
Staldnavn:		NY (ansøgt)	0	0	0	Ja
A. Stald tages ud af drift		NY (nudrift)	101,1	80,9	-	-
		FMK (ansøgt)	0	0	0	Ja
		FMK (nudrift)	79,4	79,4	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	62,9	50,3	206,3	Ja
Nr. 1. Eksisterende stald		NY (nudrift)	130,6	104,5	-	-
		FMK (ansøgt)	126,8	126,8	206,3	Ja
		FMK (nudrift)	149,6	149,6	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	189,7	151,8	238,9	Ja
Nr. 2. Ny stald		NY (nudrift)	130,6	104,5	-	-
		FMK (ansøgt)	211,8	211,8	238,9	Ja
		FMK (nudrift)	149,6	149,6	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	385,7	308,6	257,2	Nej
Nr. 3. Ny stald		NY (nudrift)	130,6	104,5	-	-
		FMK (ansøgt)	271,4	271,4	257,2	Nej
		FMK (nudrift)	149,6	149,6	-	-
Bagmarken 6	0	NY	385,7	385,7	253,9	Nej
Staldnavn:		NY (ansøgt)	115	115	242,4	Ja
Nr. 2. Ny stald		NY (nudrift)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	169,7	169,7	242,4	Ja
		FMK (nudrift)	0	0	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	281	281	247,5	Nej
Nr. 3. Ny stald		NY (nudrift)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	240	240	247,5	Ja
		FMK (nudrift)	0	0	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	385,7	385,7	253,9	Nej
Nr. 1. Eksisterende stald		NY (nudrift)	62,9	62,9	-	-
		FMK (ansøgt)	271,4	271,4	253,9	Nej
		FMK (nudrift)	126,8	126,8	-	-
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	385,7	385,7	253,9	Nej
A. Stald tages ud af drift		NY (nudrift)	130,6	130,6	-	-
		FMK (ansøgt)	271,4	271,4	253,9	Nej
		FMK (nudrift)	149,6	149,6	-	-

Det er valgt at foretage konkrete OML-beregninger med følgende tiltag, hvilket betyder at ventilationsforholdene er væsentligt ændrede:

- Normalt vil afkastene være placeret symmetrisk i forhold til sektionernes placering i stalden, hvilket ville betyde, at afkastene ved en normal ventilation ville sidde placeret et stykke fra kip længere nede på tagfladen. Dermed ville afkastene ved normale ventilationsforhold sidde under kip og jævnt fordelt på tagfladen.
- I den eksisterende stald er alle afkast placeret tæt ved kip. I hver af de to nye stalde salmes afkastene i fire fællesafkast, hvor der i hvert fællesafkast sidder fire enkeltafkast tæt sammen. Alle afkast i alle stalde kommer til at sidde over kip. Endvidere monteres der miljøkryds i afkastene i de to nye stalde.

De nævnte forhold ovenfor giver en væsentlig reduceret lugtafsætning i lokalområdet. De beregnede lugtgeneafstande overholdes og der er tale om ændret ventilation i forhold til en "normal ventilation". De beregnede lugtgeneafstande er væsentligt kortere med den konkrete OML-beregning i forhold til de lugtgeneafstande, der er beregnet med FMK-modellen.

Placering af afkast, lugtcentrum, beregningsforudsætninger m.v. fremgår af bilag 3 med redegørelse af OML-beregningerne.

Formålet med at erstatte standard lugtberegningerne efter FMK-modellen med en konkret OML-beregning er at give et mere retvisende billede af de faktiske lugtspredningsforhold i det konkrete projekt. Det vil blandt andet sige, at væsentlige virkemidler samt vind- og terrænforhold inddrages i lugtberegningen, og at den konkrete virkning heraf kan beregnes.

OML-beregningerne i bilag 3 viser at lugtgenekriterierne er overholdt med de konkrete væsentlige ændringer af ventilationssystemet.

I tabel 4c nedenfor fremgår den beregnede lugtafsætning med OML.

Tabel 4c. Lugtgeneberegninger beregnet med OML. Den vægtede gennemsnitsafstand er målt fra det vægtede lugtcentrum af staldanlægget.

Områdetype	Vægtet gennemsnitsafstand	Lugt-afsætning	Lugtgenekriterie (maksimal tilladt lugtafsætning)	Lugtgenekriterie overholdt
Enkelt bolig (Bagmarken 2)	255 m	12-13 OU	15 OU	Ja
Enkelt bolig (Bagmarken 6)	245 m	11 OU	15 OU	Ja

Lugtgenefstandene til samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde er ikke beregnet, da afstandene hertil er meget store og lugtgenefstandene er overholdt med en stor margin.

På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige lugtgener.

I bilag 4 er det vurderet, at der er tale om meget ændrede ventilationsforhold, så FMK-modellen kan erstattes af en konkret OML-beregning med de faktuelle ventilationsforhold.

5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjkluder

Støjkluder fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende kilder:

- Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m.) og ventilationsanlæg.
- Påfyldning af gyllebeholder (periodevis støjklude ved udbringning af husdyrgødning)
- Ind- og udlevering af grise.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af grise, der kan påbegyndes før kl. 07.00. Det forventes at ca. 80 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00. Ventilationsanlægget er tændt i døgndrift.

Der kan også være afvigelser i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, der i et begrænset antal dage om året kan forekomme på alle tider af døgnet.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Ventilationsanlægget vil være i konstant drift, men støjen herfra vil være lav. Der er installeret ventilatormotorer med et lavt støjniveau. Ventilationsanlægget serviceres og vedligeholdes, hvilket er medvirkende til, at støj herfra er minimal.

Der fodres med færdigblandet foder, hvor levering sker ved tipning i korngrav, hvorfra foderet snegles over i siloerne. Der er dermed ingen støjende aktivitet fra foderindblæsning. Der leveres foder ca. 3 gang pr. uge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00 og eventuelt på lørdage i tidsrummet 07.00-14.00.

Staldanlægget er et moderne anlæg og motorer fra fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m. er placeret indendørs, hvorfor støj herfra er minimal.

Det forventes ikke, at transporter vil give anledning til væsentlige støjgener, da der er gode til- og frakørselsveje til ejendommen i stor afstand til nabobeboelser.

Det vurderes at alle generelle krav vedrørende støj fra produktionsanlægget vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

Driftstiden for påfyldning af gyllevogn er ca. 2-4 minutter pr. halve time i tidsrummet 06.00-22.00 og kun i korte perioder af få dages varighed i foråret og efteråret. Gyllebeholderne omrøres en af gangen i forbindelse med udbringning. Det er en traktordreven omrører, der kører ca. 30-60 minutter af gangen i perioden, hvor gylleudbringningen foregår. Det er ganske få dage om året gylleudbringningen foregår. Men i den periode vil der i ca. 20 % af tiden, omrøres gylle i en gyllebeholder.

Bygningsparcellen på Bagmarken 4 ligger hensigtsmæssigt i forhold til de nærmeste nabobeboelser, og det forventes, at de støjende aktiviteter, der er på ejendommens bygningsparcel, ikke vil give væsentlige støjgener for de nærmeste nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for omboende.

Rystelser fra stationære maskiner og fra køretøjer

Der er ingen stationære støjklender, der giver rystelser. Rystelser kan muligvis opleves fra tunge transporter. Lastbiler, der holder ved ejendommen i forbindelse med af- og pålæsning, slukker motoren med det samme for at spare på brændstoffet og for at mindske emissionerne. Der er et begrænset antal transporter fra ejendommen med husdyrgødning, da hovedparten af disse transporter foregår via interne markveje til og fra marker omkring driftsbygningerne.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er rystelser fra det konkrete husdyrbrug, der giver væsentlige gener for omgivelserne.

5.3.3 Lys

Lyset i staldene vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 20.00.

Der sidder orienteringslys ved indgangsdørene til staldene. Lyset er kun tændt efter behov og der er ikke direkte indsigt til lyskilderne fra de nærmeste nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for omboende.

5.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget.

I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

5.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm m.m. Al håndtering af mulige støvkilder foregår indendørs. Staldanlægget, hvor støvende aktiviteter kan forekomme, ligger i god afstand til de nærmeste nabobeboelser. Desuden er der bygninger og/eller levende hegn imellem støvende aktiviteter og nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omboende.

5.3.6 Transport

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Bagmarken. Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter. Det forventes, at ca. 80 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00.

Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende.

Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Levering af grise	52	52	Hverdage	00.00-24.00
Afhentning af grise	52	200	Hverdage	00.00-24.00
Afhentning af døde dyr	26	100	Alle dage	07.00-18.00
Levering af foder	52	140	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Gylle til biogasanlæg	-	425		
Gylleudbringning	125	125*	Alle dage Sæsonbestemt	00.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	26	26	Hverdage	06.00-18.00
I alt (gns.)	333	1.068		

* Årsagen til at transporter til udbringning af gylle/afgasset biomasse ikke stiger skyldes, at der ikke ændres væsentligt ved opbevaringskapaciteten på selve ejendommen.

På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsveje til ejendommen.

Der er to adgangsveje til ejendommen og de nærmeste nabobeboelser ligger i relativ stor afstand fra overkørslerne til offentlig vej (Bagmarken).

Der er tale om en udvidelse af produktionen af smågrise, hvor stigningen i transporter primært skyldes en større produktion af husdyrgødning, der leveres til biogasanlæg og en stigning i antallet af fodertransporter. Reglerne for udkørsel af husdyrgødning vil blive overholdt. En del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage, men hovedparten af transporterne vil ligge jævnt fordelt over året. Alle grænser for tilladelig støj fra transporter til og fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold, og da der samtidig er relativt langt til de nærmeste nabobeboelser, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener.

5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier

5.4.1 Spildevand

Spildevand fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Tabel 6. Spildevand (art og mængder).

Art	Nudrift	Ansøgt drift	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	500 m ³ *	2.500 m ³ *	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normtalsberegning for gylleproduktion (jf., afsnit 5.4.2).

Der er ingen vaskeplads på ejendommen. Al tagvand bortledes til markdræ.

5.4.2 Husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres svinegylle på ejendommen, og der er følgende opbevaringsanlæg til rådighed:

Gyllebeholder G1:	1.550 m ³
Gyllebeholder G2:	120 m ³
Ny gyllebeholder:	300 m ³
Biogasanlæg/lejet gyllebeholder:	10.608 m ³
Opbevaringsanlæg i alt flydende husdyrgødning:	12.578 m³

I tabel 7 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning.

I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Tabel 7. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblad 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt	Dybstrøelse t/år i alt
Smågrise	Gylle	130.000	0,129	-	16.770	
Gødningsproduktion i alt					16.770	0
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					0	0
Overfladevand fra vaskeplads, befæstede arealer m.m.					0	
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					16.770	0
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					12.578	0
Opbevaringskapacitet til rådighed (inklusive biogasanlæg)					12.578	0
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					9,0	-

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

5.4.3 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011).

Døde dyr opbevares ved gyllebeholder på fast plads i containere.

Opbevaring af olie og kemikalier

Der opbevares ikke dieselolie, motorolie eller spildolie på ejendommen.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicinrester og emballage

Medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Substitution af farlige stoffer

Der anvendes ikke særligt skadelige eller betænkelige stoffer i husdyrproduktionen.

Der er derfor ikke redegjort yderligere for substitution af farlige stoffer.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Faaborg-Midtfyns Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelt olie- og kemikalieaffald afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Al affald og kemikalier håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering. Affaldshierarkiet er iagttaget idet, der sorteres og indsamles affald til genbrug i det omfang, det er muligt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning

5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

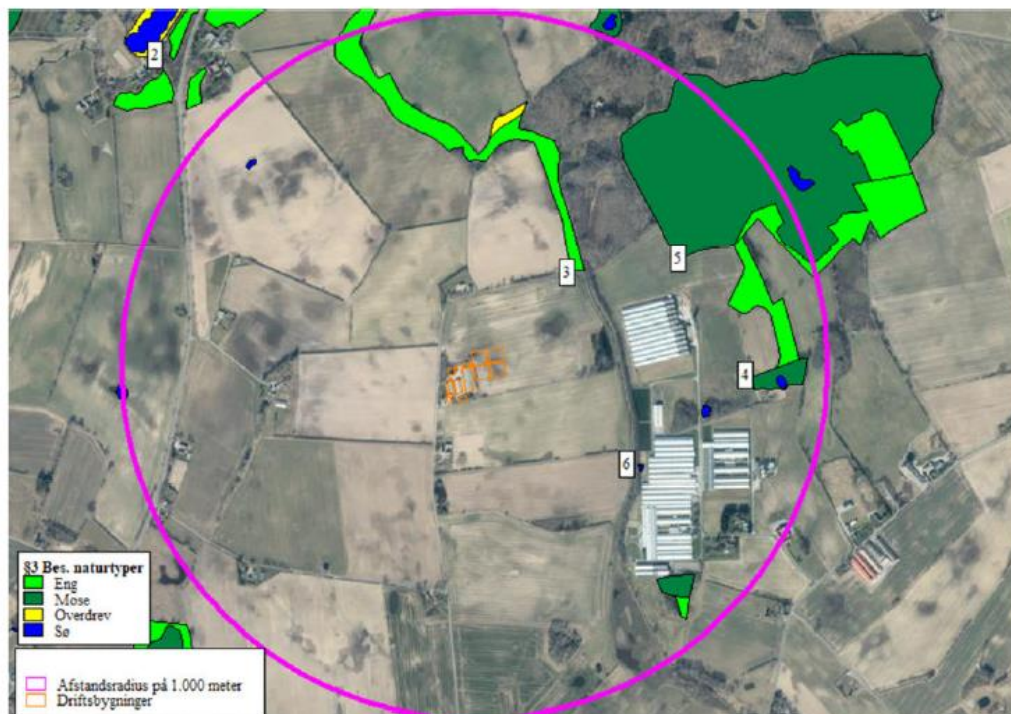
Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 6 nedenfor).

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift, nudriften og 8-årsdriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	3.575 kg NH ₃ -N	1.840 kg NH ₃ -N	1.840 kg NH ₃ -N

5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

På figur 3 nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet.

Figur 3. Beskyttede naturområder i lokalområdet. Afstanden til kategori 1 naturområdet er så stor, at det ikke er vist på figuren.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder, og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 8 nedenfor.

Der er beregnet ammoniakdeposition på 6 naturområder, der er vist i tabel 8 med litra nr. 1-6, hvor 3-6 er vist på figur 3 ovenfor.

Tabel 8. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Nr. 6. Vandhul - sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,2	0,3	▼
Nr. 5. Mose - nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,3	0,6	▼
Nr. 4. Mose - øst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,4	▼
Nr. 3. Lysåben skov	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,8	0,8	1,3	▼
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Nr. 1. Aske- og Elleskov (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er "Storelung".

Nærmeste del af Natura2000-området ligger ca. 1,4 km sydvest for ejendommen.

5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Der er beregnet ammoniakdeposition på det nærmeste naturområde, der ligger indenfor Natura 2000-området (naturområde 1). Der er tale om en Elle- og Askeskov, der ligger ca. 1,5 km sydvest for staldanlægget. Det vurderes, at naturområdet er kategori 1-natur.

Der er ingen kategori 1 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ikke regnet med kumulativ effekt fra andre husdyrbrug i lokalområdet fordi totaldepositionen er mindre end 0,2 kg NH₃-N/ha/år og dermed under det skrappeste afskæringskriterie for kumulative effekter fra andre husdyrbrug.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et overdrev (naturområde 2) ca. 1,3 km nordvest for staldanlægget.

Der er ingen kategori 2 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 2 naturområder.

5.5.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
samt
- om naturområdet er påvirket fra andre kilder som markbidraget

Der ligger flere kategori 3-naturområde i lokalområdet, og der er beregnet ammoniakdeposition på de nærmeste af disse naturområder (naturområde 3 og 4).

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 3-naturområder.

5.5.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder skal det vurderes om der ligger øvrige naturområder, der er § 3-beskyttede naturområder i lokalområdet.

Der er et vandhul (naturpunkt 5), der ligger relativt tæt ved driftsbygningerne. Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af naturområder, der ikke er kategori 1, 2 og 3 natur.

5.5.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end hhv. 0,0 kg NH₃-N/ha/år og 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen kategori 3 naturområder, der modtager en merdeposition på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der ingen naturområder, der modtager en merbelastning der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

6 BAT-REDEGØRELSE

6.1 BAT i relation til Management

Den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse således, at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Der er stor bevidsthed omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof og næringsstoffer. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader.

Der fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor og fluebekæmpelse i det omfang det er nødvendigt. Fluebekæmpelse sker efter retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Hvis der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i alle staldafsnit. Overbrusningen benyttes efter forskriften i lov om indendørs hold af grise. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd og til nedkøling af dyrene i varme perioder. Desuden reducerer overbrusning støv i staldluften.

Der er stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold.

6.2 BAT i relation til ammoniak

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdier ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.

2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 3.576 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningsskema 239.649.

Beregningerne er baseret på BAT-krav i eksisterende miljøgodkendelse fra 2017, hvor der blev stillet følgende vilkår til opfyldelse af BAT:

- gyllekøling med en køleeffekt svarende til en ammoniakreduktion på 1,9 % (gyllekølingsanlægget er beskrevet i bilag 3).

Den ansøgte husdyrproduktion har en ammoniakemission på 3.575 kg NH₃-N/år.

Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier er overholdt, og der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakemissionen.

6.3 BAT i relation til foder

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der anvendes fasefodring, hvor foderblandingerne optimeres, så tildelingen af N og P tilpasses dyrenes behov alt efter vægtinterval. Der er således et stort fokus på, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres. I øvrigt tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres.

Foderet tilsættes fytase der betyder, at en større andel af P i foderet gøres tilgængeligt i grisenes fordøjelsessystem. Dermed udnyttes en større andel af fosforet i foderet, og der sker en mindre udskillelse af P i husdyrgødningen.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at anvende fytase i foderet og anvende fasefodring.

6.4 BAT i relation til energi og vand

6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger

Udendørsbelysning er kun tændt i forbindelse med daglige arbejdsgange, hvis dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Der anvendes lavenergipærer overalt, hvor dette er muligt. Der anvendes spændingssænkning på lyset. Der overvejes løbende muligheder for at reducere forbruget vha. automatiske foranstaltninger. Ventilationen i staldene er undertryksventilation med strømbesparende motorer.

Ventilationsanlægget rengøres i hvert staldafsnit, når der foretages vask af staldafsnittet efter hvert hold grise. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid holdes rent således, at der ikke ophobes støv og skidt i ventilationsanlægget. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid fungerer optimalt.

Logistikken i forbindelse med udtagning af foder er planlagt, så arbejdet giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Tilsvarende planlægges transporter med husdyrgødning at være så effektive og energibesparende som muligt.

Der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i elforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens elforbrug er konstant over året, der er ingen sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at aflæse elforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse elforbruget en gang årligt.

6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget minimeres ved, at der bruges drikkekar/drikkenipler. Dermed er vandspildet minimalt, og der anvendes praktisk taget kun det drikkevand, som grisene tapper.

I forbindelse med den daglige rytme og gennemgang i staldene, reduceres risikoen for, at et eventuelt brud på drikkevandssystemet resulterer i et længerevarende spild af vand.

Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Når der skal vaskes stalde, foretages en iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser. Iblødsætningen og anvendelsen af højtryksrensere er med til at reducere vandforbruget i forbindelse med vask.

Ifølge BREF-dokumentet, anvendes der således BAT (brug af højtryksrenser og drikkekar/drikkenipler).

Der foretages en årlig aflæsning af vandforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i vandforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge BREF-dokumentet, er det BAT at aflæse vandforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse vandforbruget en gang årligt.

6.4.3 BAT på opbevaring af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.

Der etableres flydelag på gylletanke for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.

Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.

Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående udenfor tanken.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag indenfor den lovpligtige periode.

Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

7 HUSDYRBRUGETS INDVIRKNING PÅ KLIMAET OG SÅRBARHED OVERFOR KLIMAÆNDRINGER

7.1 Indvirkning på klimaet

Dyrene producerer som en naturlig del af deres foderomsætning og stofskifte CO₂ og metan.

Hertil kommer der en indirekte udledning af CO₂ grundet energiforbrug til produktionsanlægget, transport og forarbejdning af råvarer.

Vedrørende det ansøgte indvirkning på klimaet, så arbejdes der fortløbende på at minimere drivhusgasemissionen ved bl.a. at have en effektiv produktion. Der anvendes energieffektive løsninger, hvilket er beskrevet i afsnit 6.4.1, hvor der er redegjort for energibesparende foranstaltninger.

Samlet set er disse tiltag medvirkende til, at en direkte eller indirekte udledning af drivhusgasser som følge af driften af det konkrete husdyrbrug holdes lavest muligt.

Der findes ingen konkrete anvendelige metoder til at beregne den kvantitative udledning af drivhusgasser fra et konkret husdyrbrug.

Landbrugets udledninger af drivhusgasser varetages nationalt og ikke lokalt af de enkelte kommuner. I takt med at der indføres en CO₂-afgift på nationalt plan vil udledningen af de enkelte husdyrbrug reduceres så de fælles nationale mål opfyldes. Dermed vil de nationale forpligtigelser til reduktion af Danmarks drivhusgasser reguleres den vej.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete husdyrbrug i sig selv ikke vil påvirke de globale klimaændringer direkte, men på nationalt plan vil husdyrbruget på samme vilkår som det øvrige landbrug i Danmark bidrage til en reduktion af udledningen af drivhusgasser.

7.2 Sårbarhed overfor klimaændringer

De væsentligste klimatiske ændringer giver sig til udtryk ved højere temperaturer, kraftigere regnskyl og kraftigere storme.

De klimaforandringer, der er i sigte, sker gradvist og det forventes ikke, at der indenfor de næste 20-30 år vil ske så væsentlige klimatiske ændringer, at det vil påvirke det konkrete projekt væsentligt. Der er ingen af anlæggets bygninger, der ligger så lavt, at der forventes oversvømmelser som følge af klimatiske ændringer.

Produktionen foregår indenfor og den mekaniske ventilation vil være tilstrækkelig til den begrænsede temperaturstigning, der forventes at være i projektets levetid, som forventes at være ca. 20-30 år.

På den baggrund vurderes det, at projektet ikke vil være væsentligt sårbart overfor klimaændringer.

8 UHELD OG RISICI

8.1 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Gylleudslip ved f.eks. lækage på pumperør, spild ved overpumpning fra gyllebeholder til gyllevogn eller væltet gylletransport.
- Spild af olie og kemikalier/pesticider.
- Strømsvigt i staldanlægget.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Der udføres regelmæssig beholderkontrol på gyllebeholderne.
- Ved strømsvigt er der nødopluk i staldene, og der gives en alarm til mobiltelefon hos den driftsansvarlige.
- Opbevaring af olie sker forsvarligt, og der anvendes kun godkendt olietank.
- Ved uheld med gylle eller olie kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste opryddings- og forebyggelsesforanstaltninger. Således at gene og risiko for en forurening begrænses mest muligt. Et eventuelt spild af olie opsuges med savsmuld/kattegrus. Ved større spild opdæmmes med halmballer, jord og lignende.

Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

9 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger aflæser og registrerer forbrug af vand og el en gang årligt i forbindelse med årsregnskabet.

Virksomhedens el- og vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.1 vedr. "Management".

10 SAMLET VURDERING

Vedrørende ansøgningskrav jf. § 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

Stk. 7. Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

I bilag 1 under afsnit E. Miljøkonsekvensrapporter står følgende:

Kravene i pkt. B, E og F, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Nedenfor er der en konklusion for de oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt. Alle de oplysninger, der er relevante for det konkrete projekt, er beskrevet igennem miljøkonsekvensrapportens afsnit ovenfor og konklusionen i forhold til § 4 herunder bilag 1 pkt. B, E og F er gengivet nedenfor.

Konklusion af miljøkonsekvensrapport for Bagmarken 4

I den konkrete sag vurderes der ikke at være forhold vedrørende anden lovgivning, der skal tages hensyn til.

Med hensyn til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 6 er der følgende konklusioner:

Befolkningens og menneskers sundhed

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 om vurdering af gener i lokalområdet, er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger med lugt, støj, støv m.m.

Det vurderes desuden, at en svineproduktion som den ansøgte hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5 om vurdering af ammoniakpåvirkning, er det vurderet, at det konkrete projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder.

Da bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder, vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er der vurderet på anvendelse af BAT. Det vurderes, at der anvendes BAT i tilstrækkeligt omfang på ressourceforbrug. Der er dermed redegjort for, at det konkrete projekt reducerer forbruget af energi mest muligt, hvilket alt andet lige betyder et mindre klimaaftryk fra husdyrbruget.

Desuden er alle stalde, gødningskanaler, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere udført af tætte materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade).

Der er ingen skadelige emissioner fra stoffer, der kan være giftige for omgivelserne. Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne.

Desuden er der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1 redegjort for, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

Endelig vurderes det, at det konkrete husdyrbrug hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter udgør en risiko for indvirkning på klimaet. Dels vurderes det, at emissionen med klimagasser som følge af det ansøgte er yderst begrænset i forhold til den totale udledning af klimagasser på nationalt plan og dels vurderes det, at det ansøgte husdyrbrug ikke er sårbart overfor de klimaændringer, der er i vente indenfor en periode på ca. 30 år, hvilket er den estimerede levetid for det konkrete projekt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1., 5.2, 5.3 og 5.5 er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet. Desuden er alle afstandskrav overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil imellem de enkelte faktorer under punkterne 1-4.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 8, er der redegjort for eventuelle uheld og risici. Det er vurderet, at den største risiko for ulykker eller katastrofer er gylleudslip.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 8 er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå.

På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

Sammenfatning af konklusionen (bilag 1 pkt. B, D og F)

For det konkrete husdyrbrug vurderes der ikke at være yderligere oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.

11 KILDER

Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 2225 af 27. november 2021).

Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse (LBK nr. 240 af 13. marts 2019).

Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 2256 af 29/12/2020).

Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, december 2006, Skov- og Naturstyrelsen med standardiseret OML-beregning (Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller).

<https://www.fmk.dk/politik/politikker-planer-og-strategier/bosaetning-byudvikling-og-planer/kommuneplan/>

www.ois.dk

<https://lbst.dk/landbrug/arealer-og-ejendomme/landbrugsloven-og-erhvervelse/landbrugspligt>

<https://husdyrvejledning.mst.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen>

12 METODE

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i www.Husdyrgodkendelse.dk anvendt.

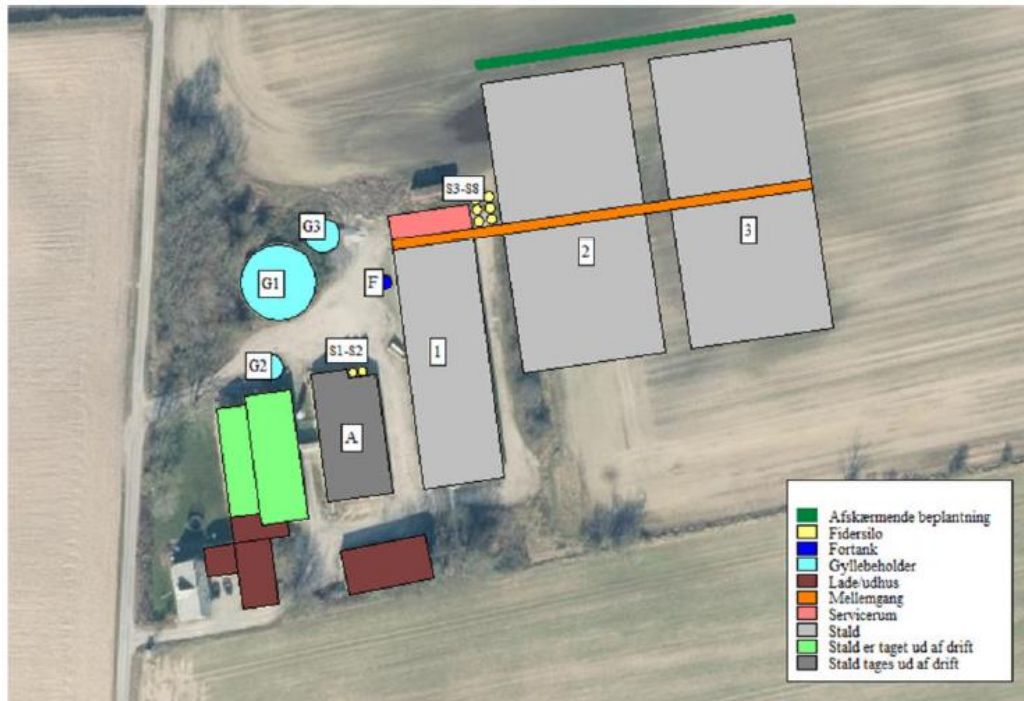
Forudsætningen for beregningerne af ammoniak- og lugtemission fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug bilag 3.

Beregningen af spredning og afsætning af lugt er beskrevet i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug bilag 3. Beregningen af ammoniakspredningen og -

afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver fra OML-DEP modellen).

Til udarbejdelse af beregning af lugtspredningen fra staldanlægget er der i den konkrete sag anvendt lugtspredningsberegninger med OML-Multi Version 7.00 (DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi Institut for Miljøvidenskab Aarhus Universitet).

BILAG 1 – OVERSIGT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Svinestald	1.340 m ² (Smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
2	Svinestald	2.400 m ² (Smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
3	Svinestald	2.400 m ² (Smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
A	Stald tages ud af drift	450 m ² (polte/slagtesvin)	Tages ud af drift, når stald 3 er opført.
G1	Gyllebeholder	381 m ² overfladeareal (1.550 m ³)	Flydelag
G2	Gyllebeholder	39 m ² overfladeareal (120 m ³)	Fast overdækning
G3	Gyllebeholder	79 m ² overfladeareal (300 m ³)	Fast overdækning
F	Fortank	11 m ² overfladeareal (25 m ³)	Fast overdækning
S1-S2	Fodersiloer	2 stk. à hver 30 ton	
S3-S8	Fodersiloer	6 stk. à hver 40 ton	

BILAG 2 PRODUKTIONSAREALER

Der er vedhæftet tegning i IT-skemaet over den eksisterende klimastald.

Der er endnu ikke lavet tegninger over de nye stalde, som hver indrettes med maksimalt 2.400 m² produktionsareal.

BILAG 3 BEREGNING PÅ GYLLEKØLING

Beskrivelse af gyllekølingsanlæg

Gyllekølingsanlægget er etableret med henblik på at reducere ammoniakemissionen.

Gyllekølingsanlægget dimensioneres, så der er en ammoniakreduktion på mindst 1,9 %.

Gyllekølingen etableres i de to nye stalde.

Tabel B3. Gyllekumme og køleeffekt.

Staldafsnit	Gyllekumme	Køleeffekt pr. m ² gyllekumme	Total køleeffekt
Nr. 2	1.800 m ²	4,96 W/m ²	8.928 W
Nr. 3	1.800 m ²	4,96 W/m ²	8.928 W

Egenkontrollen på gyllekølingsanlægget er en timetæller. Principperne herfor er beskrevet i miljøstyrelsens vejledning af 15. juli 2015 om anvendelse af timetæller ved gyllekøling til slagtesvin, søer og smågrise.

Nedenfor er den nødvendige driftstid (antal timer pr. år) beregnet.

Dimensionering af gyllekøling

Der regnes med en eller flere varmepumper med en samlet varmeydelse på 25 kW.

Varmepumpens effektfaktor er 3,5 (COP på 3,5). Varmepumpens køleydelse bliver dermed: $(25 - 25/3,5) \text{ kW} = 17,857 \text{ kW}$.

Hvis varmepumpen kører kontinuerligt, vil køleeffekten pr. m² gyllekanal være: $(17.856 \text{ W}/3.600 \text{ m}^2) = 4,96 \text{ W/m}^2$

Det giver en faktisk ammoniakreduktion på:

- $0,85 \cdot 4,96 - 0,004 \cdot (4,96)^2 = 4,96 \%$

Da det kun er nødvendigt med en ammoniakreduktion på 1,9 %, behøver anlægget ikke køre kontinuerligt.

Det årlige antal driftstimer kan beregnes til: $(1,9 \% / 4,96 \%) \cdot 8.760 \text{ timer} = 4.042 \text{ timer}$.

Hvis der etableres en varmepumpe med en større ydelse og/eller en større COP-værdi, kan den årlige driftstid reduceres. Tilsvarende skal den årlige driftstid forøges, hvis der installeres en varmepumpe med en mindre varmeydelse og/eller en mindre COP-værdi.

BILAG 4- REDEGØRELSE TIL OML-BEREGNING**Indledning**

Ansøger har valgt at få lavet beregninger med OML, hvor lugtberegningen efter FMK-modellen erstattes. I bilag 5 er der redegjort for at der er tale om så væsentlige ventilationsforhold, at FMK-modellen kan erstattes af en konkret OML-beregning. Det er valgt at foretage konkrete OML-beregninger med følgende tiltag, hvilket betyder at ventilationsforholdene er væsentligt ændrede:

- Alle afkast sidder over kip og i de to nye stalde sidder afkastene i fællesafkast. Ved en normal ventilation ville afkastene sidde placeret et stykke fra kip og jævnt fordelt på tagfladen.

OML-beregning*Forudsætninger*

I tabel 1 nedenfor fremgår forudsætningerne for lugtberegningen.

Tabel B3. Data til OML. Afkastene samles i fællesafkast i de to nye stalde med fire fællesafkast i hver stald. Hvert fællesafkast består af fire identiske afkast. Alle afkast i de nye stalde monteres med miljøkryds (miljømodul). Teknisk set svarer et miljøkryds til en forøgelse af afkasthastigheden med 40 %, der bedst beskrives ved at indsnævre diameteren med 15 %. Derfor er afkastdiameteren i afkastene reduceret med 15 % fra en indre diameter på 1,1 meter til 0,94 meter. Alle afkast i fællesafkastene har afkasthastigheder på mindst 7 m/s.

Stald nr.	Afkast nr.	X-koordinat	Y-koordinat	Ydelse [m³]	Diameter på afkast [m]	Produktions areal (stiplader)	OU/s pr. afkast	Staldsystem:	Afkast-højde [m]	Kip-højde [m]	Generel bygningshøjde [m]
1	1	581077	6125543	11.150	0,80	1.340 m² (4.465 stipl.)	1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	7,0
1	2	581076	6125549	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	7,0
1	3	581076	6125550	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	7,0
1	4	581075	6125554	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	7,0
1	5	581074	6125561	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	7,0
1	6	581074	6125565	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	7,0
1	7	581074	6125567	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	7,0
1	8	581073	6125571	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	7,0
1	9	581072	6125578	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	8,0
1	10	581071	6125583	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	8,0
1	11	581071	6125584	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	8,0
1	12	581070	6125589	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	8,0
1	13	581070	6125595	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	8,0
1	14	581069	6125600	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	8,0
1	15	581069	6125601	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	8,0
1	16	581068	6125605	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	7,5	7,0	8,0
2	17*	581099	6125648	80.000	1,87	2.400 m² (8.000 stipl.)	12.600	Del. spalter (>25 % fast gulv)	9,2	8,0	8,0
2	18*	581102	6125627	80.000	1,87		12.600	Del. spalter (>25 % fast gulv)	9,2	8,0	8,0
2	19*	581106	6125604	80.000	1,87		12.600	Del. spalter (>25 % fast gulv)	9,2	8,0	8,0
2	20*	581109	6125584	80.000	1,87		12.600	Del. spalter (>25 % fast gulv)	9,2	8,0	8,0
3	21*	581148	6125655	80.000	1,87	2.400 m² (8.000 stipl.)	12.600	Del. spalter (>25 % fast gulv)	9,2	8,0	8,0
3	22*	581151	6125634	80.000	1,87		12.600	Del. spalter (>25 % fast gulv)	9,2	8,0	8,0
3	23*	581154	6125611	80.000	1,87		12.600	Del. spalter (>25 % fast gulv)	9,2	8,0	8,0
3	24*	581157	6125591	80.000	1,87		12.600	Del. spalter (>25 % fast gulv)	9,2	8,0	8,0
Total lugtemission							128.944.				

* Disse 8 afkast er fællesafkast, hvor der er fire individuelle afkast, der er samlet i hvert fællesafkast, så der er en fysisk afstand imellem dem, der ikke er større end maksimalt 20 % af den ydre diameter.

I tabel B3a nedenfor er data for de enkelte afkast, der indgår i fællesafkastene i stald 2 og 3.

Tabel B3a

Fælles-afkast nr.	Stald nr.	Antal afkast i fællesafkast	Indre diameter på hvert afkast	Ydre diameter på hvert afkast	Kapacitet i hvert afkast	Afkast-hastighed	Lugtemission pr. afkast (OU/s)
17	2	4	0,94 m*	1,191 m**	20.000 m ³ /t	8,0 m/s	3.150
18	2	4	0,94 m*	1,191 m**	20.000 m ³ /t	8,0 m/s	3.150
19	2	4	0,94 m*	1,191 m**	20.000 m ³ /t	8,0 m/s	3.150
20	2	4	0,94 m*	1,191 m**	20.000 m ³ /t	8,0 m/s	3.150
21	3	4	0,94 m*	1,191 m**	20.000 m ³ /t	8,0 m/s	3.150
22	3	4	0,94 m*	1,191 m**	20.000 m ³ /t	8,0 m/s	3.150
23	3	4	0,94 m*	1,191 m**	20.000 m ³ /t	8,0 m/s	3.150
24	3	4	0,94 m*	1,191 m**	20.000 m ³ /t	8,0 m/s	3.150

* Den indre diameter efter montering af miljøkryds(miljømodul). **Den fysiske ydre diameter på hvert afkast.

Vedrørende forudsætninger for fællesafkast

Betingelserne for at enkeltafkast kan samles, og teknisk set beregnes som om, der var tale om ét afkast fremgår af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 9. februar 2022 (20/00420). Klagenævnets afgørelse er baseret på et notat klagenævnet fik udarbejdet af Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi – Fagligt notat n2. 2021|35.

Heraf fremgår følgende forudsætninger for samling af enkeltafkast til fællesafkast:

- Afstanden mellem yderkanter af naboafkast skal være mindre end 20 % af den ydre diameter.
- Afkasthastigheden skal være mindst 7 m/s og afkasthøjde, temperatur og hastighed skal være sammenlignelige for afkastene.
- Afkastene skal sidde i et tilnærmet kvadrat eller cirkel.
- Den ydre diameter i hvert fællesafkast er lig den teknisk beregnede indre diameter.
- Den teknisk beregnede indre diameter af et fællesafkast beregnes som kvadratroden af summen af alle afkastdiametre i anden potens efter følgende formel:

$$D_{i,eff} = \sqrt{\sum D_i^2}$$

Som eksempel på at fællesafkast opfylder de konkrete krav er følgende beregning foretaget for fællesafkast nr. 17.:

- Fællesafkast nr. 17 består af fire enkelt afkast der hver har følgende fysiske data:
- Indre diameter: 0,94 meter (efter montering af miljøkryds)
- Ydre diameter: 1,191 meter
- Kapacitet: 20.000 m³/t
- Afstand mellem yderkanter af naboafkast: ≤0,20 meter

Beregning på data i fællesafkast nr. 17:

Beregning af indre diameter i fællesafkast nr. 17:

$$((0,94)^2 + (0,94)^2 + (0,94)^2 + (0,94)^2)^{0,5} = 1,87$$

Beregning af kapacitet for fællesafkast nr. 1:

$$(20.000 \text{ m}^3/\text{t}) \cdot 4 = 80.000 \text{ m}^3/\text{t}$$

Resultater fra OML-beregning

På bilag A fremgår OML-beregningen i sin helhed. Resultatfilen fremgår nedenfor.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	100	200	220	230	240	245	Afstand (m) 255
0	23	14	14	13	13	13	12
10	26	15	14	14	13	13	13
20	28	16	15	15	14	14	14
30	21	17	16	15	14	14	13
40	25	17	15	15	14	14	13
50	23	17	15	15	14	14	13
60	21	16	15	14	14	14	13
70	20	16	15	15	14	14	14
80	22	17	16	15	15	15	14
90	19	17	16	15	15	15	14
100	22	16	14	14	13	13	12
110	20	15	14	14	13	13	13
120	19	14	13	13	13	12	12
130	16	12	12	11	11	11	11
140	17	12	10	10	10	10	10
150	16	12	11	10	10	10	9
160	19	12	11	11	10	10	10
170	17	11	10	10	10	10	10
180	17	13	12	12	11	11	11
190	21	15	14	13	12	12	11
200	30	17	15	14	14	13	13
210	32	17	15	14	13	13	13
220	28	17	15	14	13	13	12
230	28	21	18	17	16	16	15
240	26	17	16	15	14	14	13
250	24	16	15	14	13	13	13
260	21	16	15	14	13	13	13
270	20	16	15	14	14	13	13
280	17	14	14	13	13	13	12
290	16	14	13	13	13	12	12
300	17	14	13	13	12	12	12
310	18	14	13	13	12	12	12
320	19	14	13	13	13	12	12
330	20	14	13	13	13	12	12
340	25	14	13	12	12	12	12
350	27	14	13	13	12	12	12

Maksimum= 32.42 i afstand 100 m og retning 210 grader i 197707 (yyyymm)

Tolkning af resultater

Beregningerne er foretaget med den nye OLM-version 7.0, hvor der anvendes 10-årige meteorologiske data fra Aalborg, hvilket betyder, at der skal foretages en skarp tolkning af resultaterne.

Der er vurderet på:

- Nærmeste enkeltbolig/nabobeboelse (Bagmarken 6) 245 meter fra lugtcentrum
- Nærmeste enkeltbolig/nabobeboelse (Bagmarken 2) 255 meter fra lugtcentrum

Byzone, sommerhusområde og samlet bebyggelse ligger i så stor afstand, at lugtgenekriterierne uden videre er opfyldt.

Lugtafsætningen ved nabobeboelse må højst være 15 OU.

Lugtafsætningen er 12 OU i en afstand af 245 meter fra lugtcentrum i retning 340-350°, som er den retning nabobeboelsen på Bagmarken 6 ligger i.

Lugtafsætningen er 12-13 OU i en afstand af 255 meter fra lugtcentrum i retning 210-220°, som er den retning nabobeboelsen på Bagmarken 2 ligger i.

Dermed er lugtgenekriterierne for lugtafsætning ved nabobeboelse i landzone og samlet bebyggelse opfyldt.

Vedlagte bilag

Bilag A: OML-beregning

Bilag B: Placering af afkast

Bilag C: Koordinater til OML

**Bilag A – Resultatfil fra OML-ansøgte ventilationsforhold
(vedhæftet som selvstændig pdf)**

Bilag B – oversigt over afkast ansøgte ventilationsforhold

Bilag C – koordinater til OML-ansøgte ventilationsforhold

Byzone/sommerhusområde og samlet bebyggelse fremgår ikke af kortet ovenfor, da disse områder ligger i så stor afstand til staldene på Bagmarken 4, at lugtgenekravene uden videre er opfyldt.

BILAG 5– REDEGØRELSE FOR MEGET ÆNDREDE VENTILATIONS-FORHOLD

Indledning

I henhold til Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 26. juni 2022 (20/13333) skal der ved en vurdering af om en OML-beregning kan erstatte FMK-modellen foretages en beregning af "normal ventilation" for derved at kunne sammenstille denne beregning med det konkrete projekt, hvor der er "væsentlige ændrede ventilationsforhold". Beregningen af "normal ventilation" skal der ifølge nævnets afgørelse ske en fordeling af afkastene så disse er jævnt fordelt over tagfladen, da denne placering af afkastene dermed tager udgangspunkt i de ventilationsforhold, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen af FMK-modellen.

OML-beregning

Forudsætninger

I tabel 1 nedenfor fremgår forudsætningerne for lugtberegningen med "normale ventilationsforhold", hvor afkastene er jævnt fordelt over tagfladen.

Tabel B4. Data til OML. Afkast ved "normal ventilation".

Stald nr.	Afkast nr.	X-koordinat	Y-koordinat	Ydelse [m³]	Diameter på afkast [m]	Produktions areal (stiplader)	OU/s pr. afkast	Staldsystem:	Afkast-højde [m]	Kip-højde [m]	Generel bygningshøjde [m]
1	1	581069	6125543	11.150	0,80	1.340 m² (4.465 stipl.)	1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	7,0
1	2	581081	6125545	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	7,0
1	3	581068	6125552	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	7,0
1	4	581080	6125553	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	7,0
1	5	581067	6125560	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	7,0
1	6	581079	6125562	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	7,0
1	7	581066	6125569	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	7,0
1	8	581078	6125571	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	8,0
1	9	581065	6125578	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	,5	7,0	8,0
1	10	581077	6125580	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	8,0
1	11	581064	6125586	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	8,0
1	12	581076	6125588	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	8,0
1	13	581062	6125595	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	8,0
1	14	581074	6125597	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	8,0
1	15	581061	6125604	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	8,0
1	16	581073	6125606	11.150	0,80		1.759	Del. spalter (>25 % fast gulv)	5,5	7,0	8,0
2	17	581102	6125578	20.000	1,10	2.400 m² (8.000 stipl.)	3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0
2	18	581118	6125580	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0
2	19	581100	6125588	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0
2	20	581116	6125590	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0
2	21	581098	6125598	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0
2	22	581114	6125601	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0
2	23	581097	6125608	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0
2	24	581113	6125611	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0
2	25	581095	6125621	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0
2	26	581111	6125623	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0
2	27	581094	6125631	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv)	6,5	8,0	8,0

2	28	581110	6125633	20.000	1,10	2.400 m ² (8.000 stipl.)	3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
2	29	581092	6125641	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
2	30	581108	6125643	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
2	31	581091	6125651	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
2	32	581107	6125654	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	33	581150	6125585	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	34	581166	6125587	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	35	581149	6125595	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	36	581164	6125597	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	37	581147	6125605	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	38	581163	6125608	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	39	581145	6125615	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	40	581161	6125618	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	41	581144	6125628	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	42	581160	6125630	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	43	581142	6125638	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	44	581158	6125640	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	45	581141	6125648	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	46	581157	6125650	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	47	581139	6125658	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
3	48	581155	6125660	20.000	1,10		3.150	Del. spalter (>25 % fast gulv	6,5	8,0	8,0	
Total lugtemission							128.944.					

Resultater fra OML-beregning

På bilag A fremgår OML-beregningen i sin helhed. Resultatfilen fremgår nedenfor.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 95%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	100	200	220	230	240	245	Afstand (m) 255
0	51	34	32	30	29	28	27
10	51	37	34	33	31	31	29
20	56	38	35	34	32	31	30
30	65	39	36	34	33	32	31
40	67	37	34	33	31	31	29
50	64	35	32	31	30	29	28
60	63	36	33	32	31	30	29
70	62	36	33	32	31	30	29
80	63	38	35	34	32	32	32
90	60	38	36	34	33	32	31
100	59	36	34	33	32	31	30
110	63	37	35	33	32	31	30
120	57	36	33	32	30	30	29
130	54	34	32	30	29	29	28
140	50	33	30	29	28	27	27
150	51	32	30	29	28	28	27
160	51	34	31	30	28	28	27
170	49	35	32	31	30	30	28
180	50	37	34	33	31	30	29
190	54	39	36	34	32	32	30
200	63	41	37	35	33	33	31
210	80	38	34	32	31	30	29
220	77	41	37	35	33	33	31
230	81	43	39	37	36	35	33
240	77	43	39	37	35	35	33
250	75	40	36	35	33	32	31
260	71	40	36	35	33	32	31
270	68	38	36	34	32	31	30
280	62	36	33	32	31	30	29
290	63	38	34	32	31	30	29
300	60	36	34	32	31	30	29
310	58	35	32	32	31	30	29
320	56	33	30	29	28	27	26
330	56	34	32	31	30	29	28
340	53	35	32	31	30	29	28
350	51	33	30	29	28	28	27

Maksimum= 80.62 i afstand 100 m og retning 230 grader i 197708 (yyyy-mm)

Tolkning af resultater

Beregningerne er foretaget med den nye OLM-version 7.0, hvor der anvendes 10-årige meteorologiske data fra Aalborg, hvilket betyder, at der skal foretages en skarp tolkning af resultaterne.

Der er vurderet på:

- Nærmeste enkeltbolig/nabobeboelse (Bagmarken 6) 245 meter fra lugtcentrum
- Nærmeste enkeltbolig/nabobeboelse (Bagmarken 2) 255 meter fra lugtcentrum

Byzone, sommerhusområde og samlet bebyggelse ligger i så stor afstand, at lugtgenekriterierne uden videre er opfyldt.

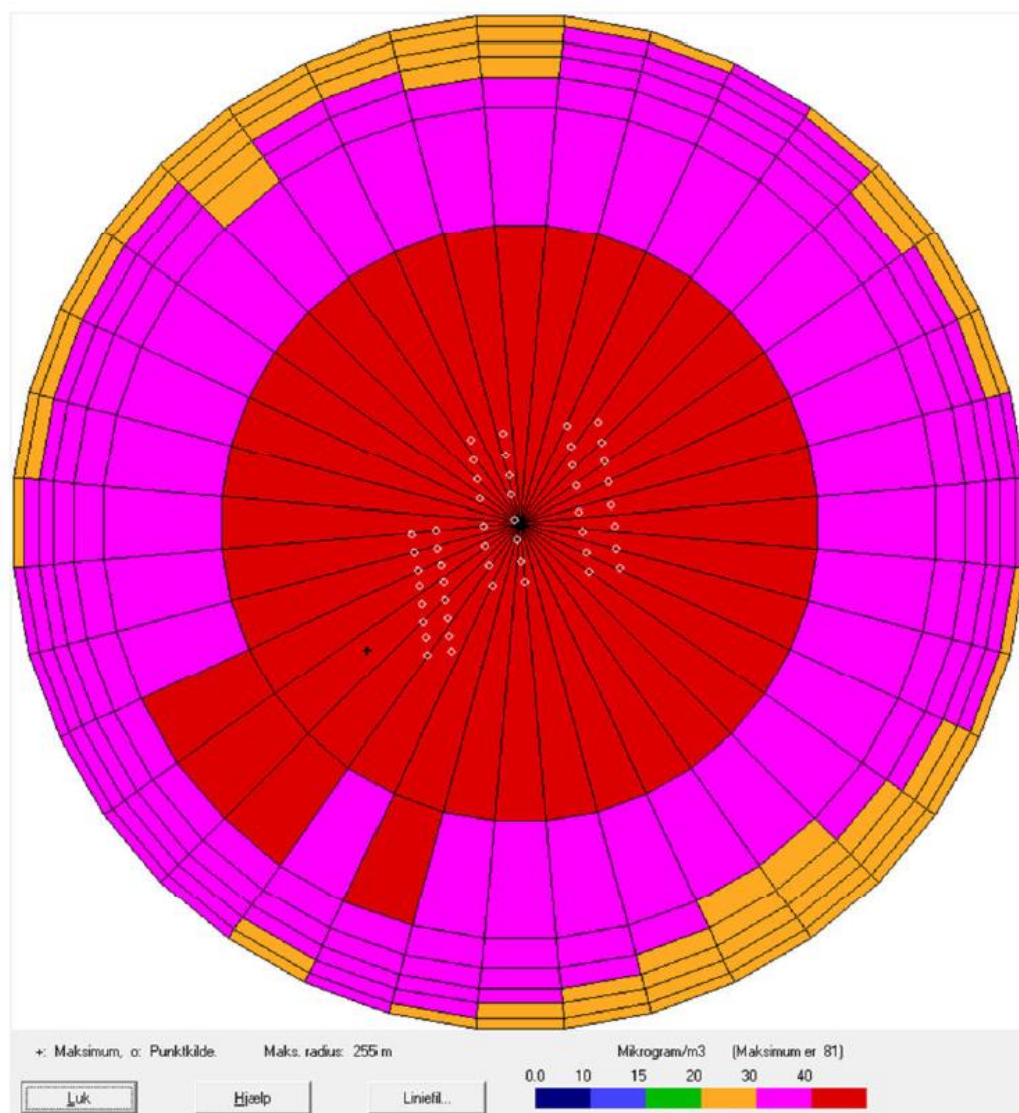
Lugtafsætningen ved nabobeboelse må højst være 15 OU.

Lugtafsætningen er 28-29 OU i en afstand af 245 meter fra lugtcentrum i retning 340-350°, som er den retning nabobeboelsen på Bagmarken 6 ligger i.

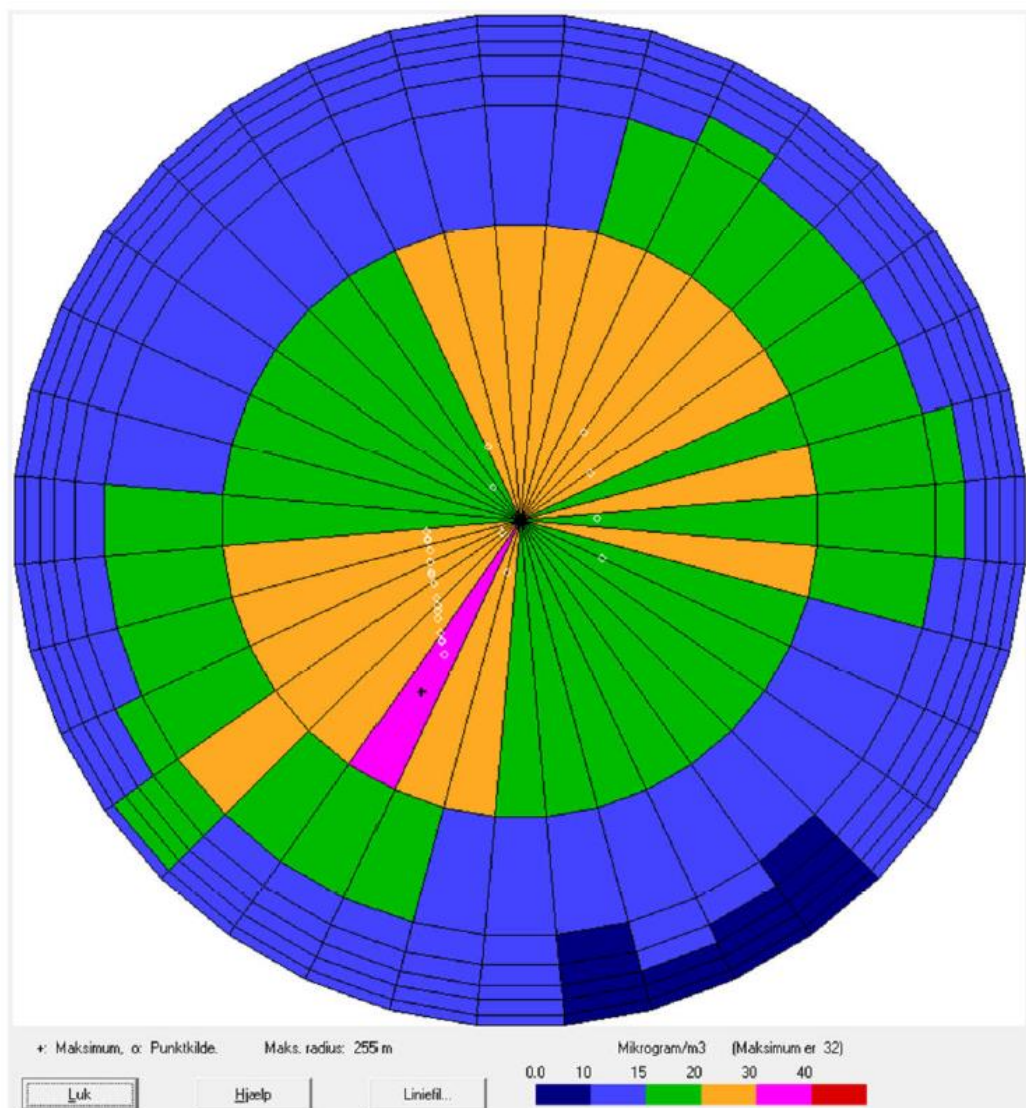
Lugtafsætningen er 29-31 OU i en afstand af 255 meter fra lugtcentrum i retning 210-220°, som er den retning nabobeboelsen på Bagmarken 2 ligger i.

Sammenstilling af OML-beregninger

Nedenfor er der vist en grafisk fremstilling af lugtudbredelsen fra staldanlægget ved normale ventilationsforhold og ved meget ændrede ventilationsforhold.

Figur B4a. Lugtspredning i lokalområdet ved normalventilation.

Figur B4b. Lugtspredning i lokalområdet ved ansøgt væsentligt ændrede ventilationsforhold.

Konklusion grafisk fremstilling af normal vs. ændret ventilation

Som det fremgår af figur B4a og B4b er der en meget ændret lugtspredning fra staldanlægget som følge af de ændrede ventilationsforhold.

Lugtspredningen i lokalområdet reduceres væsentligt i alle retninger.

Konklusion af resultatfil for lugtafsætning normal vs. ændret ventilation

Som det fremgår af resultatfilerne på side 39 i bilag 4 og side 46 i bilag 5 falder lugtafsætningen ved de nærmeste nabobeboelser med ca. 59 % som følge af de meget ændrede ventilationsforhold.

Konklusion vedrørende FMK-modellen og ændret ventilation

Beregnen efter FMK-modellen viser, at lugtgeneafstanden er 271 meter for enkelt bolig i landzone (jf. tabel 4b i afsnit 5.1 på side 14).

Den beregnede lugtgeneafstand med den ansøgte ændrede ventilation er 220 meter for enkelt bolig i landzone, hvilket er ca. 19 % kortere end den beregnede lugtgeneafstand med FMK-modellen.

Samlet konklusion normalventilation vs. ansøgt ændret ventilation

Det vurderes, at der er tale om meget ændrede ventilationsforhold, da:

- lugtspredningen i lokalområdet ændres væsentligt
- den beregnede lugtafsætning ved de nærmeste nabobeboelser reduceres med ca. 59 %.
- lugtgeneafstanden i forhold til FMK reduceres med ca. 19 % for enkeltbolig i landzone.

Vedlagte bilag

Bilag A: OML-beregning-normalventilation

Bilag B: Placering af afkast-normalventilation

Bilag C: Koordinater til OML-normalventilation

**Bilag A – Resultatfil fra OML (vedhæftet som selvstændig pdf-fil)
normalventilation**

Bilag B – oversigt over afkast-normalventilation

Bilag C – koordinater til OML-normalventilation

Byzone/sommerhusområde og samlet bebyggelse fremgår ikke af kortet ovenfor, da disse områder ligger i så stor afstand til staldene på Bagmarken, at lugtgenerne umiddelbart er opfyldt.

Bilag 3: Beregningsforudsætninger for OML

I det efterfølgende redegøres der for de inputdata, der indgår i OML-beregningerne for begge scenarier (med og uden afvigende ventilationsforhold).

Meteorologiske data

Ansøger har anvendt "Aalborg" meteorologiske datasæt som baggrund for begge scenarier.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at det er det korrekte vejrdatasæt, der ligger til grund for OML-beregningerne.

Ruhedslængde

I OML-beregningerne for begge scenarier indgår en ruhed på 0,1 m.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at det er den korrekte ruhed, der ligger til grund for OML-beregningerne.

Terræn

I OML-beregningerne for ansøgningen er terrænhældningen sat til 6 grader ved begge scenarier. Ansøger har ikke redegjort yderligere for terrænhældningerne.

Normalt er terrænets forløb i afstande større end ca. 20 skorstenshøjder uinteressante for indvirkningen på lugtudspredelsen. I tilfældet for denne sag er nærmeste kritiske nabo inden for 20 gange skorstenshøjden fra husdyrbruget.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer i denne sag, at nærmeste kritiske nabo (Bagmarken 2) er ca. 23 gange skorstenshøjden fra husdyrbruget.

Derfor har Faaborg-Midtfyn Kommune valgt, ikke at afvise, at terrænhældningen kan være relevant i denne sag, og at det derfor er ok, at den inddrages.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at terrænhældningerne stemmer overens med terrænhøjderne i inputtabellerne (jf. terrænhøjdetabeller på Bilag 4) for de kritiske punkter. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at terrænhældningen kan accepteres.

Terrænhøjde

Terrænhøjden er sat til, at ikke alle terrænhøjder er ens.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at dette er korrekt på grund af koteændringer fra skorsten på husdyrbruget til nærmeste kritiske nabo, jf. terrænafsnit ovenfor.

Receptorhøjde

Receptorhøjden er sat til 1,5 m, hvilket er korrekt.

Temperatur

Der er i beregningen af lugtbelastningen anvendt en temperatur i afkastene på 20°C (293 K - kelvin), hvilket er korrekt.

Bygningskorrektion

Generel bygningskorrektion

Jf. "Brugervejledning: Introduktion til spredningsmodellen OML-Multi 6.0", er der "...tale om en generel bygningseffekt, hvis bygningen er opført i tilslutning til kilden, eller hvis bygningen ligger ganske tæt ved kilden og - set fra kilden - har en vinkeludstrækning på 90 grader eller mere."

Når OML-modellen kræver specifikation af en "generel bygningshøjde", skal brugeren angive den beregningsmæssige højde af en eventuel bygning, der giver anledning til en generel bygningseffekt. Dersom afkastet er fritstående, eller bygningen er lavere end 1/3 af afkasthøjden, kan man angive "0" i feltet for den generelle bygningshøjde."

For scenarierne i den konkrete sag er bygningshøjden for Stald 1 lavere end for Stald 2 og 3, hvis højde er ens. I tabel B3.1 og B.3.2 er der lavet en vurdering af, hvorvidt, der skal indregnes en generel bygningskorrektion (korrektion for kiphøjde) i inputdata på Bilag 4.

Tabel B3.1. Inputdata for generel bygningskorrektion for scenariet med normale ventilationsforhold (alm. afkast).

Stald	Afkast nr.	Er der bygninger med en vinkeludstrækning på 90 grader eller mere?	Skal kiphøjde (HB) korrigeres?	Kiphøjde i inputdata
Stald 1	1 – 7	Nej	Nej	7,0 m
	8 – 16	Ja	Ja	8,0 m

Ansøger har korrigeret kiphøjden afkast fra 1 – 7.

Tabel B3.2. Inputdata for generel bygningskorrektion for scenariet med afvigende ventilation (ansøgt).

Stald	Afkast nr.	Er der bygninger med en vinkeludstrækning på 90 grader eller mere?	Skal kiphøjde (HB) korrigeres?	Kiphøjde i inputdata
Stald 1	1 – 7	Nej	Nej	7,0 m
	8 – 16	Ja	Ja	8,0 m

Ansøger har korrigeret kiphøjden afkast fra 1 – 7.

Faaborg-Midtfyn vurderer, at den generelle bygningskorrektion er korrekt.

Retningsafhængige bygningskorrektion

Der er i OML-inputtet ingen retningsafhængige bygningsdata.

For at der skal tages højde for omkringliggende bygninger, skal følgende 3 kriterier være opfyldt²¹:

1. Er den nærmeste del af bygningen nærmere end 2 x "beregningsmæssig bygningshøjde" (kiphøjden)?
2. Er bygningens kiphøjde højere end 1/3 afkastets højde, regnet fra jord/terræn?
3. Har bygningen, set fra afkastet, en vinkeludstrækning på mere end 5 grader?

Hvorvidt de ovenstående kriterier er opfyldt, fremgår af Tabel B3.3.

Tabel B3.3. Vurdering af kriterier for retningsafhængige bygningsdata.

Stald	Kiphøjde (HB)	2 x HB	Er bygninger nærmere end 2 x HB? ^a	Er HB > 1/3 af skorstenshøjden?	Har bygningen, set fra afkastet, vinkeludstrækning > 5 grader?	Bygning medregnes?
Stald 1	7,0	14,0	Nej	Ja	Ja	Nej
	8,0	16,0	Nej	Ja	Ja	Nej
Stald 2	8,0	16,0	Nej	Ja	Ja	Nej
Stald 3	8,0	16,0	Nej	Ja	Ja	Nej

^a Afstanden mellem kilde og bygning.

Der kan efterfølgende være tale om henholdsvis en generel bygningseffekt og en retningsafhængig bygningseffekt. Bygningseffekten er generel, hvis bygningen er opført i tilslutning til kilden – det vil sige i alle de tilfælde, hvor afkastet er placeret på bygningen vil der være en generel bygningseffekt. Beregningerne er gennemført med en generel bygningseffekt for alle bygninger.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at det er korrekt, der i OML-beregningerne ikke tages højde for retningsafhængig bygningsdata.

Redegørelse for kriterier for fælles afkast

Ansøger ønsker at benytte fælles afkast (centrale afkast) i ansøgt drift. Ved ønske om fælles afkast, skal følgende kriterier være opfyldt²²:

²¹ Brugervejledning: Introduktion til spredningsmodellen OML-Multi 6.0.

- Afkastene skal være helt sammenlignelige med hensyn til afkasthøjde, røggastemperatur og røggashastighed.
- Afkastene skal ligge ganske tæt ved hinanden dvs. at den frie afstand mellem yderkanter af naboafkast skal være mindre end ca. 20% af den ydre diameter, og at flere end to afkast skal være samlet i et tilnærmet kvadrat eller cirkel.
- Staldventilationen skal være mindst 7 m/s.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på baggrund af ansøgers redegørelse i den indsendte miljøkonsekvensrapport (Bilag 2) samt OML-outputdata, at kriterierne for fælles afkast er opfyldt.

Lugtemission

Beregningen af lugtbelastningen i omgivelserne tager desuden udgangspunkt i en beregnet lugtemission fra de enkelte staldafsnit. Lugtemissionen er beregnet ud fra produktionsarealets størrelse og Miljøstyrelsens standardmissionsfaktorer for forskellige dyretyper (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3, B). Indgangsdata fremgår af de efterfølgende tabeller (Tabel B3.4, Tabel B3.5, Tabel B3.6 og Tabel B3.7).

Tabel B3.4. Inputdata for scenariet med normale ventilationsforhold (alm. afkast).

Stald	OU pr. m ²	m ²	OU i alt (uden teknologi)	Bygning Højde (m)	Afkast Højde (m)	Antal afkast	OU pr. afkast	Afkast nr.
Stald 1	21	1.340	28.140	7,0	5,5	16	1.759	1 – 7
				8,0 ^a				8 – 16
Stald 2		2.400	50.400	8,0	6,5	16	3.150	17 – 32
Stald 3		2.400	50.400	8,0	6,5	16	3.150	33 – 48
I alt		6.140	128.940					

^a Teoretisk kiphøjde på baggrund af generel bygningskorrektur.

Inputdata er korrekt.

Tabel B3.5. Inputdata for scenariet med afvigende ventilationsforhold (ansøgt).

Stald	OU pr. m ²	m ²	OU i alt (uden teknologi)	Bygning Højde (m)	Afkast Højde (m)	Antal afkast	OU pr. afkast	Afkast nr.
Stald 1	21	1.340	28.140	7,0	7,5	16	1.759	1 – 7
				8,0 ^a				8 – 16
Stald 2		2.400	50.400	8,0	9,2	4	12.600	17 – 20
Stald 3		2.400	50.400	8,0	9,2	4	12.600	21 – 24
I alt		6.140	128.940					

^a Teoretisk kiphøjde på baggrund af generel bygningskorrektur.

Inputdata er korrekt.

Ansøger oplyser i ansøgningens miljøkonsekvensrapport, at antallet af stipladser er henholdsvis 4.465 stk., 8.000 stk. og 8.000 stk. for stald 1, 2 og 3. Dette svarer til ca. 0,3 m²/stiplads.

Da der er tale om en smågriseproduktion, er Faaborg-Midtfyn Kommune sig enig i denne betragtning.

Tabel B3.6. Dimensionering af lugtbehov for scenariet med normale ventilationsforhold (alm. afkast).

Stald	Produktionsareal	Stipladser	Luftbehov m ³ /t pr. stiplads ^a	Ventilationsydelse i alt (m ³ /t)	Antal afkast	Ventilationsydelse pr. afkast (m ³ /t)
Stald 1	1.340	4.465	40	178.560	16	11.160
Stald 2	2.400	8.000	40	320.000	16	20.000
Stald 3	2.400	8.000	40	320.000	16	20.000
I alt	6.140	20.465		81.8560		

^a Maksimal ventilation, <https://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

²² Fagligt notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi - [Anmodning fra Miljø- og Fødevareklagenævnet \(au.dk\)](#)

Tabel B3.7. Dimensionering af lugtbehov for afvigende ventilationsforhold (ansøgt).

Stald	Produktions-areal	Stipladser	Luftbehov m ³ /t pr. stiplads ^a	Ventilationsydelse i alt (m ³ /t)	Antal afkast	Ventilationsydelse pr. afkast (m ³ /t)
Stald 1	1.340	4.465	40	178.560	16	11.160
Stald 2	2.400	8.000	40	320.000	4	80.000
Stald 3	2.400	8.000	40	320.000	4	80.000
I alt	6.140	20.465		818.560		

^a Maksimal ventilation, <https://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

I Tabel B3.8 og B3.9 er der redegjort for røggashastigheden for situationen med normal ventilation og ved afvigende ventilationsforhold (ansøgt drift).

Tabel B3.8. Vertikal røggashastighed for normale ventilationsforhold (alm. afkast).

Stald	Temp. (°C)	Ventilationsydelse pr. afkast		Miljø-kryds	Afkast			Vertikal røggashastighed (m/s) ^b
		m ³ /time	m ³ /sek.		Udvendig diameter (m) ^a	Indvendig diameter (m)	Indvendig radius (m)	
Stald 1	20	11.160	3,1	-	0,84	0,8	0,4	6,2
Stald 2		20.000	5,6	-	1,2	1,1	0,55	5,9
Stald 3		20.000	5,6	-	1,2	1,1	0,55	5,9

^a Udvendige diameter er fast i hele afkastets længde.

^b m³ luft pr sek./ (π x r²)

Tabel B3.9. Vertikal røggashastighed for scenariet med afvigende ventilationsforhold (ansøgt).

Stald	Temp. (°C)	Ventilationsydelse pr. afkast		Miljø-kryds	Afkast			Vertikal røggashastighed (m/s) ^b
		m ³ /time	m ³ /sek.		Udvendig diameter (m) ^a	Indvendig diameter (m)	Indvendig radius (m)	
Stald 1	20	11.160	3,1	-	0,84	0,8	0,4	6,2
Stald 2		80.000	22,2	+	1,87	1,87	0,94	8,1^c
Stald 3		80.000	22,2	+	1,87	1,87	0,94	8,1^c

^a Udvendige diameter er fast i hele afkastets længde.

^b m³ luft pr sek./ (π x r²)

^c Stemmer overens med miljøkryds i afkast, hvilket svarer til en forøgelse i røggashastigheden med 40 %.

Som det fremgår af den miljøtekniske redegørelse, vil der blive stillet vilkår til følgende i forhold til afkastene: antal, placering, højde, miljøkryds, indre og ydre diameter, ventilationsydelse på staldniveau og dokumentation for monterede afkast (jf. vilkår 33 – 37). Derudover stilles der i den miljøtekniske redegørelse ligeledes vilkår om dyretype, staldindretning (jf. vilkår 3).

Røggashastighed

En af forudsætningerne for om husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes er, at det i alle afkast er muligt at opnå den røggashastighed, der indgår i beregningerne.

Røggashastigheden er afhængig af den indre diameter og volumenmængden i afkastet.

En øget ventilationsydelse er blandt andet med til at resulterer i en øget røggashastighed. Som tommelfingerregel er røggashastigheder over 16 m/s ikke gunstige for husdyrbruget, da strømforbruget ellers bliver højt.

Det tidligere Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) har oplyst, at i IT-ansøgningssystemet beregninger er det forudsat, at lugtemissionen er proportionel med luftmængden i afkastene. Det vil sige, at hvis behovet for ventilation er lavt (- f.eks. ved lave temperaturer) vil lugtemissionen fra stalden tilsvarende være lav, og den lugtkoncentration, der efterfølgende opleves i omgivelserne, vil dermed også være lavere end det, der f.eks.

opleves, når der er et stort ventilationsbehov. Husdyrbruglovens genekriterier vil i disse situationer med stor sandsynlighed også være overholdt uanset, at der ikke opnås maksimal røggashastighed. Det skal dog sikres, at den maksimale røggashastighed kan opnås i de perioder, hvor ventilationsbehovet er størst.

Senere i Bilag 3 redegøres der for, om den gennemførte OML-beregning giver et retvisende billede af de faktiske forhold. I den sammenhæng er det væsentligt, at anlæggets ventilationskapacitet er sammenlignelig med en vejledende ventilationskapacitet inden for en 95%-fraktil for ventilationskapacitet²³. Er dette ikke tilfældet vil de anvendte standardlugtemissioner ikke være retvisende, og beregningsresultatet vil derfor ikke kunne opnås i praksis.

De to ovenfor beskrevne situationer indebærer, at der på den ene side skal sikres, at der kan opnås en maksimal røggashastighed i de perioder, hvor der er størst behov for ventilation, og på den anden side må røggashastigheden – og indirekte ventilationskapacitet – ikke være større end, at standardlugtemissionerne fortsat kan anvendes.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at ovenstående kan imødekommes ved at fastsætte vilkår, om ventilationskapacitet og indre diameter (jf. vilkår 35 – 36).

Det skal desuden bemærkes, at den angivne røggashastighed og den heraf beregnede spredning af lugt forudsætter, at afkastene ikke udstyres med en konus jf. teknologiske institut²⁴. En konus anvendes til at øge trykstabiliteten omkring ventilatoren, mindske energiforbruget samt sikre bortledning af regnvand fra afkastets sider til tagfladen frem for til staldrummet. Der stilles derfor også vilkår med fastsættelse af den ydre diameter (jf. vilkår 35). Vilkåret skal forstås sådan, at den ydre diameter skal være fast/ens i hele afkastets længde.

Miljøkryds

Der er anvendt miljøkryds i alle fællesafkast. Miljøkrydset kan anvendes som virkemiddel til at sikre, at husdyrbruglovens lugtgenekriterier kan overholdes.

Miljøkryds er ikke optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste over godkendte virkemidler. Natur- og miljøklagenævnet har dog i afgørelsen NMK-132-00750 og NMK-132-00756 udtalt følgende:

"Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse, at det på baggrund af Højesteretsdommen U2003.573H, samt Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser NMK-132-00132 og NMK-132-00705 kan lægges til grund, at effekten af miljøkryds implementeres i OML-beregningen ved at reducere afkastenes diameter, så afkasthastigheden øges med 40%".

Det er dermed Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at klagenævnet anerkender brugen af miljøkryds som virkemiddel til at reducere lugtbelastningen, og samtidig anviser en metode til, hvordan effekten af miljøkrydset skal indgå i OML-beregningen.

Den udvendige og indvendige diameter, der fremgår af Tabel B3.9 er en teoretisk diameter, der beregningsmæssigt skal benyttes som inputdata for at korrigere for miljøkryds. De faktiske diametre afviger fra de teoretiske.

Hvert fælles afkast er sat til at have en teoretisk indre diameter på 1,87 m. Den teoretiske indre diameter for et fælles afkast beregnes på baggrund af formlen: kvadratroden af summen af alle afkastdiametre i anden potens. I det ansøgte projekt indgår der 4 afkast i hvert fællesafkast. Dette medfører på baggrund af den beskrevne formel en indre teoretisk diameter for hvert afkast i fællesafkastet på 0,94 m.

En 40 % forøgelse i afkasthastigheden svarer til en 15 % reduktion af den indre diameter.

²³ Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES; http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

²⁴ Teknologisk Institut, Karen Sørensen. Notat, Gennemgang af OML-beregning for spredning af lugt omkring udvidelse af husdyrbrug med slagtesvin. Gennemgang af datagrundlag og OML-beregning for slagtesvinproduktion i Middelfart Kommune, 22. september 2017.

Derfor vil den faktiske indvendige diameter være 15 % højere end den beregnede og dermed være på ca. 1,1 m. Der stilles vilkår til denne faktiske indvendige diameter (jf. vilkår 35). Den faktiske ydre diameter er jf. miljøkonsekvensrapporten (Bilag 2) sat til ca. 1,2 m.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at beregningerne er udført korrekt, og at effekten af miljøkryds derved kan indgå i OML-beregningen og anvendes til opfyldelse af husdyrbruglovens lugtkriterier.

Vurdering af OML-beregning i praksis

Natur- og Miljøklagenævnet har i 2017 truffet afgørelse²⁵ om godkendelse af et husdyrbrug i Svendborg Kommune, hvor opfyldelse af husdyrbruglovens lugtgenekriterier er baseret på en konkret OML-beregning.

Det fremgår af klagenævnets afgørelse, at kommunen skal vurdere, hvorvidt den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis. I relation hertil redegør klagenævnet for, at Miljøstyrelsens standardlugtemissioner, som anvendt som kildestyrke i den gennemførte OML-beregning, kun er repræsentativ for de forhold, hvorunder de er udtaget. Der redegøres for, at lugtemissionen er fastlagt som produkt af ventilationsydelsen og lugtkoncentrationen, og at lugtkoncentrationen er afhængig af ventilationsydelsen, og derfor vil ændre sig sammen med ændringer i ventilationsydelsen. Der redegøres yderligere for, at Miljøstyrelsens standardlugtemissioner for svinebrug stammer fra en empirisk undersøgelse fra 2006, hvor målingerne er foretaget ved en udetemperatur på 20° C²⁶.

Klagenævnet har efterfølgende gennemført en sammenligning af den faktiske ventilationsydelse pr. stiplads og en vejledende maksimal ventilationsydelse²⁷. I de tilfælde, hvor der ikke er rimelig overensstemmelse mellem den faktiske og vejledende ventilationsydelse, er det undersøgt, hvorvidt den faktiske ventilationsydelse er større end 95%-fraktilen for ventilationsydelsen i undersøgelsen fra 2006. Ifølge klagenævnet og den nævnte undersøgelse angiver 5%- og 95%-fraktilerne det interval, hvor 90% af målingerne ligger, og intervallet anses for repræsentativt for målingerne (standardlugtemissionerne). Hvis en faktiske ventilationsydelse ligger uden for de nævnte fraktiler, har klagenævnet konkluderet, at de anvendte standardlugtemissioner ikke er repræsentative for de anvendte ventilationsydelser, og at der derfor er usikkerhed om, hvorvidt den konkrete OML-beregning giver et retvisende billede af de faktiske forhold.

Der i de konkrete OML-beregning for denne ansøgning om etablering af husdyrproduktionen på Bagmarken 4, 5672 Broby, anvendt de vejledende ventilationsydelser for ventilation m³/time pr. stiplads.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer derfor, at det ikke er nødvendigt at gennemføre en yderligere vurdering af, om disse emissioner er repræsentative for de anvendte ventilationsydelser. Da der er benyttet de vejledende ventilationsydelser, ligger ventilationsydelserne for det ansøgte projekt naturligt indenfor 95%-fraktilen. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer derfor, at standardlugtemissionerne i OML-beregningerne kan anvendes, og at OML-beregningen giver et retvisende billede af de faktiske forhold. Det er dermed i praksis muligt at opnå de kortere geneafstande, som OML-beregningerne angiver.

²⁵ NMK-132-00750. Afgørelse i sag om miljøgodkendelse af et svinebrug på en ejendom beliggende i Svendborg Kommune.

²⁶ Meddelelse nr. 742 af 29 marts 2006, SEGES; http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

²⁷ Ventilationskapacitet, SEGES juni 2005 opdateret august 2011. <http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

Bilag 4: OML outputdata

Output for normal ventilation

Udskrevet: 2023/11/10 kl. 11:41
Dato: 2023/11/10

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til Max Jakobsen Miljørådgivning, Lindøalleen 101, 5330 Munkebo

Side 1

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.100 m

Største terrænhældning = 6 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 7 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 581116., 6125609.
og radierne (m): 100. 200. 220. 230. 240.
245. 255.

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2 (Har kun betydning ved VVM-deposition)

Udskrevet: 2023/11/10 kl. 11:41
 Dato: 2023/11/10

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 2

Terrænhøjder [m]							
Retning (grader)	100	200	220	230	240	245	Afstand (m) 255
0	29.1	29.9	29.8	29.2	29.1	28.9	28.9
10	29.2	29.7	30.1	30.0	29.5	29.5	29.3
20	29.2	30.0	30.2	30.0	29.7	29.7	29.6
30	29.2	29.1	29.4	29.5	29.4	29.4	29.4
40	29.0	28.0	28.2	28.5	28.2	28.5	28.2
50	29.0	26.7	26.6	26.7	26.5	26.8	26.5
60	28.6	26.0	25.8	25.7	25.8	25.7	25.6
70	28.4	26.5	26.2	26.2	26.3	26.7	27.1
80	28.3	27.3	27.7	28.0	28.0	28.4	29.5
90	27.9	28.5	29.0	29.0	29.1	29.1	29.0
100	28.4	28.2	28.8	29.0	29.1	29.2	29.1
110	28.5	28.7	29.2	29.3	29.5	29.6	29.6
120	28.9	29.2	29.2	29.4	29.3	29.5	29.7
130	29.2	29.3	29.1	29.0	29.0	29.0	29.3
140	30.0	29.2	29.2	29.2	29.1	29.0	29.1
150	30.1	29.1	29.2	29.0	29.1	29.1	29.1
160	30.3	30.1	29.5	29.4	29.2	29.2	29.0
170	30.1	30.8	30.0	29.6	29.4	29.4	29.0
180	30.0	31.6	30.6	30.2	29.5	28.6	28.6
190	30.0	32.0	30.7	30.3	29.9	29.9	29.4
200	29.6	32.3	31.5	30.7	30.4	30.4	30.0
210	29.8	32.7	31.9	31.3	30.9	30.8	30.9
220	29.5	32.8	31.5	31.3	31.6	31.4	31.2
230	29.5	32.7	32.4	32.0	31.7	31.6	31.4
240	29.7	31.2	31.6	31.4	31.4	31.1	31.1
250	29.6	29.3	29.3	29.0	28.8	28.8	28.9
260	28.6	28.3	28.0	27.7	27.5	27.6	27.7
270	29.1	28.3	28.5	28.3	27.9	27.6	27.3
280	28.9	27.9	27.8	27.7	27.4	27.1	26.8
290	29.0	28.4	27.7	27.1	27.0	27.0	26.8
300	29.0	28.1	28.4	28.3	28.2	27.7	28.0
310	29.0	27.5	28.3	28.7	28.7	28.6	28.5
320	28.8	28.3	27.9	28.0	28.1	28.1	27.4
330	28.6	28.6	28.7	29.0	29.0	28.9	28.8
340	29.0	29.1	29.4	29.3	29.1	29.1	29.0
350	29.1	29.4	29.2	29.0	28.9	28.9	28.8

Udskrevet: 2023/11/10 kl. 11:41
 Dato: 2023/11/10

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 3

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kildenummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m³/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(K)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1	1	581069.	6125543.	29.0	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
2	2	581081.	6125545.	28.2	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
3	3	581068.	6125552.	28.7	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
4	4	581080.	6125553.	28.2	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
5	5	581067.	6125560.	28.4	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
6	6	581079.	6125562.	28.1	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
7	7	581066.	6125569.	28.4	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
8	8	581078.	6125571.	28.1	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
9	9	581065.	6125578.	28.9	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
10	10	581077.	6125580.	28.5	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
11	11	581064.	6125586.	29.0	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
12	12	581076.	6125588.	28.6	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
13	13	581062.	6125595.	28.9	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
14	14	581074.	6125597.	29.0	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
15	15	581061.	6125604.	28.9	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
16	16	581073.	6125606.	28.7	5.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
17	17	581102.	6125578.	28.0	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
18	18	581118.	6125580.	27.1	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
19	19	581100.	6125588.	28.0	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
20	20	581116.	6125590.	27.1	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
21	21	581098.	6125598.	28.1	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
22	22	581114.	6125601.	27.8	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
23	23	581097.	6125608.	28.3	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
24	24	581113.	6125611.	28.1	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
25	25	581095.	6125621.	28.4	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
26	26	581111.	6125623.	28.2	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
27	27	581094.	6125631.	28.4	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
28	28	581110.	6125633.	28.4	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
29	29	581092.	6125641.	28.1	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
30	30	581108.	6125643.	28.4	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
31	31	581091.	6125651.	28.2	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
32	32	581107.	6125654.	28.6	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
33	33	581150.	6125585.	26.7	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
34	34	581166.	6125587.	27.5	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
35	35	581149.	6125595.	27.0	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
36	36	581164.	6125597.	27.6	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
37	37	581147.	6125605.	27.1	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
38	38	581163.	6125608.	27.9	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
39	39	581145.	6125615.	27.0	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
40	40	581161.	6125618.	28.0	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
41	41	581144.	6125628.	27.2	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
42	42	581160.	6125630.	28.0	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
43	43	581142.	6125638.	27.3	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
44	44	581158.	6125640.	28.0	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
45	45	581141.	6125648.	27.7	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
46	46	581157.	6125650.	28.4	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
47	47	581139.	6125658.	28.4	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000
48	48	581155.	6125660.	28.8	6.5	293.	5.18	1.10	1.20	8.0	3.15E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Udskrevet: 2023/11/10 kl. 11:41
 Dato: 2023/11/10

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
1	6.2	0.3
2	6.2	0.3
3	6.2	0.3
4	6.2	0.3
5	6.2	0.3
6	6.2	0.3
7	6.2	0.3
8	6.2	0.3
9	6.2	0.3
10	6.2	0.3
11	6.2	0.3
12	6.2	0.3
13	6.2	0.3
14	6.2	0.3
15	6.2	0.3
16	6.2	0.3
17	5.9	0.6
18	5.9	0.6
19	5.9	0.6
20	5.9	0.6
21	5.9	0.6
22	5.9	0.6
23	5.9	0.6
24	5.9	0.6
25	5.9	0.6
26	5.9	0.6
27	5.9	0.6
28	5.9	0.6
29	5.9	0.6
30	5.9	0.6
31	5.9	0.6
32	5.9	0.6
33	5.9	0.6
34	5.9	0.6
35	5.9	0.6
36	5.9	0.6
37	5.9	0.6
38	5.9	0.6
39	5.9	0.6
40	5.9	0.6
41	5.9	0.6
42	5.9	0.6
43	5.9	0.6
44	5.9	0.6
45	5.9	0.6
46	5.9	0.6
47	5.9	0.6
48	5.9	0.6

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Udskrevet: 2023/11/10 kl. 11:41
Dato: 2023/11/10

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 5

Side til advarsler.

Udskrevet: 2023/11/10 kl. 11:41
 Dato: 2023/11/10

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 6

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	100	200	220	230	240	245	Afstand (m) 255
0	51	34	32	30	29	28	27
10	51	37	34	33	31	31	29
20	56	38	35	34	32	31	30
30	65	39	36	34	33	32	31
40	67	37	34	33	31	31	29
50	64	35	32	31	30	29	28
60	63	36	33	32	31	30	29
70	62	36	33	32	31	30	29
80	63	38	35	34	32	32	32
90	60	38	36	34	33	32	31
100	59	36	34	33	32	31	30
110	63	37	35	33	32	31	30
120	57	36	33	32	30	30	29
130	54	34	32	30	29	29	28
140	50	33	30	29	28	27	27
150	51	32	30	29	28	28	27
160	51	34	31	30	28	28	27
170	49	35	32	31	30	30	28
180	50	37	34	33	31	30	29
190	54	39	36	34	32	32	30
200	63	41	37	35	33	33	31
210	80	38	34	32	31	30	29
220	77	41	37	35	33	33	31
230	81	43	39	37	36	35	33
240	77	43	39	37	35	35	33
250	75	40	36	35	33	32	31
260	71	40	36	35	33	32	31
270	65	38	36	34	32	31	30
280	62	36	33	32	31	30	29
290	63	38	34	32	31	30	29
300	60	36	34	32	31	30	29
310	58	35	32	32	31	30	29
320	56	33	30	29	28	27	26
330	56	34	32	31	30	29	28
340	53	35	32	31	30	29	28
350	51	33	30	29	28	28	27

Maksimum= 80.62 i afstand 100 m og retning 230 grader i 197708 (yyyymm)

Output for afvigende ventilation (ansøgt scenarie)

Udskrevet: 2023/11/13 kl. 08:19
Dato: 2023/11/13

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til Max Jakobsen Miljørådgivning, Lindøalleen 101, 5330 Munkebo

Side 1

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.100 m

Største terrænhældning = 6 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 7 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 581116., 6125610.
og radierne (m): 100. 200. 220. 230. 240.
245. 255.

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2 (Har kun betydning ved VVM-deposition)

Udskrevet: 2023/11/13 kl. 08:19
 Dato: 2023/11/13

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 2

Terrænhøjder [m]							
Retning (grader)	100	200	220	230	240	245	Afstand (m) 255
0	29.1	29.9	29.8	29.2	29.1	28.9	28.9
10	29.2	29.7	30.1	30.0	29.5	29.5	29.3
20	29.2	30.0	30.2	30.0	29.7	29.7	29.6
30	29.2	29.1	29.4	29.5	29.4	29.4	29.4
40	29.0	28.0	28.2	28.5	28.2	28.5	28.2
50	29.0	26.7	26.6	26.7	26.5	26.8	26.5
60	28.6	26.0	25.8	25.7	25.8	25.7	25.6
70	28.4	26.5	26.2	26.2	26.3	26.7	27.1
80	28.3	27.3	27.7	28.0	28.0	28.4	29.5
90	27.9	28.5	29.0	29.0	29.1	29.1	29.0
100	28.4	28.2	28.8	29.0	29.1	29.2	29.1
110	28.5	28.7	29.2	29.3	29.5	29.6	29.6
120	28.9	29.2	29.2	29.4	29.3	29.5	29.7
130	29.2	29.3	29.1	29.0	29.0	29.0	29.3
140	30.0	29.2	29.2	29.2	29.1	29.0	29.1
150	30.1	29.1	29.2	29.0	29.1	29.1	29.1
160	30.3	30.1	29.5	29.4	29.2	29.2	29.0
170	30.1	30.8	30.0	29.6	29.4	29.4	29.0
180	30.0	31.6	30.6	30.2	29.5	28.6	28.6
190	30.0	32.0	30.7	30.3	29.9	29.9	29.4
200	29.6	32.3	31.5	30.7	30.4	30.4	30.0
210	29.8	32.7	31.9	31.3	30.9	30.8	30.9
220	29.5	32.8	31.5	31.3	31.6	31.4	31.2
230	29.5	32.7	32.4	32.0	31.7	31.6	31.4
240	29.7	31.2	31.6	31.4	31.4	31.1	31.1
250	29.6	29.3	29.3	29.0	28.8	28.8	28.9
260	28.6	28.3	28.0	27.7	27.5	27.6	27.7
270	29.1	28.3	28.5	28.3	27.9	27.6	27.3
280	28.9	27.9	27.8	27.7	27.4	27.1	26.8
290	29.0	28.4	27.7	27.1	27.0	27.0	26.8
300	29.0	28.1	28.4	28.3	28.2	27.7	28.0
310	29.0	27.5	28.3	28.7	28.7	28.6	28.5
320	28.8	28.3	27.9	28.0	28.1	28.1	27.4
330	28.6	28.6	28.7	29.0	29.0	28.9	28.8
340	29.0	29.1	29.4	29.3	29.1	29.1	29.0
350	29.1	29.4	29.2	29.0	28.9	28.9	28.8

Udskrevet: 2023/11/13 kl. 08:19
 Dato: 2023/11/13

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 3

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m³/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(K)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1	1	581077.	6125543.	28.6	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
2	2	581076.	6125549.	28.2	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
3	3	581076.	6125550.	28.2	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
4	4	581075.	6125554.	28.2	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
5	5	581074.	6125561.	28.4	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
6	6	581074.	6125565.	28.4	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
7	7	581074.	6125567.	28.4	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
8	8	581073.	6125571.	28.4	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
9	9	581072.	6125578.	28.7	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
10	10	581071.	6125583.	28.7	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
11	11	581071.	6125584.	28.7	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
12	12	581070.	6125589.	28.9	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
13	13	581070.	6125595.	29.0	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
14	14	581069.	6125600.	29.0	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
15	15	581069.	6125601.	29.0	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
16	16	581068.	6125605.	29.0	7.5	293.	2.89	0.80	0.84	8.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
17	17	581099.	6125648.	28.4	9.2	293.	20.71	1.87	1.87	8.0	0.0126	0.0000	0.0000
18	18	581102.	6125627.	28.4	9.2	293.	20.71	1.87	1.87	8.0	0.0126	0.0000	0.0000
19	19	581106.	6125604.	27.8	9.2	293.	20.71	1.87	1.87	8.0	0.0126	0.0000	0.0000
20	20	581109.	6125584.	27.6	9.2	293.	20.71	1.87	1.87	8.0	0.0126	0.0000	0.0000
21	21	581148.	6125655.	28.6	9.2	293.	20.71	1.87	1.87	8.0	0.0126	0.0000	0.0000
22	22	581151.	6125634.	27.5	9.2	293.	20.71	1.87	1.87	8.0	0.0126	0.0000	0.0000
23	23	581154.	6125611.	27.1	9.2	293.	20.71	1.87	1.87	8.0	0.0126	0.0000	0.0000
24	24	581157.	6125591.	27.3	9.2	293.	20.71	1.87	1.87	8.0	0.0126	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ⁴ /s ³
1	6.2	0.3
2	6.2	0.3
3	6.2	0.3
4	6.2	0.3
5	6.2	0.3
6	6.2	0.3
7	6.2	0.3
8	6.2	0.3
9	6.2	0.3
10	6.2	0.3
11	6.2	0.3
12	6.2	0.3
13	6.2	0.3
14	6.2	0.3
15	6.2	0.3
16	6.2	0.3
17	8.1	2.4
18	8.1	2.4
19	8.1	2.4
20	8.1	2.4

Udskrevet: 2023/11/13 kl. 08:19
Dato: 2023/11/13

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
21	8.1	2.4
22	8.1	2.4
23	8.1	2.4
24	8.1	2.4

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Udskrevet: 2023/11/13 kl. 08:19
Dato: 2023/11/13

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 5

Side til advarsler.

Udskrevet: 2023/11/13 kl. 08:19
 Dato: 2023/11/13

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 6

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	100	200	220	230	240	245	Afstand (m) 255
0	23	14	14	13	13	13	12
10	26	15	14	14	13	13	13
20	28	16	15	15	14	14	14
30	22	17	16	15	14	14	14
40	25	17	15	15	14	14	13
50	23	17	15	15	14	14	13
60	21	16	15	14	14	14	13
70	20	16	15	15	14	14	14
80	22	17	16	15	15	15	15
90	19	17	16	15	15	15	14
100	22	16	14	14	13	13	12
110	20	15	14	14	13	13	13
120	19	14	13	13	13	12	12
130	16	12	12	11	11	11	11
140	17	12	10	10	10	10	10
150	16	12	11	10	10	10	9
160	19	12	11	11	10	10	10
170	17	11	10	10	10	10	10
180	17	13	12	12	11	11	11
190	21	15	14	13	12	12	11
200	30	18	16	15	14	13	13
210	32	17	15	14	14	13	13
220	28	17	15	14	13	13	12
230	28	21	18	17	16	16	15
240	27	18	16	15	14	14	13
250	24	16	15	14	13	13	13
260	21	16	15	14	13	13	13
270	21	16	15	14	14	13	13
280	17	14	14	13	13	13	12
290	16	14	13	13	13	12	12
300	17	14	13	13	12	12	12
310	18	14	13	13	12	12	12
320	19	14	13	13	13	12	12
330	20	14	13	13	13	12	12
340	25	14	13	12	12	12	12
350	27	14	13	13	12	12	12

Maksimum= 32.44 i afstand 100 m og retning 210 grader i 197707 (yyyymm)